

der Recommandatioun vun eiser Kommissioun.

An dëser preziser Affär ass d'Majoritéit vun der Kommissioun jidde-falls der Meenung, dass weinst enger Rei vu Clignotanten, an hei denken ech u Presseartikelen, ech denken u Communiqués de presse vun de Gewerkschaften, ech denken un d'Perquisitioun am Transportministère, esou wéi un déi penal an administrativ Enquêtes, deen deemolegen Transportminister hätt missen e politesche Kader setze fir dem Här Morby säin Aktionsradius kloer ze definéieren.

De Reproche, deen d'Kommissioun un déi successiv Transportministere muss riichten, ass deen, dass keng ministeriell Instruktioun bestanen huet, déi endlech Kritären, no deenen Transportautorisationen ausgestallt sollte ginn, zréckbehalen hätt. D'Majoritéit vun der Kommissioun verweist awer op d'Efforten, déi vum aktuellen Transportminister Henri Grethen gemaach goufen, fir déi Defiziter ze behiemen.

Esou ass jo schonn am Joer 2000 décidéiert ginn, de Service du contrôle routier ofzeschaffen an dës Kompetenzen der Douane ze iwwerdroen. Zousätzlech huet den Här Grethen och guer keng bilatéral Accorde méi ofgeschloss. Och wa schréfflech Kritären nach ëmmer feelen, esou sinn awer ënnert dem Henri Grethen d'Prozedure fir d'Attributioun vu Lizenzen oder Autorisatione progressiv preziséiert ginn. Dat geet op alle Fall aus dem Témoinage vun dem aktuellen Transportminister an der Kommissioun ervir, an och aus deene villen Dokumenter, déi hien der Kommissioun zur Verfügung gestallt huet.

Duerch déi schonns e puermol hei zitéiert héich dominant Positioun vum Här Morby ass an der Kommissioun dunn awer och d'Diskussioun opkomm iwwert d'Aféierung vun der Fonctioun vun engem sou genannte politesche Beroder. En Deel vun der Kommissioun ass nämlech der Meenung, dass e Problem doranner besteet, dass d'Conseillers de Gouvernement, déi déi politesch Beroder vum Minister sinn an oft enger politescher Partei ugehéieren, och gläichzäiteg responsabel fir déi administrativ Gestiou am Ministère sinn. Dofir ass d'Diskussioun lancéiert ginn, ob een net misst esou Poste vu politesche Beroder schaffen, déi natierlech un d'Durée vun der Amtszäit vum Minister gebonne wären.

Mir sinn eis allerdéngs bewosst, dass déi Diskussioun de Kader vun eiser Kommissioun sprengt. Déi misst da wéi gesot op engem aneren Niveau weidergefouert ginn.

An deem ganzen Dossier muss een awer och op déi institutionell Aspekter hiweisen. Mir hunn eis nämlech d'Fro gestallt, firwat dass déi raisonnabel Délaien an der Instruktioun vun der Affär Morby net respektéiert goufen. D'Enquête huet jo bal sechs Joer gedauert. D'Riichter waren der Meenung, dass en zousätzlechen Délai vun dräi Joer an zwee Méint tëschent dem Ofschloss vun der Instruktioun an dem Datum vun der Citatioun och en anormalen Délai wär.

Dofir proposéiere mir als Kommissioun, dass d'Commission juridique sech mat dëser Problematik befaasst. Si soll de Procureur d'Etat héieren, an duerno och e Rapport hei an der Chamber maachen. Dunn hu mer awer och nach festgestallt, dass de gesetzleche Kader, an deem mir eis als Kommissioun beweegt hunn, net méi zäitgeméis ass.

D'Gesetz iwwert den Droit d'enquête parlementaire datéiert jo vum 18. Abrëll 1911. Dës Lacunen hu sech schonns 1982 bei der deemoleger Enquêtekommissioun bemierkbar gemaach iwwert déi sou genannte Jorhonnertaffär. De Maître Alex Bonn hat deemools op déi Problemer higewisen an och déi belsch Expären, den Här Fran-

cis Delpérée an den Här Roger Lallemand hu sech ähnlech geäussert.

Eist Gesetz baséiert sech jo u sech op dat belscht Gesetz vum 3. Mee 1880. 1996 huet allerdéngs de belsche Législateur säi Gesetz ëmgeännert, an dofir ass effektiv d'Fro ze stellen, ob net de Lëtzebuerger Gesetzgeber sech och soll dorunner inspiréieren.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, vill ass jo och iwwert d'Opportunitéit vun dem Asetze vun dëser Kommissioun diskutéiert ginn. Et goufe munch Stëmmen, déi ouni Zweifel der Meenung waren, dës Schrëtt wär net noutwendeg gewiescht. Onofhängeg vun der Appréciatioun vun dësem Rapport, wou iwwregens eng unanime Zoustëmmung vu virera praktesch ausgeschloss war, bleiwen ech awer als Rapporteur der Meenung, dass insgesamt eng ganz seriö Aarbecht hei geleescht gouf.

Eis Aufgab war ouni Zweifel ganz delikat, an och haut nach, dat ginn ech ganz gären zou, bleift déi eng oder aner Fro ouni kloer Äntwert. D'Parlament ass sech awer senger Missioun als Kontrollleur vun der Regierung gerecht ginn, an dat ass jo awer och e wesentlecht Element vun der Demokratie.

Ofschléissend wëll ech och nach all deene Leit merci soen, déi mer zur Säit stounge bei der Redaktioun vun dësem wéi gesot net einfachen Exercice. Mäin éischte Merci géllt hei dem Dan Theisen an dem Claude Karger aus der DP-Fraktioun, wéi och dem Martin Bisenius hei aus dem Chamberssekretariat. Ech soen lech merci.

M. le Président.- Merci, Här Graas. Als éischte Riedner ass den Här Lucien Weiler ageschriwwen.

Entschëllegt, Här Weiler, den Här Aly Jaerling wëllt nach den Dépôt vun enger Proposition de loi maachen.

4. Dépôt d'une proposition de loi

M. Aly Jaerling (ADR).- Merci, Här Weiler. Här President, erlaabt mir dës Geleeënheet ze benotze fir eng Proposition de loi hei ze deponéieren, déi zum But huet, dass all Mamm hei am Land soll d'Mammerent integral réckwierkend op den 1. Juli 2002 kréien, an dass et net esou ass wéi elo, oder wéi et elo gehandhabt ginn ass, dass just déi Leit, déi net vill hunn, déi e Complément bei hir Pensioun kréien, sollen diskriminéiert ginn, andeem dass hir Mammerent gekierzt gëtt. Dat ass den Objectif vun dësem Gesetzesvorschlag an ech wëll déi Proposition de loi och elo hei offiziell deponéieren.

- Proposition de loi N° 5185 ayant pour objet de modifier la loi du 28 juin 2002

- adaptant le régime général et les régimes spéciaux de pension*
- portant création d'un forfait d'éducation*
- modifiant la loi modifiée du 29 avril 1999 portant création d'un droit à un revenu minimum garanti.*

M. le Président.- Merci, Här Jaerling. Da kënnt elo den Här Weiler un d'Rei. Här Weiler, Dir hutt d'Wuert.

5. Rapport de la Commission d'enquête „Transports routiers internationaux“ (suite)

Discussion générale

M. Lucien Weiler (CSV).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et ass keng Héiflechkeetsfloskel, wann ech dem honorablen Här Graas hei merci soe fir säi méndleche Rapport, deen hien hei virgedroen huet, och fir säi schréffleche Rapport, deen hie gemaach

huet. Et war nämlech kee Cadeau fir an dësem Dossier Rapporteur ze sinn. Hien huet dat gemaach, och an der Kommissioun, nëmme mat deem noutwendeg Suivi a mat deem noutwendegen ëmmer erëm Zréckkommen op déi Punkten, déi wesentlech waren, an dofir gesäit de Rapport och esou aus, wéi en en fin de compte ausgesäit.

Hien huet eng gutt an eng zolidd Aarbecht an engem méi wéi schwieregen Dossier, an engem komplexen Dossier gemaach, an dofir géllt him de Merci vu menger Fraktioun, och wann ech weess, dass net all Gruppen heibannen d'Konklusiounen, déi d'Kommissioun en fin de compte op Proposition vum Här Graas zréckbehalen huet, deelen. Et muss een awer gesinn, wat déi Aarbecht bedeit huet, déi hei gemaach ginn ass, an dofir wëll ech wéi gesot ausdrécklech de Merci vu menger Fraktioun un den Här Graas ausdrécken.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, déi Debatt, déi mir haut féieren, ass eng komplex Debatt an och eng schwiereg Debatt, an dat aus verschiddene Grënn. Den Zäitpunkt eleng, wou mir dës Debatt féieren, ass scho schwiereg. Mir wëssen alleguerten, dass an eelef Méint Wahle sinn an ech wëll net ausschléissen, dass haut och deen een oder deen aneren der Versuchung net ka widerstoen, fir bei deem schwieregen a komplexen Dossier hei dann und wann awer e Bléck op deen Datum vum nächste Juni ze werfen. Obschonns ech denken, dass mer eis an enger Matière wéi där heiter sollten op d'Faité konzentréieren, an déi analyséieren, esou wéi se sinn.

Et ass och eng Debatt, déi schwiereg ass, well mer hei diskutéieren iwwer Faiten, well mer diskutéieren iwwer Décisiounen, politescher an administrativer Natur, déi zum Deel zéng bis fofzéng Joer, dann und wann esouguer scho méi wäit zréckleien. Dat ass net evident. Et ass eng Debatt, déi sech ëm Décisiounen dréint, déi an enger ganz anerer Zäit, ënner ganz aneren Emstänn geholl goufen, a wou aus engem anere Bléckwénkel och Décisiounen geholl gi si wéi aus deem Bléckwénkel, aus deem mir haut déi ganz Problematik hei apprécieieren.

Mir gesinn haut viles mat aneren Ae wéi mir dat Métt den 80er Joren oder Ufanks den 90er Jore gesinn hunn. An deementspriedend muss een oppassen, wann een hei zu Appréciatiounen kënnt, dass een awer net vergësst sech och an déi Zäit ze setzen, wou hei Décisiounen geholl gi sinn, fir korrekt a fair kënnen ze apprécieieren, wat geschitt ass.

Et ass och eng schwiereg Debatt, well et am Konkreten heiansdo schwiereg ass nozevollzéien, an detailléiert nozevollzéien, wéi dann déi eenzel Ofleef a Gäng an Décisiounsstrukture waren an zustane komm sinn.

D'Kommissioun an de Rapporteur hu jo während - an de Rapporteur huet dat virdru gesot - laange Méint iwwert deem Dossier hei gesiess an et war jo net evident och opgrond vun deem wat eis u Piëcen, un Donnéeën an u Material virgeluecht ginn ass, fir sech do derduerchzekämpfen. An eleng - wann ee sech den Dossier selwer ukuckt, deen haut zu eiser Disposition steet, deen ass jo méi wéi en hallwe Meter héich un Informatiounen, déi mer hunn - fir dovun den Tri ze maachen an d'Analys ze maachen, an ze kucke wat do en fin de compte wesentlech ass a wat manner wesentlech ass a wat näischt zur Saach bäidréit, dat ass net evident. Eng schwiereg Debatt also aus deene Grënn, déi ech opgezielt hunn.

Also, Här Asselborn, ech kann hei dru schappen, mä dat geet net ewech, dat ass eng Bless, déi awer näischt mat Violence domestique ze doen huet, mä déi mat engem Hobby ze doen huet, deem ech mech heiansdo doheem iwwert de Weekend esou am Gaart frönen.

Ech hu gesot, eng schwiereg Debatt, mä eng schwiereg Debatt verënnert awer net, dass mer solle prezis an detailléiert kucke wat geschitt ass an dann och déi Kritiken ubréngen, déi unzëbréngen sinn. Woubäi ech awer wëll soen, dass mer den Hochsitz vun deem mer erokucken a vun deem aus mer apprécieieren a vun deem aus wahrscheinlech Verschiddener och wëlle schéissen, datt mer deen Hochsitz net ze vill héich solle stellen. Well ech fannen, Här President, mir alleguer heibannen, ech viséieren elo net d'Regierung, mä ech viséieren d'Parlament, mir alleguer hätten och Ursaach e bësse bescheiden an dësem Dossier ze bleiwen.

Well wa mer kritiséiere wat eng Rei vu Ministere gemaach hunn oder solle gemaach hunn oder vläicht net gemaach hunn an eis drop referéieren, datt déi en connaissance de cause deemools waren, Enn den 80er Joren, Uganks den 90er Joren, datt déi Informatiounen haten a mir referéieren eis selwer heibäi op Communiqué vu Gewerkschaften, mir referéieren eis selwer op Artikelen aus Zeitungen, jo, dann hu mir selwer jo och d'Communiqué vun de Gewerkschafte gelies. Mir hunn och d'Artikelen an den Zeitungen gelies a wa mer haut eis un deemoleg Ministere adresséieren, da muss mer awer och dobäi net vergiessen eis selwer ze interpelléieren.

Ech muss soen, dass ech am Laf vun deene Jore ganz seelen, ech hunn der héieren, mä awer ganz seelen, äusserst kritesch Remarken hei am Parlament héieren hunn à l'adresse...

(Interruptions)

Ech sot jo, ech hätt heiansdo emol en Zongeschlag héieren, mä duerch d'Bank hunn ech keng vive a keng massiv Kritik a keen Opstoe vum Parlament hei opgrond vun deenen Informatiounen, déi eis och zougänglech waren, gesinn an héieren. Deementspriedend, wa mer haut d'Politik an d'Handele vun eenzelne Ministere jugéieren, da muss een, fannen ech a fënnt eis Fraktioun, trotzdeem e weéneг bescheide bleiwen, well och mir hätte Méiglechkeete gehat. Mir sinn d'Kontrollorgan vun der Regierung. A vun eiser Säit ass an deem dote Kontext iwwert déi Joren och net allze vill komm.

Dann huet sech, Här President, d'Kommissioun d'Fro gestallt, an dat kënnt am Rapport vum Här Graas eraus, dass wéi mer eis op de Wee gemaach hu fir dat Standbeen internationalen Transport hei zu Lëtzebuerg ze consolidéieren, heihinner unzezéien, awéiwäit mer eis deemools d'Fro gestallt hunn nom Cadre législatif suffisant, awéiwäit dass mer, wa mer esou eppes wëllten, deen noutwendeg gesetzleche Kader, déi noutwendeg Strukturen, déi noutwendeg Kontrollsystemer, haten, wéi mer dat gemaach hunn.

Ech denken, dass een déi Fro mat Nee muss beäntwerten, mä dat ass awer net nëmmen an dësem Fall esou gewiescht. Déi Zäit wéi mer eis beméit hunn d'Finanzplaz hei zu Lëtzebuerg ze consolidéieren, wéi mer déi éischt Finanzservicer heihinner ugezunn hunn, och dunn hate mer, Här President, nach kee vollkommene gesetzleche Kader. Wéi vollkommen datt e war gesäit een dorun, datt mer schonn 20 Joer amgaange sinn dee Kader ëmmer erëm mat neien Texter esou ze gestalten, dass e conforme ass, an dass mer propper a korrekt an deem Dossier kënnen évoluéieren.

Esou war et och an dësem Domän. Wéi mer domat ugefaang hu gouf et net vill u gesetzlechem Arsenal,

deen dee ganzen Dossier hei entouréiert huet an deementspriedend huet ee musse „step by step“, au fur et à mesure och wéi d'Problemer sech gestallt hunn, virgoen, fir kënnen an dësem Domän virunzekommen. Dofir denken ech, wann een d'Diskussioun fair, objektiv a korrekt wëllt féieren, dann därerf een déi Elementer do, déi ech bis elo opgezielt hunn, net aus den Ae loossen.

Et bleift awer, dass et zu enger Affär Kralowetz koum. Eng Affär Kralowetz, wat net näischt war, déi en fin de compte och nëmmen d'Drëps war, déi d'Dëppen iwwerlafe gelooss huet a wou mer eis dunn alleguerte mateneen, d'Regierung a mir, bewosst gi sinn, datt et awer an deem ganze Beräich, an deem ganze Secteur hei zu gewëssen Ausuferungen am Laf vun de Jore komm war. A wann ee gesäit wéi am Kader vun der Affär Kralowetz Leit ausgebeut gi sinn, andeems datt keng korrekt Salairé bezuelt gi sinn, andeems datt se onméiglech Zäiten hu musse fueren, andeems datt hir Rechter regelrecht mat Féiss getréppelt gi sinn, dann därerf een d'An net zoumaachen. Dat ass grave an dat war ganz grave! An et muss ee sech d'Fro stellen: Wéi konnt et esou wäit kommen? Et muss ee sech och d'Fro stellen, ob dat alles hätt kënne verhënnert ginn.

Wann ech d'Fro stellen: Hätt et kënnen verhënnert ginn?, da gëtt et an deem Kontext kee Jo a keen Neen. Et gëtt esou eng Zwëschenäntwert. An engem éischte Stadium kënnt een emol soen, net onbedéngt, well ech hu virdru gesot, et gouf deemools, a laang Zäit net dee perfekte gesetzleche Kader, dee mer gebraucht hätten. Et gouf Problemer mat der nationaler a mat der europäescher Législatioun. An da muss ee gesinn, dass och praktesch Problemer bestanen hunn um Terrain. Wéi hätt ee kënnen hei virgoen, wann ee gesäit, dass dat dofen nach net esou reglementéiert ass?

Op där anerer Säit hate mir mat engem Mann ze doen, deen op eng äusserst subtil a clever Aart a Weis all déi Lacunen, déi an eiser Gesetzgebung waren, ausgenotzt huet. Et ass och dat d'Ursaach, firwat dass et esou laang konnt goen. An der Affär Kralowetz schwätze mer jo net vun engem Etablissement stable, deen net hei zu Lëtzebuerg gewiescht wär. Där war eent hei. Deen hat eng Entreprise hei. Deen hat eng Firma hei. Mä deen huet Lacunen ausgenotzt, déi an den Texter stungen, an hien huet och an eenzelne Fäll d'Verwaltung op d'A gedréckt mat deene Piëcen, déi hie produziéiert huet, déi hien huet musse produzéieren, notamment wat d'Umeldung vu senge Leit bei auslännesche Sozialversécherungen ubelaangt. Iwwert dee Wee war et méiglech. D'Verhënnerng vun deem wat geschitt ass an der Affär Kralowetz war net esou ganz evident.

Ech muss awer déi Fro mat Jo beäntwerten, wann ech op där anerer Säit gesinn, wat fir eng Méiglechkeeten datt mer awer haten. Ufanks den 90er Jore si jo awer schonn, wat d'Firma Kralowetz ubelaangt, Clignotanten ugaangen. Et war jo awer bekannt deemools, datt deen e ganze Koup Chauffeure beschäftegt hat, déi net an engem régulieren Aarbechtsverhältnis évoluéiert sinn. Dat war bekannt an et ass op d'Demande vum Transportministère deemools, wou den Aarbechtsminister gefrot ginn ass: Mä gitt eis emol Zäit fir déi Problematik do an de Grëff ze kréien, fir déi Problematik ze regulariséieren, fir eis conforme ze setze mat eise Gesetzgebungen.

A wat ass du geschitt? Dunn huet dat gedauert. Dee Provisorium huet bal dräi Joer gedauert, bis dem Aarbechtsminister de Colli geplätzt ass an dee gesot huet: Elo geet et duer! Ech maachen dat do net méi mat! Ech stelle fest, datt all Äre gudde Wëllen, deen Der hat, Dir Kralowetz, fir lech conforme ze

maachen, datt deem net gefrucht huet. Net nëmmen, datt Der Är Leit offbaut an amplaz communautair anzestellen, gitt Der weider Leit aus net EU-Länner astellen. Dat do ass net conforme mat eiser Législatioun. Ech applizéieren elo d'Gesetz.

Hien huet net nëmmen dat vis-à-vis vun der Firma Kralowetz gemaach, mä hien huet all déi europäesch Länner - et sinn der eng zwanzeg, mengen ech - ugeschriwwen an huet gesot: Mir toleréieren an Zukunft zu Lëtzebuerg dat doten net méi. Passt op op d'Certificaten a wat Der mat Äre Leit maacht. Déi hunn op jidde Fall kee regelrecht a kee geregelt Aarbechtsverhältnis hei zu Lëtzebuerg, egal wat Iech presentéiert gëtt. Ech mengen, do gouf reagéiert an do war jo awer gewosst: Il y a un problème. Et war och gewosst, dass deemools schonn Affäre géint den Här Kralowetz um Geriicht gelaf sinn, an zwar weinst méi kleng Vergehen, mä ëmmerhin.

A wann ech da mer d'Fro stellen: Jo, wéi ass et da mat de Kontrollen? Ech hätt awer elo geduecht, datt et esou wär, datt wann ee Kontrolle mécht an et huet een e Service fir Kontrollen ze maachen, dass een do net permanent déi Entreprisë kontrolléiert, déi en règle sinn oder deene bis dohin näischt ze reprochéiere war, mä datt ee seng Kontrolle fokusséiert op déi Leit, déi notoresch an den Irrégularitéiten dra sinn, wou ëmmer erëm festgestallt gëtt, datt se sech net un d'Regelen halen, ob dat d'Législation routière oder d'Législation sociale oder egal wéi eng aner ubelaangt. Or, dat ass net geschitt, an dorobber kommen ech spéider nach eng kéier zréck.

Här President, eis Kommissioun hat als Missioun «d'examiner les pratiques en rapport avec les irrégularités dans le domaine du transport international». Fir mech stellen sech hei zwou Constatatiounen, déi ee muss festhalen.

Éischtens, an de Rapporteur huet et gesot, d'Absence vu Kritären, vu Regeln an Transparenz, op wéi eng Aart a Weis dass déi Lizenzen, déi Autorisatiounen sollten attribuéiert ginn. Där ware keng do, och wann et eng Rei vu Konditiounen gi sinn, déi d'Firmaen hu missen erfëllen. Et gouf keng Kritäre no deenen hei verdeelt ginn ass, an dat huet jo och dozou gefouert, dass, wéi d'Gericht gesot huet, den héije Fonctionnaire am Ministère, den Här Morby, e „quasi-pouvoir absolu“ hat, e „pouvoir discrétionnaire“. Hie konnt u sech maache wéi hie gewollt huet an dat huet jo och spéiderhin zu all deene Verwerfungen gefouert, fir déi hie veruerteelt ginn ass.

D'Absence vun deene Kritären an zweetens d'Kontrollen. Et ass manifeste an et geet aus dem ganzen Dossier vun allen Zeien, no Ausso vu jidderengem ervir, datt zwar Kontrolle vum Service routier gemaach gi sinn; et sinn der vill gemaach ginn, mä et sinn der net genuch gemaach ginn. Si selwer hu bedauert, datt se net genuch Moyenen haten, fir déi Kontrollen ze maachen. An da virun allem sinn aus deene Kontrollen, aus deem wat festgestallt ginn ass, keng Konsequenze gezu ginn, à tel point, datt déi Leit gesot hunn: Mir waren demotivéiert fir nach iergendepes ze maachen, well et jo net zu Konsequenze komm ass weinst deem wat mir festgestallt hunn, weinst deenen Irrégularitéiten, tant um Plan pénal wéi och um Plang vum Ministère.

A wann ech déi zwee Punkten huelen, Här President, d'Absence vun de Kritären an d'Kontrollen, déi net suffisant waren, an ech héieren dann, datt de fréiere Minister seet: „Ech hu mech selbstverständlich net beschäftegt mat den individuellen Attributiounen vun de Lizenzen am Ministère“, da soen ech: C'est normal. Dat ka jo net sinn, datt e Minister sech an de Ministère setze geet an do d'Lëscht vun de Leit,

déi gären eng Autorisatioun hätten, duerchkuckt an checkt, a kuckt a kontrolléiert a mécht an deem an herno seet: Deen an dee kritt eng. Esou geet et net. Dat ass d'Aarbecht vun der Verwaltung. An hei kann och kee Reproche un iergendeen Minister goen, well dat doten ass einfach net d'Aufgab vun engem Minister, dat ass d'Aufgab vun der Verwaltung.

D'Aufgab vum Minister ass allerdings, wann ee wéi an deem präzise Fall Mëtt den 80er Joren en neit Standbeen wëllt opbaue goen, e Standbeen, wat besteet aus internationalem Transport - mir hu Lizenzen, mir brauchen se net alleguer hei zu Lëtzebuerg, wa mer da scho wëllen eis op den internationalen Terrain beginn an déi Leit heihinner unzéien -, da muss ech awer als Minister, an do läit d'Responsabilitéit, higoen an dofir surgen, datt e Kader geschafe gëtt an deem dat Standbeen do sech kann entwéckelen. An hei war net vill ze maachen. Vill Saache waren an der Rei. Déi si jo komm weinst eise Steieren a weinst anere Virdeeler, déi se haten, mä fir hir praktesch Organisatioun a wéi se sollte fonctionnéieren huet missen e Kader geschafe ginn, hunn eng Rei vu Regele missen opgestallt ginn.

Et ass do, wou d'Responsabilitéit vum Minister gefuerdert war, wou hien hätt misse soen: Hei, do ass d'Affär. Mir fueren no esou an esou grouss Kritikären. Voilà, héije Fonctionnaire, bekëmmen Dech elo drëm, datt no deenen dote Kritären dee Service do leeft. Or dat, Här President, ass net geschitt. En Fait gouf gesot: Elo maache mer dat do, mir kucken, datt mer den internationalen Stroosentransport heihinner kréien. Dat kann eis steierlech eppes bréngen. Dat bréngt eis eppes an d'Keess an em d'Organisatioun dovun këmmert Dir, Fonctionnaire, Iech. Kuckt, dass dat leeft!

Här President, do ass u sech de Feeler an och de Reproche. Nach eng kéier, net de Fait vun den Attributiounen, mä de Fait vum Kader an deem d'Lizenzen an d'Attributiounen verdeelt gi sinn. Do hätt missen eng Surveillance sinn.

An dann, Här President, d'Affär vun de Kontrollen, déi eng grouss Roll an deem Dossier spillt an déi, mengen ech, och viles hätt kënnen verhënnern, wann déi Kontrolle besser, anescht a mat méi Konsequenz ausgefuert gi wären an och wann déi Kontrolle Suitë kritt hätten.

Déi Leit, déi Beamten do, hunn hiert Beschta gemaach. Déi waren zu zwee a wann een d'Zuel vun de PVen an de Rapporte gesäit, déi déi geschriwwen hunn an engem Joer, da kann een deene Leit wierklech kee Reproche maachen, mä déi haten net Leit genuch fir dee ganzen Domän, dee sech hei an der Zwëschenzäit entwéckelt hat, an deen ëmmer méi Ampleur kritt huet, seriö ze kontrolléieren. Virun allem huet et un de Suite gehaangen, esou gutt um pénale Plang wéi och um Plang vum Minister.

Fir mech war u sech an där ganzer Dokumentatioun, déi mer haten, mat dat Erschreckendst wéi mer e Protokoll oder e Rapport vum Colonel Diederich vun 1990 gesinn hunn, dee sech referéiert op Procès-verbauxen, déi den Här Sinner gemaach hat, wou hien dann dem Ministère dat zoukomme léisst a seet: Il faut agir, hei ass vill Misär, dee mir festgestallt hunn, an hie libelléiert dee ganze Misär op an hie gëtt dat den 19. August op den Transportministère eran. Iwwregens deen zoustännegen Minister vun deemools huet dat ni gesinn, hien huet eis confirméiert, dass hien déi Saachen ni op de Büro kritt huet an den Här Morby hat warscheinlech gutt Ursaachen, firwat datt hien dem Minister et net op de Büro geluecht huet. Mä wann een deen Dossier gesäit vum Här Diederich - an dräi Deeg drop kritt den Här Diederich schonn eng Antwort op dee Bericht, deen hien

eraginn huet - an et kuckt een sech emol déi Froen un, déi den Här Diederich do gestallt kritt vum Här Morby: Amplaz datt hien emol op de Fong vun deem, wat do reprochéiert gëtt, ageet, stellt hien hei eng ganz Rei vu Froen.

Éischtens: «Le brigadier Sinner peut-il indiquer le numéro d'immatriculation des camions verbalisés?» Dat verstinn ech nach. An da seet hien: «Le brigadier Sinner peut-il fournir des précisions sur les dispositions légales à l'appui de son assertion? Le brigadier Sinner peut-il citer les articles de la loi modifiée?», déi mat der TVA ze doen hunn. «Le brigadier Sinner peut-il fournir des précisions sur les autres lois luxembourgeoises qui se ?» Also ech muss Iech soen, dat ass awer e staarkt Stéck, dat doten.

Do gëtt de Chef vun der Gendarmerie e Bericht eran. Dee signaléiert kéipweis Infractionen, an amplaz datt deenen nogaange gëtt, geet deen zoustännegen Mann, dee sech dorëms soll bekëmmen an dee mam Minister iwwert dee Problem soll schwätzen, mä deen dem Minister kee Wuert dovunner seet, do zréckschrauwen a seet: Dir Herrschaften, also ier Der eis hei midd maacht mat all Äre Constatatiounen, gitt eis emol d'Gesetzestexter un op déi Der Iech baséiert.

Dir Dammen an Dir Hären, wat soll dat? Woura besteet dann do de Contrôle ? Hei war Contrôle gemaach ginn, mä hei ass de Contrôle boykottéiert gi vun deene Responsablen aus dem Ministère. An dat Schéinst ass, et war dunn eng Réunion interministérielle ugefrot ginn. Den Här Morby wollt keng Réunion interministérielle. Hie wollt emol e perséinlecht Gespräch mam Här Diederich oder mam Här Sinner, oder mat wiem och ëmmer. Firwat wollt hien da keng Réunion interministérielle? Do muss ee sech jo awer Froen stellen. Hie geet schonn de Saachen net no, déi am Protokoll stinn. Hie stellt Froen, déi een net stelle geet oder déi een och nach ka stellen, mä dee Rapport hätt awer aner Konsequenze bedeit, wéi hei dee Mann ze froen: Gitt mir d'Gesetzestexter un op déi Der Iech baséiert fir Infractionen do ze justifiéieren. An hie refuséiert eng interministériel Réunion.

Dat alles, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ass awer scho ganz louche. An datt dat alles och net um Büro vun deem zoustännegen Minister lant mécht d'Saach net méi daitlech, fir net méi an där doter Fro ze soen.

Här President, ech wëll dann e Wuert soen zu deem wat den héije Fonctionnaire selwer ubelaangt - ech war zwar elo schonn dobäi, mä ech muss nach eng kéier drop zréckkommen. Hei ass virun e puer Méint en héije Fonctionnaire vun de Lëtzeburger Gerichter weinst aktiver Korruptioun condemnéiert ginn.

(Interruptions)

Pardon, weinst passiver Korruptioun condemnéiert ginn. Ech stellen Iech emol d'Fro, ob ee vun Iech heibanne sech kann erënneren, wou an deene leschte Joren oder Jorzéngten en héije Fonctionnaire weinst Korruptioun, passiver Korruptioun, veruerteelt ginn ass.

Dat ass hei geschitt. An dat ass net näischt. Dat hei ass kee Kavaliérsdelikt. Dat hei ass eng extrem grave Infraction, d'autant plus vun engem héije Fonctionnaire. Deen huet sech bestieche gelooss am Exercice vu senger Profession. A wann een elo gesäit, wat u sech en fin de compte beim Uerteel erauskomm ass, an et kuckt een emol nach dernieft all déi Fäiten, déi zwar etabléiert waren, mä déi net méi konnte jugéiert ginn, well se verjährt waren, da gesäit een an da

kann een eréischt d'Envergure an d'Gravitéit vun deem moosse wat hei geschitt ass.

Ech denken net drun, an ech denken et ass och keen heibannen, deen iergendengem Minister hei, deen deemools zoustänneg war, e Reproche draus mécht, well et a sengem Ministère nun eben emol e Mann gouf, dee sech bestieche gelooss huet. Dat kann iwwerall an zu all Moment geschéien. Ech hoffen, datt et net de Fall ass, mä kee kann ausschléissen, datt et net an engem sengem Betrib, fir deen, deen e Privatbetrib huet, Leit gëtt, déi sech bestieche loossen.

Kee kann ausschléissen, datt et beim Stat, iergendwou op iergendengem Niveau, nach ee gëtt, dee sech bestieche gelooss huet. Dat ka geschéien. Dat gëtt et. Dat gëtt et am Ausland. Mir hu gesinn, datt et dat och bei eis gëtt, mä engem Minister e Reproche doraus ze maachen, dat kann net sinn, well dee Minister kann dat net wëssen. Hie kann et eréischt wëssen, wann eng definitiv Condamnatioun do ass an dann ass et un him fir seng Konsequenzen doraus ze zéien. An deem Fall war dat jo net méi noutwendeg, well de Fonctionnaire net méi am Amt war.

Ech soen Iech, datt all déi savant Theorien, déi mir ewell 1998 gefouert hunn an déi mer haut och erëm féieren, iwwer Organigrammen, iwwer „job description“ an, an, an, déi hätten dat do alles net verhënnert. Déi hätten net verhënnert, datt ee korrupt ass. Déi hätten an deem prezisen Dossier, och wa mer méi prezis Deskriptiounen vun Tâchë gehat hätten, dat nach net kënnen verhënnern.

De Reproche, Dir Dammen an Dir Hären, ass net op deem doten Niveau. De Reproche ass um Niveau, dass hei Ufanks den 90er Joren, wéi - wat mer als Kommissioun genannt hunn - „d'Clignotanten ugaange sinn“, dat net eescht genuch geholl ginn ass. Dat ware Clignotanten, déi doranner bestanen hunn, datt d'Press bericht huet, datt eng Enquête administrative huet missen ordonnéiert ginn, och wa se zu kengem Resultat gefouert huet, dass eng Perquisitioun, wat en extrem graven Akt ass, an engem Ministère gemaach gouf, datt eng Enquête pénale géint e Mann, géint e Fonctionnaire entaméiert gouf. Dat ware Clignotanten. An déi Clignotanten, an do läit eise Reproche dran, sinn net eescht genuch geholl ginn.

Net well mer mengen, dass de Minister dunn hätt missen dee Fonctionnaire do mutéieren, op eng aner Plaz setzen oder entloossen. Neen, dat konnt hie jo iwwerhaupt net. De Minister, opgrond vun der Enquête administrative, huet dee Mann missen op senger Plaz loossen.

Mä wat mir reprochéieren, dat ass wéi déi Clignotanten do ugaange sinn, dass dunn de Minister ëmmer gesot huet: Ech bekëmmere mech ëm d'Politik, ech hu keng Zäit fir mech och nach ëm d'Administration ze këmmern. Wéi déi dote Clignotantë bis u waren, dunn hätt de Minister zumindest misse soen: Sou, lo ginn ech emol eng kéier an dee Service an ech héiere mer dat emol un an ech kucke mer emol un, wat do leeft a wéi d'Saache lafen an dann hätt hie seng Direktive ginn an dann hätt hie seng Leit viruschaffe gelooss. Mä ne rien faire an deem Fall a Presenz vun deene Clignotanten do, dat, Här President, ass e Reproche, dee mer deem deemolege Minister net erspuere kënnen.

Nach e puer Wuert iwwert d'Konklusiounen vun der Kommissioun, d'Position dominante vum Här Morby mat sengem „pouvoir quasi-discrétionnaire“, wéi d'Gericht geschriwwen huet. Ech hu scho gesot, „job description“ an Organigrammen hätten hei net vill geännert. Wann Dir wëllt engem Fonctionnaire am Ministère ganz vill Pouvoir ginn, da schreift Der dat an Ären Organigramme oder an Är

„job description“ dran, an dann huet hien se. A wann dat an deem Fall esou gewiescht wier, dann hätt dat jo iwwerhaupt net verhënnert, wa mer dat och nach gehat hätten, dass dee Fonctionnaire awer no deem Muster virgaange wär wéi hie virgaangen ass. Neen, hei war eng gewollte Situatioun, an ech kritiséieren déi emol net après coup. Wann Dir Vertrauen an en héije Fonctionnaire oder an e Mann hutt, mä da gitt Der deem selbstverständlech Pouvoir.

Et ass net do, wou d'Fro läit. Dat hätt ee kënnen maachen. Dat ass eng politesch Décisioun. Natierlech muss een dann awer och d'Responsabilitéit dofir iwwerhuelen, wann een engem esou Pouvoir gëtt, wann eng Rei vu Saache schief ginn. Ech hu gelies an den Dokumenter, déi eis zougestallt gi sinn, notamment vum Här Grethen, dass hien haut dee Service do personalméisseg anescht organiséiert, datt haut an deem Service méi Leit sinn.

Et huet zwar nach ëmmer een déi iewescht Responsabilitéit, mä ënndrënner sinn zwee héich Fonctionnaires, déi mat deem, deen een dann de Chef nennt, kucken: Wéi ass den Dossier, wat maache mer? An déi ginn hir Iddien, déi maachen hir Suggestiounen, hir Propositionen, et gëtt gemeinsam délibéréiert an en fin de compte, wann dat fäerdeg ass, da gëtt eng Décisioun gemeinsam, oder, wa keen Accord fonnt gëtt, vum ieweschte Fonctionnaire geholl. Dat ass eng kolleegial Zesummenaarbecht an dat verhënnert, datt ee Mann ze vill Pouvoir kritt, esou wéi et an deem Fall de Fall war.

Dann ass opgeworf ginn an eise Rapport, esou wéi schonn 1998, deemools ouni Äntwert, haut ouni Äntwert, d'Fro vun der Confiance vun engem Minister a säin éischte Mann oder seng zwee éischt Leit an engem Ministère.

Dat ass eng Relatioun, dat fonctionnéiert bei eis esou. Dir hutt en Administrateur général oder Dir hutt zwee ganz héich Fonctionnaires an Ärem Ministère, wann et e groussen ass, dat sinn Är Hommes de confiance. Mat deene musst Der schaffen. Ouni Confiance, dat ass den A an den O vun dem Fonctionnement vun eise System, geet dat net.

Wat geschitt dann elo an engem präzise Fall, wann esou e Fonctionnaire do steet an zu engem gewësse Moment geschéie Fäiten opgrond vun deenen Dir sot: Ech hunn elo kee Vertraue méi an déi Fra oder an dee Mann? Ech hätt mer elo kënnen virstellen, datt ee vun deenen deemolegen Titulären aus deem Ministère op dee Gedanke komm wär oder och dee Feeling gehat hätt, mä en fait awer näischt konnt maachen. Wat hätten si da solle maachen? Et konnt een dee Fonctionnaire do net mutéieren. An eise Statut, an d'autant plus wou eng Enquête administrative war, déi hie jo wäissgewasch hat, gouf et keng Méiglechkeet.

Or, mir werfen haut nees déiselwecht Fro op wéi mer se schonn 1998 opgeworf hunn, ouni awer eng konkret Äntwert ze ginn. Da musse mer de Courage och eng kéier zesummenhuelen a soen: Wann dat geschitt an engem Ministère, datt de Minister net méi d'Confiance huet a säin éischten oder säin zweeten oder a seng zwee éischt Leit, wéi eng gesetzlech Méiglechkeet gi mer dann do, fir där dote Situatioun opzehëlfen, well et kann ee kengem Minister zoutraue während zwee, dräi, véier oder vläicht souguer fënnf Joer musse mat Leit zesummenzeschaffen, déi hien torpedéieren an an deen hie keng Confiance kann hunn?

D'Problematisik vum Conseiller politique, ob dat d'Léisung ass? Also Dir Dammen an Dir Hären, ech hu meng Bedenken do dobäi. Mir sinn net ofgeneigt fir eis Gedanken iwwert déi Problematik ze maachen. Ech denken awer, dass déi muss

verdëft ginn, well esou einfach an esou schéi wéi an der Theorie d'Problematik vum Conseiller politique ausgesäit, esou verzweifelt kann ee ginn, wann ee sech awer ukuckt wéi an der Praxis dat dote ka fonctionnéieren. Ech wëll nëmmen ee Stéchwuert hei nennen, d'Rivalitéit, déi Der wäert erliewen. Op där enger Säit de Conseiller politique nieft dem Minister an op där anerer Säit den éischte Mann, Chef vun der Verwaltung, wann et ëm d'praktesch Gestaltung an d'Exécution vum der Verwaltung an d'Gestaltung vum der Politik geet. Ech wëll lech soen, wa mer dat eng Kéier maachen, da wäert Dir emol gesinn, datt deen Terme vu Rivalitéit a vu Schwieriegkeeten een ass, dee ganz oft erëmkënnt.

D'Delaïé vun der Affaire pénale. Et ass net normal, absolut net normal: sechs Joer Instructioun, duerno nach eng Kéier praktesch véier Joer. D'Kommissioun hätt gären Opklärung. Ech weess, dass de President vun der Commission juridique, den Här Mosar, fir mar de Mëtteg eng Réunion aberaamt huet mam Procureur fir iwwert déi Fro do ze diskutéieren, fir net iwwert de Fong vun där Affär ze schwätzen, mä einfach fir gewuer ze ginn, wann dat da méiglech ass, wat d'Ursaache waren.

(Interruption)

Gelif?

■ **M. François Bausch (DÉI GRÉNG).** - Dann ass dach Chamberséizung?

■ **M. Lucien Weiler (CSV).** - Här Bausch, waart ee Moment. Dir wäert d'Invitatioun gläich kréien, da wäert Der gesinn, dass dat parfaitement méiglech ass. Déi Réunion kann an aller Rou ofgehalen ginn.

Réforme du droit d'enquête. Ech muss lech soen, Här President, sauf extrême urgence an engem aussergewöhnlech gravé Fall wäerten ech a meng Fraktioun der Chamber hei soubal eisen Accord och net méi gi fir eng Commission d'enquête, wa mer net deen Droit d'enquête hei reforméiert hunn.

■ **Une voix.** - Très bien.

■ **M. Lucien Weiler (CSV).** - Dee Misär, dee mir hei erlieft hunn, an déi Gratwanderung, déi mer hu misse maache wéinst deem Procès pénal, deen amgaange wär, wou mer net wossten: Däerfe mer, däerfe mer net, wou sinn hei d'Limiten? Trotz allen Avisen, déi déi bescht Juristen, wou mer gemengt hunn, eis ginn hunn, hu mer Gratwanderunge gemaach. Et huet een all Kéiers bei all Schratt a bei all Millimeter, deen ee bougéiert huet, misse fäerten, dass een elo erëm hei géif an dem Beräich vun der Justiz enquêtéieren. Esou eppes wëll ech net méi matmaachen. Dat war scho regelrecht peenlech wéi mer eis do hu misse virtaaschten, wochelaang waarden, ier mer erëm konnten e Schrack maachen.

Mir müssen deen Droit d'enquête hei reforméieren. Ech hunn en Artikel vum honorablen Här Bodry gelies, deen iwwert déi Problematik do geschriwwen huet. Ech denken, datt do e groussen Deel vun de Froen, net all, mä e groussen Deel vun de Froen ugeschnidde gi sinn, an datt do Pisten opgezeechent gi sinn, déi ee kënnt goen.

Här President, ech wëll zur Konklusioun kommen. Ech wëll dovir warnen, wa mer korrekt a fair sinn, aus der Affär Kralowetz ze schléissen, datt dee ganzen Transportberäich während deene leschte 15 Joer dérivéiert wär, wéi an engem Dschungel sech entwéckelt hätt, an datt de Wildwuchs hei sech selwer iwwerlooss gewiescht wär.

Deem war net esou. D'Affär Kralowetz steet am Vierdergrond, mä à part vun der Affär Kralowetz gouf et och nach e puer aner Affären, awer de loin net vun där Gravitéit. Et gouden der och, wou et sech nëmmen ëm materiell Infractiounen

gehandelt huet, sief et wat d'Législation routière, sief et wat aner Domänen ubelaangt, déi de loin net déi heiten Envergure haten. Mä et gouf net e generelle Wildwuchs, deen iwwer 15 Joer hei toleréiert gi wär. Et ass falsch fir d'Saachen esou ze gesinn.

Kralowetz, dat war eng Affär, déi ervirgestach huet. Et gouf awer nëmmen eng Affär Kralowetz. An do dernieft gouf et wéi gesot eng Rei vu méi kleng Firmen, wou et Problemer gouf. Mä et muss een awer och feststellen, dass am Laf vun de Jore reieweis där Transportfirmen do, déi Boîtes aux lettres waren, zougemaach gi sinn, hiren Agrément entzu kruten opgrond vun den Enquêtes, déi gemaach gi sinn, opgrond vun deem, wat deen een oder deen anere Ministère deem engen an deem anere matgedeelt huet.

Ech hunn an där Dokumentatioun, déi mer gesinn hunn, gelies, dass speziell vun 1995 un d'Madame Delvaux x-mol Bréiwer geschriwwen huet, wou si gesot huet: Déi an déi Firma schéngen eis nëmme Boîtes aux lettres ze sinn a wou doropshi reagéiert ginn ass an déi Boîtes aux lettres den Agrément ewechgeholl kritt hunn. An da kuckt lech emol d'Législatioun u wéi déi am Laf vun de Joren trotz deem verfeinert ginn ass, bis zum Joer 2000, wou mer dat lescht Gesetz gestëmmt hunn. De Mëttestandsminister huet versicht an eng ganz Rei vu Froe méi Transparenz eranzekréien. Hien huet versicht...

(Interruption)

Neen, méi fréi.

(Interruption)

Mä 2000 gouf de Projet ausgeschafft. E gouf awer érischt 2002 gestëmmt. Mir haten e grouse Problem, notamment fir den Agrément ewechzehuele vu Säite vun de Classes moyennes. Dat war e grouse Problem, well deen nëmme kann zréckgezu ginn en cas d'infraction grave et répétée. Esou steet et am Text dran. Or, eng Infraction grave et répétée muss vun engem Tribunal constatéiert sinn, bis datt ee kann Application dovunner maachen. De Mëttestandsminister huet Mëtt den 90er Jore versicht déi Konditioun vun den Infractions graves et répétées aus dem Text erauszekréien. Hien ass awer zum Deel gescheitert dorunner - an d'Infractions graves sinn iwwreg stoe bliwwen - well de Statsrot net dermat d'accord war.

Ech wëll doraus nëmme just soen, datt et falsch ass fir ze soen, hei wär iwwer all déi Joren net versicht ginn deem, wat dann eben als Wildwuchs hei considéiert ginn ass, bälzecommen. Et krute reieweis - ech hunn hei e Rapport vun 1993 - vum Groupe de travail «entreprises ne disposant pas d'établissement stable: Le ministre des classes moyennes fait savoir...», - 13 Firma beieneen - den Agrément entzunn an deem Domän, well se keen Etablissement stable waren. Anerer kruten eng Chance fir sech conforme ze setzen. Esou ass dat iwwer all déi Jore gaang.

Liest an den Annexen, déi den Här Morby eis iwwerginn huet, wéi en an der Kommissioun war, dat wat d'Madame Delvaux an de Jore '95 a '96 gemaach huet, wou se signaléiert huet wat u Problemer do wär a wou se gemengt huet, datt den Agrément misst ewech geholl ginn.

An dann, wéi gesot, sinn eng ganz Partie gesetzlech Lacunen an deene leschte Joren hei zougemaach ginn, esou dass ech mengen, dass mer trotzdeem elo relativ gutt dotéiert wäer fir dee ganzen Domän hei ze cadréieren.

Ech muss soen, trotz deesen Efforten, déi gemaach gi sinn, war eng Affär Kralowetz méiglech. An et waren och aner Froen an aner Problemer, nieft der Affär Kralowetz, déi méiglech waren. An eisen an ass dat drop zréckzeféieren, well net genuch an net strikt genuch

kontrolléiert ginn ass, well aus deene Kontrollen net déi noutwendeg Konsequenzen ëmmer erëm gezu gi sinn. Ech hunn ni gesinn, dass en Transportunternehmen wéinst Infractiounen seng Lizenzen zréckgezu kritt hätt. An et ass drop zréckzeféieren, datt d'Procédures de décision, sou wéi se am Ministère bestanen hunn, net richtig waren, datt se définéiert waren an datt dat derzou gefouert huet, datt ee Mann konnt esou eng Positioun kréien an dann och esou vun där abuséieren, dass et zu deem Uerteel komm ass, wat mer kennen.

Wann ech kucken, de ganze legislativen Arsenal dee mer complétiert hunn, d'Douane déi an der Zwëschenzäit eng allgemeng Kompetenz huet fir Kontrollen ze maachen, dann d'Décisionsmechanismen am Ministère: Villes ass op d'Schinn gesat gi fir d'Saach an d'Rei ze kréien. Ech weess net ob et mat deene Mesuren, déi mer ergraff hunn, oder déi d'Regierung ergraff huet, duergeet. Wahrscheinlech kommen nach weiderer derzou. Et sinn der awer vill ergraff ginn.

Déi Affär hei léiert eis: Wa Ministère sech nëmmen op hir Fonctionnaire verloossen, kann et virkommen, datt se verlooss sinn.

Ech wëll dat net verallgemeinere. Et sinn der vill wou kee Problem ass a wou ee sech kann drop verloossen. Mir gesinn awer ëmmer erëm datt et eenzel Fäll gëtt, wou et schwierig ass, wann ee sech drop verléisst. An deementspriedend denken ech, dass mer gutt berode wäeren, d'Ministeren alleguerten, sech ganz genoe d'Situatioun bei sech selwer unzekucken an ze iwwerpräifen, op wien ee sech wierklech definitiv ka verloossen.

Well ech soen lech jo datt, wann ee sech d'Ministèren ukuckt, do sinn der déi schonn zënter 15 an 20 Joer en fonction sinn, déi ënnert rouden, schwärzen a bloe Ministère gedéngt hunn, wou ni dee geringste Problem vu Loyautéit do war, wou ni dee gréisste Problem war, dass d'Vertrauen, d'Confiance, déi geherrscht huet, tëschent deene Ministeren an deene Fonctionnaires, ébranléiert gewiescht wär. An deene meeschte Fäll ass dat esou, an dat ass och gutt esou, an dofir fonctionnéiert och villes an deem Stat hei gutt.

Mä et gëtt, wéi gesot, eenzel Fäll. Mir hunn der e puer an deene leschte Joren erlieft an deementspriedend hoffen ech, dass hei déi noutwendeg Konklusiounen och an deem Beräich gezu gi sinn. Ech fannen et sinn der e ganze Koup gezu ginn. Ob et se all sinn, weess ech net. Wahrscheinlech wäert d'Zukunft eis léieren, wat mer nach op där enger oder där anerer Plaz müssen nobesseren. Mä ech denken an ech hoffen, datt et, mat deem wat mer op de Wee bruecht hunn, zu kenger Affär Kralowetz méi wäert kommen.

Ech soen lech merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Weiler. Nächst Riednerin ass d'Madame Delvaux.

■ **Mme Mady Delvaux-Stehres (LSAP).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech war aus verständlechen Ursaachen net Member an der Enquêtékommissioun, an dofir wollt ech menge Kollege merci soen, dass se mer d'Geleeënheet ginn, se mer hir Zäit zur Verfügung stellen, fir dass ech dee Rapport, an och d'Aussoen an der Press ronderëm dee Rapport, haut hei ka kommentéieren.

Déi sou genannten Affär ëm d'Praktiken am Transportministère huet jo u sech zwee Voleten. Dat

eent ass den internationale Wuerentransport an dat zweet ass d'Fonctionnéiere vun engem Ministère. Wat elo den internationale Wuerentransport ugeet, do beschränkt dee sech jo par définition net op ee Land. Zwar ass eng Gesellschaft an engem Land niddergelooss, an d'Camione sinn och an engem Land immatriculéiert, mä déi Camione rulle wa méiglech permanent iwwer sämtlech Stroosse vum Kontinent, an an all Camion setzt ee Chauffeur, ënner immensem Zäitdruck, an deen ënner ganz schwéieren Aarbechtskonditiounen muss schaffen.

An dozou kënnt dass Europa sech säit 1989 opgemaach huet an dass d'Echangé mat de Länner vun deem sou genannten neien Europa zouhuelen. Et ginn ëmmer méi heefeg Transporter a Rumänien, a Slowenien, an Ungarn, an d'Ukraine; ech wëll se net alleguerten nennen. Dat ass engersäits eng grouss Chance fir eis alleguerten an Europa, mä et stellt awer eis Gesetzer an eis Reglementer virun nei Erausforderungen, deene mer eis vläicht net zur Zäit bewosst gi sinn.

Ech war an ech bleiwen dervun iwwerzeegt, dass d'Léisung vun den Aarbechtskonditiounen vun de Chauffeuren um europäeschen Niveau läit. Et mécht net schrecklech vill Sënn, dass mer zu Lëtzebuerg d'40- oder d'38-Stonne-Woch dekretéieren, wann dat europawäit net de Fall ass a wann et tatsächlech net europawäit ka kontrolléiert ginn.

Ech hunn an deene fënnef Joer, wou ech Transportminister war, an der Moyenne 2-mol pro Présidence a Ministeschconseil mat menge Kollegen iwwert d'Aarbechtskonditiounen vun de Chauffeuren diskutéiert an och iwwer méi effikass Kontrolle vun hire Fuerzäiten.

Ech weess, dass meng Virgänger dat gemaach hunn, an ech weess och, dass mäin Nofolger dat gemaach huet a wahrscheinlech och nach ëmmer weiderfiert dat ze maachen. Lëtzebuerg huet traditionell eng sozial Positioun do verteidegt. Éischstens aus Iwwerzeegung, mä awer och well mir jo zu Lëtzebuerg en héijen Niveau, en héije Standard vu Protection hunn, a mir hunn all Intérêt drun dass och an Europa héich Standarde sinn, well dat jo eise kompetitiven Avantage méi grouss mécht. Mä all Land an Europa vertritt net eng fortschrëttlech Positioun, well all Land oft säin Avantage iwwert dee soziale Fortschrëtt stellt.

Dofir war et schwéier an Europa, an ech denken dass et nach ëmmer schwéier ass an Europa, eng Verbesserung vun den Aarbechtskonditiounen vun de Chauffeuren ze kréien. Zéng bis 15 Joer gëtt doriwwer diskutéiert ënnert de Ministeren. A wann ech de Rapport richtig verstanen hunn, wat de Rapporteur festgehalten huet, da gëtt et säit 2002 elo mol endlech eng Position commune, wat d'Beschäftegung vu Chauffeuren aus Drëttlänner ugeet. Eng Position commune, dat heescht nach ëmmer net, dass dat elo a Kraaft ass. Mä d'Hoffnung besteet, dass elo geschwënn déi Dispositiounen a Kraaft trieden. Dat ass mol op d'mannst ee Fortschrëtt an dat ass och eng gemeinsam Einsicht, dass een an Europa muss zesummeschaffen, zesummen decidéieren an och zesumme kontrolléieren. An ech wollt och dem Minister félicitéiere fir déi Initiativ, dass d'Belsch zesumme mat eisen Nopeschlänner kontrolléiert ginn. Dat stëmmt een optimistesches fir d'Zukunft, mä domat sinn d'Problemer vun haut - an déi vu gëschter scho guer net - nach ëmmer net geléist.

Wat dann elo d'Sozialgesetzgebung ugeet, do wësse mer jo awer, dass déi net europäesch organiséiert ass, mä national. Dat heescht, jiddferen ass an deem Land beschäftegt wou e schafft. An da gëtt et dat berühmte Reglement 1408, dat regelt wéi d'europäesch Länner sech ënnereneen arran-

géieren, wann een aus engem EU-Land an dat anert schafft geet. Dat zielt awer net fir Chauffeuren an internationalen Transport, déi net an engem EU-Land wunnen. Esou Bestëmmunge ginn et nach net. An dorëms geet et jo eigentlech an der Kralowetz-Affär, déi jo awer en Ulass vun deeser Enquêtékommis-sioun sinn.

Kralowetz, mä awer och aner Transportgesellschaften, déi zu Lëtzebuerg installéiert sinn, déi fueren Transporter an Drëttlänner, a Slowenien, an Ungarn, an d'Ukraine, a mir wëssen, an dat gëtt och confirméiert vun allen Transporteuren, dass et net einfach ass e Chauffeur ze fannen an eise Land, oder an eisen Nopeschlänner, dee bereet ass déi Transporter ze fueren. Well dat si Länner, déi mer net kennen. Et gëtt eng Sprooch geschwat déi mer net verstinn, an oft sinn och nach d'Schëlde an enger Schrëft, déi mer net kënne liesen. Also ass et net onlogesch, dass ee Chauffeuren aus deenen Drëttlänner engagéiert fir déi Transporter ze maachen, well déi fueren de Wee vun heihinner op dohinner, an et muss ee jo erëmkommen; et kënnt ee jo eng Kéier aus Slowenien zréck op Lëtzebuerg.

Elo erlaabt awer d'Lëtzebuerger Gesetzgebung net, dass ee slowenesche Chauffeur zum Beispill, dee jo net EU-Bierger ass, ee Lëtzebuerger Permis kritt. Dat ass net méiglech. Dat ass net erlaabt vun eiser Gesetzgebung. A well hie kee Lëtzebuerger Permis huet, ass en och net an der Lëtzebuerger Sécurité sociale ageschriwwen. En ass also net hei zu Lëtzebuerg kranke-verséichert an ass och net pensiounsverséichert.

Ech wëll awer elo soen, dass ech kee Sozialpartner begéint hunn, deen dat gewënscht huet, fir déi Leit zu Lëtzebuerg sozial ze versécheren. Et wier jo einfach Kotisatiounen opzehiewe fir dee slowenesche Chauffeur. Allerdéngs ass et schwéier hien zum Beispill kranken- versécheren. An haaptsächlech ass et onméiglech ze kontrolléieren, ob en déi Leeschtung, déi hei an d'Keess ageschéckt gëtt, fir ze bezuelen, kritt huet, an et ass onméiglech ze kontrolléiere wéi vill Coassuréeen dann nach mat deem enge Chauffeur do verséichert sinn.

Well also dee slowenesche Chauffeur net kann zu Lëtzebuerg verséichert sinn, gëtt vun den Transportgesellschaften, déi där Leit beschäftegen, verlaangt, dass se Chauffeuren aus Drëttlänner an deem Land versécheren wou se wunnen. Déi Gesellschaften müssen och, fir Autorisatiounen ze kréien, e Certificat bréngen wou bescheinigt ass, dass déi Chauffeuren aus Drëttlänner an hirem Land verséichert sinn.

Et ass also net richtig, wéi vu verschiddene Säiten hei behaupt gëtt, d'Transportministère wieren onsozial a si géife sech net ëm d'sozial Ofsécherung vun deene Leit an deem Secteur këmmere.

Allerdéngs weess ech och, dass de soziale Standard a Slowenien, an der Ukraine net dee vu Lëtzebuerg ass. An ech weess och, dass et ganz schwéier fir eng Lëtzebuerger Verwaltung ass, oder all europäesch Verwaltung, ee Certificat aus engem Land ze kontrolléieren, deen an enger Sprooch geschriwwen ass, déi en net versteet a wou déi Verwaltung wait ewech ass.

Lo kënne mer natierlech soen, an dat ass jo och gesot ginn: Wann déi international Transportgesellschaften net zu Lëtzebuerg installéiert wäeren, dann hätte mir als Land näischt domadder ze dinn. Dat ass richtig. Domat wär allerdéngs d'sozial Ofsécherung vun de Chauffeuren net besser, mä mir bräuchten eis als Lëtzebuerger an als Land net dofir ze schommen. Dofir taucht jo dann d'Fro op, ob et richtig war déi Transportgesellschaften iwwerhaupt op Lëtze-

buerg eran ze huelen, an dozou wollt ech zwou Saache soen.

Éischtens, et gëtt kee Moyaen enger europäescher Gesellschaft aus der EU net ze erlabe sech zu Lëtzebuerg ze installéieren, wa se d'Konditiounen vum Gesetz erfëllt.

D'Gesetz iwwert den Droit d'établissement vun den Transportgesellschaften ass jo och geännert ginn. Dat Gesetz geet zréck op eng Direktiv, déi 1998 ugeholl ginn ass, an de Ministère vun de Classes moyennes, dee jo zoustänneg ass fir déi Direktiv ëmzesetzen, huet jo och e Gesetz 2000 hei an d'Chamber eraubrecht. Et ass awer eréischt 2002 hei an der Chamber gestëmmt ginn.

Dat Gesetz huet d'Bestëmmunge méi streng gemaach fir d'Transportgesellschaften fir sech zu Lëtzebuerg ze installéieren, wat d'Presenz vu Büron ugeet, wat d'Kautiounen ugeet an esou weider. Dat ass gutt. Mä ech sinn net dovunner iwwerzeegt, dass dat eng Firma drun hënnert sech zu Lëtzebuerg ze installéieren, wa se dat onbedéngt wëllt. Well déi Transportgesellschaften, déi fir d'Skandalen suergen an deem dote Secteur, dat sinn net déi kleng Firmen. Dat si grouss Firmen, déi Filialen an alle Länner vun Europa hunn, mat ganz komplizéierte juristesche Strukturen, an déi kënne - meeschtens si se ganz finanzkräfteg - normalerweis all d'Konditiounen vun eise Gesetzter erfëlle fir sech zu Lëtzebuerg ze installéieren.

Zweetens, et gëtt jo gesot, deemools an den 80er Joren, wéi d'éisträischesche Firmen op Lëtzebuerg komm sinn, du war Éisträich nach net an der Europäescher Unioun an du si mer se siche gaangen, oder jiddefalls si se hei mat oppenen Äerm emfaange ginn. Ech wëll drun erënneren, dass deemools Lëtzebuerg net am Floribus gelieft huet an dass mer als Land eis mat der Stolkris erëmgeschloen hunn. An et ass probéiert gi Créneauen op Lëtzebuerg ze kréien. An et ass och geduecht ginn, wann dës Firme géifen op Lëtzebuerg kommen, kënnt dat dem Lëtzeburger Land eppes bréngen. Also ech kann dat net esou anschaulech schildere wéi de Marcel Schlechter dat gemaach huet.

Haut, 20 Joer duerno, wësse mer, dass dat net esou war. Dat war net gutt fir den Image de marque vu Lëtzebuerg, mä ech mengen awer dass et immens iwwerhiefléich ass engem Onsozialheet ze ënnerstellen, wann een an enger gudder Absicht gehandelt huet. An ech hu jiddefalls de Marcel Schlechter ëmmer nëmme kannt als e sozial ganz engagéierte Mënsch, deen och als Minister ëmmer d'Rechter vun de schaffende Leit verteidegt huet.

Da wëll ech zu de CEMT-Autorisatiounen kommen, dee Schäin also, deen e Camion brauch fir däreifen an Drëttlänner Wueren ze transportéieren. Lëtzebuerg hat ëmmer eng déck Portioun CEMT-Autorisatiounen, well mer vun Ufank un dobäi waren. An ech soen och, dass mer am Laf vun de Joren eisen Undeel net méi kleng gemaach hunn, mä éischer méi grouss. An d'Fro ass jo: Hu mer, doduerch dass mer CEMT-Autorisatiounen haten, nach méi Transportfirmen hei zu Lëtzebuerg ugezunn?

Bon, ech wëllt ganz allgemeng mol feststellen, dass Lëtzebuerg auslännesch Firmen unzitt, wéinst enger ganzer Rei vun Avantagen, déi eist Land ubitt an op déi ech hei elo net wëll am Detail agoen, an normalerweis si mir jo ganz frou doriwwer, dass auslännesch Firmen op Lëtzebuerg kommen, an heiansdo bretze mer eis domat, dass auslännesch Firmen op Lëtzebuerg kommen. Awer net am Transportsecteur. An dofir wëllt ech hei trotzdeem soen dass ech der Meenung sinn, dass Transporteur en honorabele Beruff ass, a mir brauchen d'Transportgesellschaften, an ech wëll jiddefalls net ee ganze Secteur condemnéieren,

well et schwaarz Schof an deem Secteur gëtt.

Zréck op d'CEMT-Autorisatiounen. Et ass méiglech, et ass souguer warscheinlech, dass d'Méiglechkeet, relativ einfach d' Autorisatiounen ze kréien, e supplementären Attrait war fir op Lëtzebuerg ze kommen.

Ech ginn och zou, dass ech an deene Joren, wou ech an deem Ministère war, dee Service, dee sech ëm d'Verdeele vun de CEMT-Lizenzen gekëmmert huet, sécher net genuch kontrolléiert hunn. Et ass allerdéngs net esou einfach, dass et duer gaange wär eemol an de Büro ze goen an ze soen: Esou geet et. Also eng Surveillance vun engem Département an engem Ministère, jiddferen dee mol nëmme Buergermeeschter ass, deem wënschen ech bonne chance fir déi Surveillance all Dag ze assuréieren. Mä ech huelen de Reproche un, dass ech mech net genuch domadder beschäftegt hunn.

Ech hunn effektiv dem Service d'Exécutioun dovunner iwwerlooss, awer net well ech mech net fir de Secteur interesséiert hätt, an och net well ech net gewosst hätt, dass et sozial Problemer géif gi bei deenen eenzelnen Entreprises. An ech wëll hei just eng Klammer opmaachen: Et steet jo och am Rapport, dass notament bei Kralowetz vun der Inspection du Travail '97 eng Enquête gemaach ginn ass. Ech ka mech nämlech ganz genau dorunner erënneren, well mir haten déi Zäit vill interministeriell Sitzungen, wou mer iwwert déi Problemer, déi jo méi Ministère uginn, diskutéiert hunn. Mir sinn net esou wäit komm wéi mer wollten.

Ech wëll och soen, an ech wënschen all menge Successeuré bone chance, wann e puer Ministère Kompetenz an enger Fro hunn, dann ass et net esou einfach d'Froen ze regelen, well do gëtt et eng natierlech Tendenz, wann eng Fro komplizéiert ass, dass am Fong ee seet: Jo mä déi do hunn hir Aarbecht net gemaach a si hunn net gemaach wat se sollten. An da sëtzt een, mat aller Surveillance déi een als Minister huet, ganz oft do an et weess et net ween dann elo Recht hat a ween net Recht hat.

Ech hu mech also net genuch mam Detail vum Verdeele vun de Lizenzen an Autorisatiounen beschäftegt, well ech net geduecht hunn, an ech denken et elo och nach net, dass d'sozial Problemer vun de Chauffeure geléist wären, wann d'Transportgesellschaften keng CEMT-Lizenzen méi géife kréien.

Ech muss allerdéngs soen, dass an deene fënnef Joer, wou ech zoustänneg war, kee vu mengen Interlocuteurs dee Lien do gemaach huet, och keen hei am Parlament. Et wär allerdéngs gutt wann d'Parlament, an déi Kommissioun déi sech jo ganz laang elo mat deene Froen do beschäftegt huet, deem jëtzege Minister géif Recommandatiounen mat op de Wee ginn, wéi een déi Fro dann elo soll handhaben.

Mir hätte jo kënne soen - ech hu mer vill Gedanken driwwer gemaach -: Mir wëllen iwwerhaupt keng CEMT-Autorisatiounen méi. Theoretisch an där Logik wäre jo dann all déi auslännesch Transportgesellschaften hei fort gaangen, déi just wéinst de CEMT-Autorisatiounen op Lëtzebuerg komm sinn. Allerdéngs hätte mer dann och keng CEMT-Autorisatioun fir Lëtzeburger Transportgesellschaften gehat. Mir hunn awer Firmen, déi wëllen exportéieren an Drëttlänner, also brauche mer och fir den nationale Besoin CEMT-Autorisatiounen. Déi Hypothees, do ganz drop ze verzichten, déi ass jo net denkbar, well dat hätt der Lëtzeburger Economie geschuet.

An déi zweet Hypothees wär gewiescht, an där dote Konstellatioun: Mir froe manner Autorisatiounen, just esou vill wéi mer der fir eisen nationale Besoin brauchen.

Bon, ofgesinn dovunner dass et schwéier ass den nationale Besoin festzelleen, dee kann och vu Joer zu Joer änneren, a wann een ee Joer drop verzicht huet, no där Logik déi Der alleguerte kennt, da gëtt et immens schwéier dat Joer duerno der erëm méi ze froen. Et ass wéi beim Budget am Stat. Wann een eng Kéier verzicht huet, kritt een d'Sue soubal net méi erëm. Dann hätte mer also, wa mer manner Autorisatiounen gefrot hätten, der manner gehat; da wär déi Wuer do jo nach méi rar ginn. Dat wier jo da wierklech eng Ressource rare ginn.

Ëmmerhin hu mer elo d'Aussoe vun den Transportgesellschaften vun dem Groupement des transporteurs, déi jo confirméieren, dass et keng Reklamatiounen gouf an dass si ëmmer eng Lizenz kritt hu wa se eng gebraucht hunn. Wa se awer rar ginn, da gëtt et jo nach méi schwéier se ze verdeelen, an ech stelle mer léiwer net dat Gerangels vir wat et dann zu där Zäit gi wär fir déi CEMT-Lizenzen ze verdeelen. Ech sinn also och net sécher, dass dat dee richteg Wee ass.

Ech wëll elo nach ee Wuert soen iwwert d'Attributioun, de Processus wéi dat gaangen ass, dee jo vill kritiséiert gëtt. Also, et ass jo kloer dass all Firma, déi eng Autorisatioun huet vum Ministère vun de Classes moyennes, eng Lëtzeburger Firma ass. Do kann ee keen Ennerscheed maachen zwëschent Lëtzeburger Firmen an Net-Lëtzeburger Firmen. Eng zu Lëtzebuerg installéiert Firma also, déi eng CEMT-Autorisatioun ugefrot huet, huet missen e Formulaire ausfëlle mat allen Informatiounen, an déi Informatiounen sinn dann als Annexe zum Formulaire erageerecht ginn a si si vum Transportministère weider gereecht ginn:

- un de Centre commun vun der Sécurité sociale wat d'Affiliatioun vum Personal ugeet;

- un d'Steierverwaltung wat d'Steierbezuelen ugeet;

- un de Ministère des Classes moyennes, ob d'Firma nach géif d'Konditiounen erfëlle fir d'Autorisatioun ze kréien;

- un d'Kontrollstatioun vu Sandweiler, fir ze kucken ob d'Camionen an der Rei wären; an

- un den Aarbechtsministère wat d'Permisen ugeet.

Wann ech mech esou gutt kann drun erënneren, ass et net well ech en Zougank zum Dossier hätt, oder esou en Elefantegedächtnis, mä dat steet alles am Rapport vum Här Graas, dee jo excellent ass.

Wann dann aus deenen Haiser do keng Alarmsignaler erëmkomm sinn, wann déi kee Veto ageluecht hunn, da konnten déi Firmen, déi jo dann en règle waren, CEMT-Lizenzen kréien. Bon, esouwäit ech aus deemselwechte Rapport erausliesen, gëtt et nach ëmmer dee Formulaire. Et gëtt se nach ëmmer, awer mat deem Ennerscheed, dass et elo net méi systematesch an déi aner Verwaltungen geschéckt gëtt, well déi manifestement déi Ziedelen net gutt genuch gekuckt hunn, mä elo gi punktuell Kontrolle gemaach. Et gouf keng schrëftlech festgeluechte Kritären dann duerno, mä ech liesen, an ech hunn et och elo héieren, et ginn nach ëmmer keng schrëftlech festgeluechte Kritären fir dann, wa jiddferen en règle ass, d'Autorisatioun ze verdeelen. Ech weess och nach ëmmer net wéi déi Kritären an Zukunft sollen ausgesinn. Ech fanne se jiddefalls net am Rapport, an et wär nätzlech wann d'Parlament dem Minister géif Suggestiounen mat op de Wee ginn, well et ass net einfach. Ech wëll soen, ech beneiden den Här Grethen net ëm déi Aufgab do.

Da wëllt ech zu dem zweeten Aspekt vun der Fro kommen, an dat ass d'Fonctionnéiere vun engem Ministère. Et ass vill diskutéiert ginn, ob den Transportministère en Organigramm hätt oder net. Ech bleiwen der Meenung, dass en en Organigramm hat. De Robert Goebbels huet deen zesumme mat den héije Beamten zu senger Zäit opgestallt an déi Praxis ass am Haus esou bliwwen an et brauch een nëmme en Telefonsbuch aus den 90er Joren ze kucken, do steet genau dran: Directeur de l'aviation, Direkter fir Schëffahrt, Direkter fir d'Eisebunn, Direkter fir Transports routiers. D'Beamte sinn och dorëner opgeléicht. Wat iwwregens eng Ausnahm ass, well den Titel vun Direkter gëtt et an der Lëtzeburger Fonctioun publique guer net. Normal gëtt et nëmme fir héich Beamten den Titel vu Conseiller.

An déi eenzel Beamten am Haus, déi ware ganz genau Direkteren zougedeelt, an all Beamte wosst fir wien en däreft schaffen a fir wien en op kee Fall däreft schaffen. Ech kenne kaum ee Ministère wou d'Kompetenzen esou prezis opgedeelt waren a cloisonnéiert waren, a vläicht läit ee vun de Problemer am Haus oder louch ee vun de Problemer am Haus doranner.

Et ginn och terribel vill Froen gestallt iwwert dee Pouvoir do vun engem héije Beamten. An ech mengen, dass déi Fro net einfach ze beäntwerten ass. Well wann e Ministère gutt fonctionnéiert, dann ass éischters de Minister frou a warscheinlech huet en och e gewësse Mérite dorunner. Hien ass jo de politesche Chef am Haus. Mä ech mengen all Minister, esouwéi all Buergermeeschter, dee weess, dass hien net ëmmer physesch present am Haus ass, well en aner Verpflichtungen huet, a kann also net alles selwer kontrolléieren. Mä haaptsächlech weess all Beamten, dass de Minister net ëmmer do ass an haaptsächlech dass en net fir ëmmer do ass. Déi meescht Beamte sinn nach do wann de Minister, de politesche Responsabelé scho fort ass. Wann also e Ministère gutt fonctionnéiert, dann ass dat, géif ech soen, de Mérite vun der Fonctioun publique. Dat ass well do een héije Beamte sëtzt, dee seng Saach gutt mécht, deen op d'Qualitéit vun der administrativer Aarbecht vum Ministère oppasst, deen doduerch och als Autoritéit am Haus unerkannt gëtt a wat eigentlech den administrative Patron am Haus ass.

Also huet all héije Beamte vill Pouvoir. Dat ass och guer net schlëmm, esou laang wéi en net vun deem Pouvoir do abuséiert. An a villen Diskussiounen a mat ville Statsbeamten hunn ech mer och erkläre gelooss, de Contrepoids vun deem grouse Pouvoir vun de Statsbeamten, dat ass jo dee strenge Statut vum Statsbeamten, dee jo genau festleet wéi e Statsbeamte sech muss behuelen. Dese Statut ass fir all Beamten deeselwechten. Et gëtt wuel Ennerscheeder an der Pai tëschent de Beamten, mä et gëtt keng wat hir Rechter a Flichten ugeet. Do gëtt keen Ennerscheed gemaach tëschent engem Conseiller an der administrativer Carrière, tëschent engem Conseiller de Gouvernement oder engem Administrateur général. Deen Ennerscheed gëtt et do net.

Ech mengen och dass fréier, wéi et an engem Ministère praktesch ee Conseiller gouf, an ënnert him eng zolidd Carrière moyenne an eng Carrière inférieure, a wou esou eng Hierarchie praktesch natierlech gewuess ass, d'Ministère sécher méi kohärent fonctionnéiert hunn. An doduerch, dass ëmmer méi Universitairé bei de Stat kommen, an dat ass eng gutt Saach, an ech mengen et läit och am Trend vun der Zäit, ass déi Hierarchie an engem Ministère net méi selbstverständlech. Wa méi Universitairé vum selwechten Alter an engem Ministère sinn, dann entsteet am Glécksfall en Team, eng Equipe déi zesummeschafft, an dat ass formi-

dabel. Am schlëmmste Fall entstet fuerchtbar Rivalitéiten tëschent gläichaltrege Conseillere, déi kënne an Antipathie ausaarten an déi kënne d'Zesummenaarbecht an engem Ministère praktesch onméiglech maachen.

An engem Privatbetrib geet een dann eng Equipe auserneen huelen a se frësch zesummesetzen. An dat geet beim Stat net. An dat erkläert dann och, wéi et ka virkommen, dass an engem Haus jiddferen ganz jalous op seng Kompetenzen oppasst a keen aneren a seng Dossieren erakucke léisst. Doduerch zirkuléiert d'Informatioun am Haus schlecht an da kann et virkommen, dass een héije Beamten exorbitant Pouvoiren huet, well jo och keen aneren am Haus doriwwer informéiert ass.

Da muss een awer wëssen, da muss een awer sécher sinn, dass dee Beamten och Saache mécht déi net an der Rei sinn. Et kuckt ee kengem an de Bauch. A mir wëssen elo, säit dem 10. Januar 2003, dass dem Här Morby Saachen ze reprochéiere sinn. Ech wëll awer nach eng Kéier erënneren: 1991 gouf et Artikelen an der Press, déi gemengt hunn, en héije Beamte vum Transportministère hätt Sue kritt fir Lizenzen ze accordéieren. Dee Beamten huet dat ëmmer geleeget. En huet souguer deem Journalist, deen dat geschriwwen huet, e Presseprozess gemaach. Dunn huet d'Police judiciaire am Ministère eng Perquisitioun gemaach. Den deemolegen Transportminister Robert Goebbels huet selbstverständlech d'Diere vum Ministère opgemaach an d'Dokumenten sinn a Këschte massiv aus dem Ministère erausgeholl ginn. Deeselwechte Robert Goebbels huet eng Enquête administrative gefrot. Vu dass et sech ëm e Conseiller de Gouvernement gehandelt huet, huet de Jacques Santer, deen deemools Statsminister war, déi och verulassat, an dës Enquête ass vun engem Beamten aus dem Statsministère gemaach ginn. An dee kour zum Konklusioun, déi ech hei wëll zitieren: «Le soussigné» - dat ass den héije Statsbeamten aus dem Statsministère - «est d'avis que l'institution de la présente enquête administrative a constitué le moyen propre à confirmer la dignité morale et professionnelle de Monsieur Morby.»

Ech sinn 1994 an den Transportministère komm. Ech wosst selbstverständlech iwwert d'Rumeuré Bescheed. Ech wosst och, dass eng Enquête administrative ofgelaf war an déi näischt zréckgehalen hätt géint den Här Morby. An ech wosst, dass d'Police judiciaire nach géif weider enquêter. Dee Summer wéi ech komm sinn, 1994, war d'Enquête nach amgaangen. D'Gerichtsaffär war, wéi ech de Ministère verlooss hunn 1999, nach ëmmer net fäerdeg.

A wie wär ech dann, wann ech mer ugemoooss hätt deemools ze wëssen, dass awer eppes wouer war an deene Rumeuren, wann eng Enquête administrative bescheinegt, dass een iwwer all Zweifel steet? A mat wéi engem Recht hätt ech dann ee Beamten, deen e Statut huet wat déi Froen do regelt a wou ganz prezis Jurisprudence sinn, mat wéi enger Légitimitéit hätt ech deem dann do a seng Kompetenzen eragefunk, praktesch en Disziplinarverfahre gemaach? Dat ass net mäi Verständnis vun engem Rechtsstat. Ech gleewen un de Prinzip vun der Présomption d'innocence, dass kee schëlleg ass, éier de Beweis vum Contraire bruecht ass.

No allen Zweifelen an no villen Iwwerleeungen, an och wann ech mir selwer soen, ech hätt kënne besser oppassen, da gleewen ech awer nach ëmmer, dass et richtig war de Prinzip vun der Présomption d'innocence iwwer administrativ suergen ze stellen. Ech bedauere méi, wéi vill anerer heibannen, dass et esou laang gedauert huet bis d'Gerichtsverfahren ofgeschloss war. Mä ech bedauern

net, dass ech de Jean Morby behandelt hu wéi ee Beamten deen net schëlleg war.

Am Résumé, Här President: Den internationalen Transport ass e schwierege Secteur, wou et sécher nach vill Problemer ze léise gëtt wat d'Aarbechtskonditiounen an d'sozial Ofsécherung vun de Chauffeuren ugeet, an déi Froe kënnen nëmmen um europäeschen Niveau geléist ginn. Ech wiere mech mat där leschter Energie géint d'Behauptungen, déi Mëssstänn wären deenen deemolegen a jëtzege Lëtzebuurger Transportministere hir Schold. Ech weess jiddefalls, dass se alleguerten ee wéi den anere sech do fir agesat hunn, dës Situatioun ze verbesseren, an ech wëll lech soen, dass nach vill ze di bleift. An a ville Ministère an a ville Länner zesumme muss geschafft gi bis déi Froen do all geléist sinn.

Zweetens, ech verstinn dass geduecht gëtt, ech hätt mech misste besser, méi intensiv ëm d'Surveillance vun deem Service an ëm d'Verdeele vun de CEMT-Autorisatiounen këmmeren. Ech behaupten net, ech hätt alles perfekt gemaach. Mä ech sinn awer net d'accord fir ze soen, dass d'Attributioun vun de CEMT-Autorisatiounen d'Ursaach war vun de Mëssstänn an der sozialer Fro, an ech wëll och ënnersträichen, dass ech nach ëmmer keng schréfflech Kritären zu dëser Verdeelung virfannen.

Als leschte Punkt wëll ech warne virun all Hexeuegd géint jiddferen an och géint d'Statsbeamten, a virun all bëllegem Populismus. Ech wëll eng ganz perséinlech Iwwerleeung, déi wäit iwwert dee Rapport hei erausgeet, maachen.

Ech stelle fest, dass mer ganz gären an ëmmer méi oft hei zu Lëtzebuerg an eng Skandalitis verfallen. Eng soi-disant Affär taucht op, da gëtt immens Gedausch ronderëm gemaach an da verflaacht dat, da schwätzt kee méi dovunner an da waarde mer op déi nächst. Da kënn erëm eng.

Éischters deet dat deene Leit, déi dovunner beträff sinn, onheemlech wéi, wa se sech näischt ze reprochéieren hunn a wa se sech net géint déi Insinuationen do kënnen wieren.

An zweetens fannen ech et onwahrscheinlech geféierlech fir d'Institutione vun dësem Land. Éischters schuet et der Crédibilitéit vu Lëtzebuerg, awer och dat wou ech kee lëtzebuergesch Wuert fannen, an dofir erlaben ech mer dat laténgesch ze gebrauchen, dat ass d'Res publica, déi gemeinsam Saach, déi mécht dass mer kënnen no Regeln hei an deem Land zesumme liewen an eng Kohesioun kënnen garantéieren.

Ech hunn immens vill, och wéinst der Affär, doriwwer nogeduecht. Iwwert dat wat gutt a wat schlecht hei am Land fonctionnéiert. A vill leeft gutt. Ganz vill leeft gutt an deem Land. An ech fannen, dass mir, als gewielte Vertrieeder vun alle Lëtzebuurger, sollten d'Suerg hunn dat ze erhalen. An enger Zäit wou all Autoritéit hannerfrot gëtt: d'Kierch, de Stat, d'Justiz, d'Schoul, awer och d'Parlament, an enger Zäit wou d'Autoritéit sech ëmmer muss légitiméieren, wou mer mussen dem Bierger weise wat mer maachen, ass et richtig, Mëssstänn opzeddecken. Ech fannen dat ass richtig. Et ass wichteg dass se opgedeckt sinn. Dat ass richtig fir d'Verwaltung, dat ass richtig fir jiddferen. Mä et muss een awer och wësse wéini een ophält.

An eng Chamber, déi jo d'Aufgab huet d'Exécutive ze iwwerwaachen, déi misst och an deem Punkt exemplaresch sinn. An dofir mengen ech, ee Schrëtt an déi Richtung wär, dass mer eis géifen e Code de conduite ginn, och hei an der Chamber.

Ech huelen un, dass jiddferen heibannen no enger gewësser Ethik

handelt. Jiddferen huet seng an et ginn héchstwahrscheinlech terribel Nuancen zwëschent deem enge senger an deem anere senger.

(Interruption)

Ech hu keng Motioun erabuecht dofir, well ech wëll net de Reproche gemaach kréien, ech géif wëllen oflenke vun iergendeppes. Mä ech géif wierklech all d'Deputéierten heibanne froen, net esou laang wéi ech, mä eng kuerz Zäit iwwert déi Froen do nozedenken, dass mer eis den Hierscht zesumme setzen an eis alleguerten zesummen e Code de conduite ginn, dee mer dann och der Verwaltung kënnen eventuell weiderginn.

Ech soen lech merci fir d'No-lauschteren.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Madame Delvaux. Den nächste Riedner ass den Här Jean-Paul Rippinger.

■ **M. Jean-Paul Rippinger (DP).** - Merci, Här President. Dat wat elo meng Virgängerin zum Schluss gesot huet iwwert d'Ethik an d'Moral an der Politik, doriwwer denken ech säit 1991 no, Madame. An Dir kënnt mol an Ärer Partei an an Ärer Fraktioun froe wéi d'Ethik an d'Moral deemools - 1991 - gehandhaabt si ginn. Bon, Här President, Dir Dammen an Dir Hären...

■ **M. Jean Asselborn (LSAP).** - Domat kenne mer net vill ufänken.

■ **M. Jean-Paul Rippinger (DP).** - Neen, Dir als Spëtzekandidat bestëmmt net. Dir bestëmmt net. Déi dommsten Äntwert, déi konnt Der wierklech elo ginn dorobber. Besonnesch wann ech dat wat de Virgänger gesot huet opgräfen, an ech géif dat och nach seriö huelen, da muss ech soen dass den Zwëscheruff vum Spëtzekandidat komplett déplacéiert ass.

■ **Une voix.** - Alt virun.

■ **M. Jean-Paul Rippinger (DP).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, an deene leschte 25 Joer ass Lëtzebuerg net verschount bliwwen vu politeschen, richtige an sou genannten Affären. Et war '82-'83 déi sougenannt Jorhonnertaffär. Et war de Bommeleer. Et waren Dysfonctionnement am Gesondheitsministère 1998, an dat firwat mer haut hei sinn an diskutéieren, war d'Kralowetz-Affär. D'Kralowetz-Affär mat hire Ramificatiounen am Transportministère tëschent 1988 an 1999.

Mir hunn annerhalleft Joer dru geschafft fir Liicht an deen däregen Dossier vun den Transportlizenzen ze bréngen, deen, wéi ech gesot hunn, duerch d'Kralowetz-Affär an d'Rampenlicht getrueden ass. Well den 22. Januar 2002 war et, wéi an de Büroen vun der Transportfirma United Cargo Lux, déi dem Kralowetz gehéiert huet, perquisitionnéiert gouf. Dem Här Kralowetz ass notament reprochéiert ginn, seng meeschtens osteuropäesch Chauffeuren op de Kilometer an net op d'Stonn bezuelt ze hunn an Dokumenter an d'Fuerscheiwe manipuléiert a gefälscht ze hunn.

Froen iwwer Froen hu sech gestallt, virun allem wéi esou eng Firma déi néideg Autorisatiounen konnt kréie fir jorelaang esou ze schaffen, ouni dass eng Administratioun Mesuren dogéint geholl huet.

A mäi Virvirgänger hei huet jo awer och ganz kloer gesot, et konnt een et an den Zeitunge liesen: Dat war keng kleng Affär. Dat war eng Affär mat europäeschen Dimensionen. Dat huet jiddferen gesinn, deen d'lescht Joer am Januar, Februar déi Dosende vu Camionen a Chauffeuren um Centre douanier um Houwald gesinn huet. Si sinn net zu Wien an zu Graz gesi ginn. Si sinn hei um Centre douanier gesi ginn. Déi Leit, vun deenen der vill leider bis haut nach keng Entschiedegung kruten, hate sech net

besser ze hëllef gewosst wéi dem Patron seng Maschinnen a seng Lastween zrëck op Lëtzebuerg ze bréngen, do wou se ugemellt waren.

Et louch op der Hand: Mir hu missen als Chamber d'Ursaachen erausfannen, firwat dass et eng Affär Kralowetz konnt ginn. Virun allem, fir dass weider esou Affäre sollte verhënnert ginn, well et därfe ee jo awer net vergiessen, dass déi Camionen am Centre douanier, an alles dat wat ronderëm geschitt ass, den Image vu Lëtzebuerg ganz staark dobausse lädéiert hunn.

Ech hoffe jo net, dass de Minister a sengen Diversificationsefforten, déi e gemaach huet - ech schwätze vum Här Goebbels -, och nach déi Entrepreneuren do mat erabuecht huet, datt en déi op Lëtzebuerg bruecht huet, an och Brëfkëscht-firmaen, wéi och ëmmer, well op déi Manéier muss een natierlech soen, dass et schwéier ass eist Land dobaussen ze verkafen an Entrepreneuren op Lëtzebuerg ze bréngen.

Fir d'éischt ass also d'Wirtschafts-, Energie- an Transportkommissioun zesumme komm an dräi Sëtzungen. Si hu gesinn datt se net wäit komm sinn an et huet missen eng Commission spéciale agesat ginn, an all déi déi heibannen oder dobausse virun allem behaupt hunn, mir hätten dach keng Commission d'enquête a keng Commission spéciale gebraucht, deene rappéléieren ech, datt déi Commission spéciale mat 52 Stëmme dofir a mat 7 Abstentionen an d'Liewe geruff ginn ass.

Vun engem gewësse Moment un huet déi Kommissioun awer och constatéiert, datt se net viru komm ass an hiren Aarbechten. Dat eenzeg wat se awer fäerdeg bruecht huet, dat ass datt se gesot huet: „qu'il y a des indices suffisants laissant présumer des dysfonctionnements au sein du ministère des transports“.

A komescherweis, och déi déi d'Commission d'enquête haut nach a Fro stellen, déi muss sech awer gesot loosson, dass eng Resolutioun komm ass, vun alle Membere vun der Kommissioun ënnerschriwwen, fir d'Commission d'enquête an d'Liewen ze ruffen.

Firwat hu mer déi Commission d'enquête? Net aus grousem Plésier. An all déi Kolleegen, déi zesumme waren an där Kommissioun, déi wëssen dat. Et war kee Plésier dat do. Mä well et ebe war, nodeem dass déi Commission spéciale eis den Optrag ginn huet fir an engem Rapport déi Irregulartéiten ze analyséieren, déi constatéiert gi sinn am Domän vum Transport routier international.

An d'Ursaachen, firwat dass mer déi Commission d'enquête aberuff hunn, ware jo ganz kloer. De Procureur général d'Etat huet eis refuséiert den Dossier oder d'Kopie vun dem Dossier ze ginn, déi confiscéiert waren am Ministère, an ouni déi konnt ee jo souwisou net vill maachen. Wichteg Zeien hu refuséiert an der Commission spéciale auszesoen, a mir si jo dann och nach behënnert ginn duerch eng Rei vun Aussoen un eiser Aarbecht, notament net nëmmen Aussoen, mä och de Prozess Morby. Et war ganz kloer, dass mer dunn eis Aarbechten hu misse suspendéieren an dass et dofir méi laang gedauert huet.

An ech muss soen, et war wichteg dass mer gewaart hunn an eis Aarbechte suspendéiert hunn, well hei hätte kënnen Interferenze kommen oder bestoe mat enger Enquête pénale oder mat engem Prozess deen en cours war.

Mir geet et haut nëmmen drëm, well alles gesot ginn ass am Rap-

port, fir meng Bewäertung, respektiv d'Bewäertung vu menger Fraktioun vun där Affär hei ze maachen an déi fir eis dach wichteg Konkusiounen doraus ze zéien.

Meng éischt Félicitatiounen, déi ginn un de President vun der Kommissioun. Et war net einfach an ech fannen, dass en dat mat där néideger Rou an och mat där néideger Sérénitéit gemaach huet. Meng zweet Félicitatiounen gi selbstverständlech un de Rapporteur. An de President vun der Fraktioun vun der CSV huet dat hei gewürdegt. Et war e ganz schwierigen Exercice. Et war besonnesch um Schluss e schwierigen Exercice fir einegermoossen op e gemeinsamen Nenner ze kommen a fir déi kontradiktoreschen Elementer, déi mer haten, an déi géigendeleg Interessen eigentlech vun de Membere, fir déi zesummen an ee Rapport an a Konkusiounen vun engem Rapport ze bréngen.

An ech muss och soen, fir meng Fraktioun, fir d'DP ass do kee Kounhandel entstanden. Jiddferen huet seng Vuen a seng Meenunge versicht do eranzebréngen. Et gëtt menger Meenung no och kee wäissgewäsch. Eis Missioun war net einfach a mir vun der Demokratescher Partei haten et jo am Fong geholl am einfachsten. Mir ware jo net concernéiert.

Well et ass jo drëm gaangen, an d'Missioun war jo esou fixéiert, déi säit Enn vun den 80er Jore festgestallten Irregulartéiten ze analyséieren. Ech ka soen, Här President: Villes ass un d'Dageslicht komm, mä awer net alles. A firwat? Et gi Grënn firwat dass net alles un d'Dageslicht komm ass.

Et sinn Zeie gewiescht déi refuséiert hu fir auszesoen. Et sinn Zeien, déi sech no esou laanger Zäit net méi u wichteg Detailer konnten erënneren. Et sinn Zeien, déi sech a géigendelegen Aussoen - an der Commission spéciale esou, an der Commission d'enquête aneschers - verstréckt hunn. De Refus vum Parquet, eis déi saiséiert Dokumenter auszehändegen. An dann duerch déi unabhängeg Affaire pénale ebe war et eis onméiglech, an ech - an déi Komeroden, déi Kolleegen, déi an der Kommissioun waren, déi wëssen dat - hunn ëmmer insistéiert, dass déi zwee Enquêteur solle gehéiert ginn, well déi am meeschte woussden. Mä duerch déi unabhängeg Affaire pénale war et eis awer net méiglech, déi Enquêteur vun der Police judiciaire ze héieren. An da war et natierlech och deen anormalen Délai vun der Enquête pénale géint deen héije Fonctionnaire an dem Ministère des Transports.

Ech muss lech soen, ech hunn nach eng Kéier, à tête reposée, dat Uerteel duerchgelies. D'Uerteel ass e wichtege Bestanddeel vum Rapport. Et ass annexéiert. An do sti gelunge Saachen dran. Wann ech soe gelungen, heescht dat fir verschidde Leit gelunge Saachen. Iwwregens muss ech soen, dass ech selten en Uerteel gelies hu wat esou gutt ass. Well fir op 80 Säiten esou treffend esou eng schwierig Affär en droit et en fait ze resüméieren, an ee Jugement ze fällen, deen iwwregens och akzeptéiert gëtt vum Beschëllegten, dat ass eng Performance vun der Lëtzebuurger Justice. An deem Uerteel steet: «L'enquête comporte beaucoup de lacunes et fait apparaître de graves négligences», notament wat d'Exploitation vun de saiséierte Pièces ubelaangt. Dat steet am Uerteel. Am Uerteel steet nach, während deem anormal laangen Délai fir d'Instruction ze maachen, gëtt et «la mémoire défaillante de nombreux témoins et le décès de trois témoins importants». A wann een dann nach derbäi rechent, an eng ganz Rei vu Faité prescrivéiert waren, ech muss soen, da muss ee sech jo awer net onbedéngt rühme wann een nëmmen op véier Punkte condemnéiert ginn ass an op anere fräigesprach ginn ass.

Op jidde Fall ass dat Resultat fir mech en enorm wichteg Resultat. Hei ass en héije Fonctionnaire vum Ministère des Transports, deen alles ze soen hat, awer wierklech alles, a mir hunn dat jo virun erëm confirméiert kritt, fir Corruption passive zu enger Prisongsstrof vun néng Méint mat Sursis an 2.500 Euro condemnéiert ginn, fir véier Fäll, déi sech situéieren an der Period vun 1989 bis 1991.

Elo froen ech meng Kolleegen heibannen: An der Assemblée nationale oder an der Belsch, wann do en héije Fonctionnaire esou condemnéiert gi wär an de Minister wär nach en exercice, misst deen net säin Hutt huelen? Hei ass en net en exercice, bien entendu, och well et esou laang no der Prozedur ass, mä nach ass awer hei een dee menger Meenung no misst, an esou engem Fall fir d'politesch Hygiène, seng Konsequenzen, wann en nach Minister wär, huelen. Ech kann och net dofir, mä dat ass esou fir eis alleguerten, net nëmme fir deen, et ass esou fir eis alleguerten.

Wat sinn elo d'Konkusiounen, déi ee kann aus där Affär do zéien. Mä et ass de Bewäis, dass effektiv Irregulartéite geschitt sinn; dorobber brauch ech net méi zrëckzekommen. Ech kann héchstens soen, quod erat demonstrandum. Dass hei deen héije Fonctionnaire am Ministère des Transport als eenzegen Transportlizenzen erausginn huet, dass et keng kloer Direktive gouf fir d'Attributioun vun de Lizenzen, dass de Service Contrôle routier am Ministère seng Aarbecht net konnt korrekt durchféieren, dass do Blocage bestanen hunn an dass et Chasses gardées goufen, dat ass dobäi erauskomm.

Elo ass vill gerätselt ginn a vill geschwat ginn, och an der Kommissioun, iwwert deen ominösen Organigramm. Ech muss lech soen, ech sinn der Meenung datt net all Minister an net all Ministère en Organigramm brauch. Wa säi Ministère gutt fonctionnéiert, an ob deem säin Organigramm elo am Telefonsbuch steet, oder ob en an enger Note steet, déi un déi verschidde Fonctionnaire geschéckt gëtt, muss ech soen, dat ass mir egal. An dëser Affär, entweder huet den Organigramm bestanen an dann ass e jo selbstverständlech net ausgefouert ginn, et ass sech net un deen Organigramm gehale ginn, oder et huet keen Organigramm bestanen. Jo dann huet deen héije Fonctionnaire no sengen eegene subjektive Kritären et à la tête du client déi Lizenzen do verdeelt. A bëde Fäll, mat Organigramm oder ouni Organigramm, muss ech soen, ass dat eng Situation intenable, an ech sinn der Meenung, dass och de Minister muss op d'mannst heiansdo an dee Service goen a kucke wat do lass ass, oder op d'mannst sech renseignéiere wat do lass ass.

Ech muss natierlech och dann op dee Punkt komme vun de Plainten. Den Här Weiler huet dat hei in extenso gemaach. En huet vun deem Brëif geschwat vun dem Lieutenant-colonel Diederich, ech brauch net méi dorobber zrëckzekommen. Ech muss lech nëmme soen, an dem Uerteel, am Exposé des motifs, do steet notament iwwert d'Affär Société Frigolux, do huet d'Gendarmerie vu Beetebuerg 30 Rapporten iwwer Infractionen eraginn. Ouni Suite. Dat steet am Uerteel. Ech verstinn, dass e Minister eng Nischepolitik entdeckt huet, notament den Här Goebbels, déi mat den Transporter. Mä wann een awer dann esou eng Nischepolitik mécht, se entdeckt a se wëllt duerchzéien, da mengen ech misst ee jo awer och emol no engem oder no zwee Joer sech renseignéieren, wat dann an deem Secteur geschitt. Wéi développéiert dee Secteur sech? Bréngt deen eppes fir Lëtzebuerg? Bréngt deen eppes um steierleche Plang? Hu mer Problemer mat der Sécurité sociale? Ech soen dëser Chamber,

dass d'Nischepolitik vum Här Goebbels net nëmmen d'Transportpolitik war, mä de Pavillon maritime. Mir hu jo eng enorm Chance, dass bis elo nach kee Schëff mat eisem Pavillon iergendwou gestrandet ass an dass...

(Interruption)

Jo, mir hunn eng effektiv Chance, dass dat bis elo nach net geschitt ass.

Mä dat war och eng Nischepolitik. Ech soe jo net a priori si wär schlecht, mä awer op d'mannst misst ee kucke wat fir Geforen dat a sech biergt an et muss ee sech op d'mannst awer och doriwwer emol renseignéieren. A wann ech déi Plaintë kucken, déi gemaach si ginn, do steet am Uerteel: «S'il s'est révélé au cours de l'instruction à l'audience que l'organisation interne laissait à désirer, au niveau du suivi des infractions constatées». Voilà, dat ass also wat do an deem Uerteel steet a wat jo och elo vu kengem méi contestéiert gëtt.

Dann ass eppes, Här President, wat mer ganz besonnesch opgefall ass an dem Uerteel: Et ass jo vu menger Virgängerin an och vum Här Goebbels gesot ginn, si hätte keng Zäit gehat. Den Här Goebbels huet Politik gemaach, en hätt sech net ëm d'Vergab vun de Lizenze gekëmmert, dat wär ausschliesslech den Här Morby gewiescht. Op der Sait 37 vum Uerteel steet Folgendes: «Ainsi il résulte des documents saisis» - dat waren also d'Dokumente déi mir net konnte kréien - «auprès du Ministère des Transports qu'en octobre 1990, le Ministre des Transports» - et steet net do le Ministère, et war also net en aneren deem ënnerschriwwen hat - «avait demandé à la Chambre de Commerce d'émettre un avis sur les critères d'attribution des autorisations,» - Kuck elei! - «devant permettre une répartition plus équitable.»

Also wusst e jo, dass do e Problem war, soss hätt e sech jo net mat engem Brëif un d'Chambre de Commerce gewannt. Dovunner ass ni geschwat ginn. „Dans sa réponse, la Chambre de Commerce préconisait l'instauration d'une commission consultative permettant d'apporter la sensibilité des entreprises dans les réflexions qui permettront l'attribution ou le refus des autorisations.“ Do huet de Minister dat Noutwendegt gemaach. D'Chambre de Commerce äntwert, a wat steet op der Sait vun deem Brëif vun der Chambre de Commerce? Do steet „non“. Dat heescht, dat soll dann net gemaach ginn. Et steet „non“ do an: „lors des débats à l'audience, Jean - Morby a catégoriquement nié être l'auteur de cette inscription manuscrite“. Wie konnt et also anesches si wéi de Minister selwer. An da muss ech also soen, dass en also eng parfaite connaissance hat vun deem wat sech do ofgespillt huet an e ka sech net hannert der Ausso verstoppen, en hätt nëmmen einfach Politik gemaach.

Da komme mer un déi berühmten Enquête administrative. Dat einfachst ass natierlech, fir sech dohannert ze verstoppen. 1991 ass et och eng Enquête administrative ginn, déi awer vun enger anerer Envergure war. Mä hei muss ech lech soen, wann ech déi Enquête administrative liesen, do heescht et jo schonn emol direkt un d'Ufank un an der Missioun: „Les accusations en question“, seet den Enquêteur, „ne peuvent dépasser le cadre de l'administration gouvernementale elle-même, faute d'habilitation supplémentaire“. Dat heescht, seng Missioun war staark limitéiert a si war limitéiert op d'Publikatioun vun engem Artikel am Lëtzebuerger Journal. A vu dass d'Artikelen, wéinegstens deemools, am Lëtzebuerger Journal, besonnesch wa se vun der Oppositionspress komm sinn, net seriö geholl si ginn, ass déi Enquête administrative och deemno ausgefall. Ech muss soen, deem Enquêteur hei war eppes wéi de „Weisser Riese“.

(Interruption)

„Weisser geht's nicht“. A wann ech dann zum Beispill nëmmen ee Fonctionnaire, ech wëll elo den Numm net nennen,...

(Interruption)

...eraushuelen, „Monsieur X confirme les déclarations de Monsieur Y, pour le surplus il n'a pas connaissance d'irrégularités de service“, dat heescht also, dee Mann, dee vun näischt eppes wousst, deem do gehéiert ginn ass, do seet awer den Témoin Kohnen, dat ass deem, dee gehéiert ginn ass um Geriicht, „relate“ - dat ass Sait 21 am Uerteel - „que Monsieur X lui aurait confié en 1990 ou 1991 avoir vu sur le bureau un chèque émis au profit du Volley-ball Club Mamer. De même, le fonctionnaire“ - den Här M. - „aurait reçu des cadeaux démesurés de fin d'année“. Dat steet am Uerteel. Mä dee Fonctionnaire huet awer an der Enquête hei verzielt, e wéisst vun näischt. Bei der Police judiciaire seet en eppes aneschtës.

Ech muss soen, mat allem Respekt vis-à-vis vun engem héije Fonctionnaire, mä dee war limitéiert a senger Funktioun, well en huet haaptsächlech dat a seng Enquête geschriwwen wat d'Leit him gesot hunn oder geschriwwen hunn. Iwwregens steet do dran, dass als Reaktioun dorobber den héije Fonctionnaire eng Plainte gemaach hätt mat sengem Affekot mat Constitution de partie civile. Ech froen: Wou ass déi haut drun? Déi ass prescrivéiere gelooss ginn. Op jidde Fall ass déi Plainte ni um Geriicht virkomm, et pour cause.

An da muss ech soen, wann ee gelies huet wat am Uerteel steet a wat mir an eisem Rapport erausfonnt hunn, da kann ech wierklech nëmmen de Kapp rëselen, wann ech liesen an där Enquête administrative: „Il résulte de la présente enquête administrative qu'il ne peut être reproché à Monsieur Morby aucun manquement à ses devoirs de fonctionnaire“. Dat ass jo am September 1991 gewiescht. „Il est apparu aussi que la direction du service des transports routiers s'acquitte de sa tâche complexe avec compétence et consciencieux. Enfin, le soussigné est d'avis que l'institution de la présente enquête administrative a constitué le moyen propre à confirmer la dignité morale et professionnelle“ vun engem, dee spéider zu néng Méint Prisong veruerteelt ginn ass. Also ech muss soen, bei där Enquête, wann ech Minister gewiescht wär, do hätt ech mer awer emol wierklech Froe gestallt.

Da kommen ech zu de politesche Konklusiounen.

Et ass virdrun hei vu mengem Virgänger, vum President vun der Fraktioun vun der CSV, gesot ginn, d'Clignotantë wieren ugaangen. Et war jo net nëmmen den Artikel am Journal. Et waren och Artikelen an aneren Zeitungen. Et waren d'Reaktiounen an d'Communiqué vun de Syndikater. Et war no der Enquête administrative vun 1991, de 25. Abrëll 1994, eng Perquisitioun am Ministère des Transports. Mä, Dir Dammen an Dir Hären, eng Perquisitioun ass en Acte d'une extrême gravité. Do ass alles mat fortgehall gi wat am Büro war. An dat ass haut nach net erëm ginn. Dat ass haut nach ëmmer vun der Justiz confiscéiert oder saiséiert. Dat ass en Acte extrêmement grave. Et kann een dach net soen, 1991 war eng Enquête, déi en héije Fonctionnaire wäiss gewäsch huet an elo op eemol kënnt eng Perquisitioun an dat ass näischt. An op déi Perquisitioun hi koumen erëm Zeitungsartikelen. An no der Perquisitioun a während der Perquisitioun a virdrun ass jo d'Action publique déclenchéiert ginn. D'Police judiciaire ass jo an de Ministère komm. Den héije Fonctionnaire ass während Stonne bei der Police judiciaire verhéiert ginn. En huet sech jo also misse Congé huele fir dohinner ze goen. En ass x-mol beim Juge d'instruction verhéiert ginn.

Mä fält dat da kengem Minister op? Ech stellen lech emol déi Fro.

Wéi ass et eis da gaange virun e puer Woche mat engem héije Fonctionnaire hei an der Chamber? Wéi schnell wousste mir da wat geschitt wär a wéi schnell hu mer reagéiert? Och nach wéi en aus der Détention préventive eraus komm ass. Da muss ee sech dach awer op d'mannst d'Fro stellen: Wat ass geschitt? An dës Chamber huet dat gemaach. An ech défiéire quiconque a besonnesch déi Kollegen, déi hei sinn, déi an enger Gemeng sinn. Wann an engem Service en Direkter oder e Chef de service accuséiert gëtt an et gëtt a sengem Büro enquêtéiert an d'Plangen an d'Piéchen an alles wat der Gemeng gehéiert, gëtt do mat fort geholl, ma da géing ech lech emol gäre gesi wat Der dem Buergermeeschter an dem zoustännege Schaffen alles ënnerstellt, wat deem do alles misst maachen an net gemaach huet an ënnerlooss huet. Dat ass dach evident. Et kann dach net sinn, dass, wann ee gesäit, dass esou eng schwerwiegend Affär leeft, - ech maache kengem e Reproche datt en dee Fonctionnaire soll mutéieren, dat kann en net: esou domm sinn ech jo och net fir dat ze behapten, wann der hei vläicht wären, déi dat géinge mengen, Här Asselborn -,...

(Hilarité)

Bei lech weess een et ni!

Dat wat ech just wëll soen, dat ass, wann esou grave Prozedure lafen, dann ass et dach um Minister fir awer op d'mannst sech ze informéieren, nozekucken an deem Ministère: Mä wat ass da wierklech lass? Kann dat dann elo esou virgoen? E kann dee Fonctionnaire net sanktionéieren, e kann en net mutéieren. E kann näischt maachen. D'Présomption d'innocence, an ech als Affekot soen lech, dass ech ganz staark dofir sinn, an de Secret d'instruction, mir wësse jo awer alleguete wéi et mam Secret d'instruction ass. Mä, dat ass dee Reproche, deem ech hei maachen. Dat ass fir mech d'Responsabilitéit vum Minister, wann ech gewarnt sinn, wann d'rout Luucht ugeet, da bleiwen ech net op der roudier Wollek hängen, sondern da ginn ech emol eng Kéier kucken an dee Ministère an ech renseignéiere mech. Ech loosse mer e puer Fonctionnaire kommen an da froen ech: Wat ass do geschitt? Ech schwätze vum Joer 1994, well et war jo do wou et akut war. Et war do wou d'Perquisitioun gemaach ginn ass: et war och do wou d'Action publique déclenchéiert ginn ass, an et war och do wou den héije Fonctionnaire huet misse bei de Procureur goen oder vill méi bei d'PJ a wou en huet misse bei de Juge d'instruction goen.

Also, dat ass dee Reproche, deem ech dem Minister an deenen zoustännege Ministere maachen an ech kommen do net ëmhin. Ech sinn net deejeenigen an och net meng Fraktioun, déi hei elo ex post géinge froen, dass dee Minister misst e Blâme kréien oder wéi och ëmmer. Mir sinn der Meinung, dat bréngt et och net. Mä mir sinn awer der Meinung, dass déi Ministeren, déi dunn zoustänneg waren, responsabel sinn an ech sinn esouguer der Meinung, ech gi méi wäit, an dat ass vläicht e Rot un d'sozialistesch Fraktioun: Et kann dach net sinn, géift Der nach eng Kéier an d'Regierung kommen, dass déi zwee Leit, déi do konzernéiert sinn, compte tenu vun där immenser Désorganisation, déi an deem Ministère war, datt déi nach eng Kéier kënnte Minister ginn. Ech iwwerloossen lech dat, mä dat ass meng perséinlech an éierlech Iwwerzeugung. Ech weess, dass Der net vill Leit hutt, déi dat kënnten ausüben, mä trotz allem...

(Interruption)

Dir hutt jo och gesinn, ech sinn net derbäi.

(Hilarité)

Dofir géing ech lech dee gudde Rot ginn: Déi Leit sinn a mengen Aen net méi tragbar, aus politesche Grënn. Ech maachen hinne soss guer kee Virwurf. Wann ee Politik mécht, da muss ee fir dat wat ee gemaach huet, an d'Madame Delvaux huet dat jo hei ganz kloer a ganz fein ausgedréckt, ech muss dat éierlech soen, wann een dat agesteet, ech mengen, da muss een och déi politesch Konsequenzen huelen, a wann een se elo net kann huelen, da soll een se huelen, wann et esou wäit ass.

Dofir, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dat sinn déi Konklusiounen, déi ech aus der Affär zéien. Ech kënnt elo nach op déi immens laang Dauer vun der Procédure pénale agoen; dat huet mäi Virriedner och gemaach. Ech muss allerdéngs soen, ech sinn iwwerrascht, dass déi Kommissioun soll muer de Moien oder muer de Mëtten um hallwer eng zesummekommen. Ech hat proposéiert, ech géif gären do derbäi sinn. Ech hu muer de Mëtten um hallwer eng keng Zäit. Ech mengen, et misst een déi awer en aneren Datum maachen. Dir kënnt se och maachen, mä wann se net dat bréngt oder ech net déi Fro ka stellen, déi ech wëll stellen, da musst Dir se awer iergendwéi nach eng Kéier aruffen. Op jidde Fall ass et net normal.

Well wat huet déi Affär vun deem héije Fonctionnaire, déi Affaire pénale erëm déclenchéiert? Mä d'Affär Kralowetz. Wann d'Affär Kralowetz net komm wär, mengen ech, da wär déi wahrscheinlech prescrivéiere gelooss ginn. Da wär déi Affär guer net komm.

■ Une voix.- Déi um Geriicht?

■ M. Jean-Paul Rippinger (DP).- Jo, ech mengen déi um Geriicht. An do attackéieren ech kee Geriicht. Well Dir wësst jo wien d'Opportunité des poursuites huet. Dat ass net de Minister, dat ass net d'Geriicht, dat ass de Parquet. Ech attackéieren deem och net. Ech soe meng Meinung.

D'Affär Kralowetz huet d'Affär vum héije Fonctionnaire erëm eng Kéier déclenchéiert, an dat war am Fong geholl d'Ursach, firwat dass d'Kommissioun op dee Wee do gaangen ass, datt se gesot huet: Mir hätten elo gären Oplärung. Ech sinn iwwerzeegt, datt et vläicht eng gutt Ursach gëtt. Ech behaapte jo elo net de Contraire. Et kann eng gutt Ursach ginn. An dofir hu mer et och gemaach a mir kucken och, wat dobäi erauskënnt. An ech mengen, mir missten esou transparent sinn, dass mer dat dem Public dobaussen och soen.

Dann nach e kuerzt Wuert iwwert déi héich Fonctionnairen. Do hu mer laang driwwer diskutéiert. Ech sinn net ganz averstane mat deem wat do gesot ginn ass. Déi eng, - notament déi Gréng, wollten do méi wäit goen. Ech mengen, mat de sozialistesche Kollege waren se sech do eens. Ech gesi Schwierigkeete fir dee Problem en fait ze léisen, ech mengen dee mat dem Ersetze vun den héije politesche Fonctionnairen an de Ministère. Doriwwer loosse mer awer diskutéieren, well et ass e reelle Problem.

Ech wëll nëmme soen, dass mir als Demokratesch Partei zwou Mesuré geholl hunn. Vläch hu mir fir déi aner an der Affär Kralowetz schonn d'Konsequenze gezunn. Fir déi aner, net fir eis, ebe well mer de Statut vum Fonctionnaire erabruecht hunn an do en anert Disziplinarverfahren, Disziplinarrecht fir d'Fonctionnaires oder géint d'Fonctionnaires abruecht hunn.

An deem zweete Gesetz, wat mer elo am Hierscht votéiere wäerten, do soll dann d'Durée, den Délai vun deenen héije Fonctionnairen op siwe Joer beschränkt ginn.

Dat si schonn zwou wichteg Mesuren, déi mer aus där Affär, souze-soen d'Lektoun, déi mer aus där Affär hei gezunn hunn.

(Interruption)

De Projet de loi läit vir a wann Dir an der zoustänneger Kommissioun sidd, do wäert deem am Hierscht diskutéiert ginn.

(Interruption)

Jo, Är Fraktioun huet en, an ech ka mer esouguer virstellen, datt se domat d'accord ass.

(Interruption)

Neen? Dat ass awer schued. Dat wär awer schonn eng gutt Konsequenz, déi Der aus dëser Affär kéint zéien. Quoi qu'il en soit!

Här President, mir ware chargéiert fir ze kucke wat geschitt ass tëschtent 1988 an 1999. Bis elo huet nach kee vu menge Virriedner eppes gesot vun dem aktuelle Minister. Deen ass iwwregens hei an deem ass staark a grouss genuch, fir sech selwer ze vertiedren an ze verteidegen, wann eppes géing un hie kommen. Dat ass net meng Missioun.

Ech kann nëmme fir meng Fraktioun soen, dass, nodeem ech den Här Grethen an der Kommissioun gehéiert hunn, hien deejeinege war, deem deem Augiasstall do geméscht huet. Dat ass him héich unzerechnen. Egal, et kann ee souwisou net an annerhallwem Joer, esou laang war den Här Morby jo nach do, wou hie profitéiert huet vum Congé, Congé politique, Congé hei a Congé do, vill maachen an och net méi vill zu Onwee maachen, muss ech soen, an et kann een net an annerhallwem Joer dat erëm an d'Rei bréngen, wat virdrun a 15 Joer falsch gelaf ass.

Dofir, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir meng Fraktioun hunn ech elo hei déi Konklusiounen gezunn, déi ech mengen, heirauszéien ze missen. A wann déi Leit, déi concernéiert sinn, sech dee gudde Rot wëllen unhéieren, sinn ech der Meinung, datt se dat och solle maache wat mir hinnen undroen. Ech soen lech merci.

■ Plusieurs voix.- Très bien.

■ M. le Président.- Merci, Här Rippinger. Den nächste Riedner ass den Här Gibéryen. Dir hutt d'Wuert, Här Gibéryen.

■ M. Gast Gibéryen (ADR).- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, no laangen Aarbechte komme mer haut zu den Ofschlossdiskussiounen vun der Enquêtekommissioun. Eng Affär, déi am Fong zréckgeet op den 22. Januar 2002, wou Perquisitiounen bei enger internationaler Transportgesellschaft, fir déi dem Här Kralowetz seng Camione gefuer sinn, gemaach gi sinn.

Duerno si verschiddentlech Stellungnahme vu Ministeren hei an der Chamber an op Pressekonferenze komm. De 26. Februar 2002 décidéiert d'Chamber d'Asetze vun enger Spezialkommissioun mat der Missioun «d'examiner les règles et la pratique du système d'attribution et de retrait d'autorisations et de licences de transport et plus particulièrement les conditions d'obtention et les critères d'octroi de telles licences depuis la fin des années '80s».

(M. Jean Spautz reprend la Présidence)

Mir haten als ADR direkt de 26. - Februar proposéiert, Här President, fir datt ee sollt eng Enquêtekommissioun asetzen. Mir hunn och deementspriedend eng Resolution hei erabruecht, déi awer leider zu deem Zäitpunkt nëmme siwe Jo-Stëmme krut, déi vun deene siwen ADR-Deputéierten, eng Enthalung vun de Kollege vun de Lénken a 50 Nee-Stëmme, deemools vun der CSV, DP, LSAP an DÉI GRÉNG. Dräi Méint méi spéit, de 16. Mee 2002, décidéiert

d'Chamber dunn eng Enquête-kommissioun anzesetzen, well d'Spezialkommissioun net méi mat hiren Aarbechte virukomm ass, a méi spezifesch, well de Procureur général d'Etat refuséiert huet der Chamber eng Kopie vun deem beim Transportministère perquisitionnéierte Material zouzestellen. Doropshin huet d'Chamber dunn eestëmmege dës Enquêtekommissioun agesat, déi zesumme mat der Spezialkommissioun 33-mol getagt huet.

Här President, meng Virriedner hu sech mat de Kritäre wéi d'Lizenze vergi si ginn a mat der interner Organisatioun vum Transportministère am Detail beschäftigt a koumen zur Konkusioun, déi och d'Kommissioun festgehalen huet, et hätte keng kloer Richtlinne bestanen an den Här Morby hätt quasi all Vollmachten an deem Ministère ausgeübt an esou weider.

Well eis Zäit limitéiert ass a well et kee Wäert huet fir eis ëmmer erëm hei ze widderhuelen, wëll ech mech mat engem Aspekt ophalen, deen an dësem Zesummenhang bis elo nach net esou belicht ginn ass. D'Fro ass nämlech berechegt, wann dat wat bis elo vu menge Virriedner hei virgedroe ginn ass wierklech alles wier, wat am Transportministère geschitt ass, firwat dann iwwer zéng Joer enquêteiert ginn ass a firwat d'Enquêteuren um Geriicht dann esou vill Belaschtendes konnte virdroen.

A wann ech virdrun d'Madame Delvaux gehéiert hunn, déi an engem ganz doucen Toun, fir et emol esou auszedrécken, hei versicht huet esouwuel déi verschidde sozialistesche Ministeren, wéi den Här Morby, an e Bild quasi vun Onschold ze setzen, da muss ech mer awer d'Fro stellen: Firwat hunn dann d'Enquêteurë verschidde Saachen erausfonnt?

Ech zielen e puer vun deene Fäll op. Zum Beispill huet den Här Morby mat senger Famill op Invitatioun vum Spediteur Johann Berger 1991 am Hotel Hirlanda am Arlberg eng Vakanz verbruecht an d'Rechnung vun 192.000 Lëtzebuerger Frang huet de Spediteur bezuelt. E Scheck an der Héicht vu 15.000 DM vum Spediteur Franz Hütter ass am Dezember 1991 um Konto vun dem Här Morby senger Mamm a Spuenien gelant a kuerz duerno si vun dësem Betrag 250.000 Lëtzebuerger Frang op säi Konto hei iwwerwise ginn.

Eng Millioun Lëtzebuerger Frang sinn tëschent 1989 an 1992 als Sponsoring vun Transmontana a Klausner un de Volleyball Club Mamer gaangen. Zwou Vakanze vum Här Morby am Nobelhotel „Zum Stanglwirt“ sinn 1989 fir 164.000 Lëtzebuerger Frang an 1990 fir 147.000 Lëtzebuerger Frang mat der Kreditkaart vum Frächter Klausner bezuelt ginn. Och dës Firma huet Lizenze vu Lëtzebuerg kritt. Um Privatkonto vun Här Morby si weider Spenden an Héicht vun 150.000 Frang vun engem anere Spediteur gelant.

D'Bréifkëschtelfirma Botrans, déi 1990 vun der franséischer Douane weinst Haschischtransport geholl ginn ass, huet de Volleyball Club mat 80.000 Frang de Mount gesponsert. Dës Gelder an déi vun anere Spediteuren an LKW-Firme soll den Här Morby an eege Regie op engem schwaarze Veräinskonto verwalt hunn. Dës an eng ganz Rei vu weideren Uschëllegunge si géint den Här Morby erhuewe ginn. Fir verschidde vun dësen ass hie verklot ginn, anerer hu missen acquittéiert gi weinst Verjährung. Ech kommen dorobber nach ze schwätzen.

Wann een dës Uschëllegungen an d'Uerteel kuckt, kann een dann, Här President, der Chamber hei e Rapport virleeën an als Konkusioun vum Fonctionnement am Transportministère vun engem Manktem un Transparenz, vun enger Position dominante vun engem Fonctionnaire an nach e puer Bagatellen als Recommandatioun schwätzen?

Dat hei war net méi an net manner wéi Korruptioun vun engem héije Fonctionnaire am Ministère des Transports, an eiser Meenung no hätt dat och missen deementsprechend am Rapport festgehalen ginn.

Genau esou e weidere Kuriosum wat de Garage Ferro ubelaangt, ee vun deene wichtege Zeien an deem sengem Agenda schéi proppe d'Bezuelungen un den Här Morby opgeschriwwen waren am Zesummenhank mat der Verdee-lung vun de Lizenzen. Dësen Här huet am Detail ausgesot an den Här Morby schwéier belascht. Wéi spéider d'Enquêteuren den Här Morby an den Här Ferro an der Garage zesummen ertappt hunn, huet de Garagist op eemol alles ofgestriden, wat hien zu Protokoll ginn an ënnerschiwwen hat. Um Geriicht huet hien dunn net brauchen ënner Eed auszesoen, fir sech net selwer ze belaschten, an an der Enquêtekommissioun huet hie mam selwechten Argument refuséiert ënner Eed auszesoen.

D'Enquêtekommissioun koom doropshin zu der weltëmwerfender Konkusioun: „La Commission d'enquête ne peut que regretter cette attitude de Monsieur Emile Ferro consistant à se réfugier derrière un stratagème de procédure pénale, attitude dont il ne s'est pas départi devant la Commission d'enquête“. Esou einfach ass et am Fong am Prinzip, wat juristesche - sécherlech richteg ass, dass, wann ee sech selwer belascht, een net brauch auszesoen. Mä wann ee schonn net brauch auszesoen, well ee sech doduerch selwer géif belaschten, hätt dann net misse géint den Här Ferro eng Enquête vum Parquet ulafen, an ass d'Tat-saach, dass e refuséiert fir auszesoen, well e sech doduerch selwer belascht, net eleng schonns Bewäis genuch, dass hei eppes net konform zum Gesetz geschitt ass?

Mä wéi gesot, esouwuel eis Justiz wéi d'Enquêtekommissioun ware séier befriedegt. Och d'Relatiounen tëschent deenen eenzelne Ministeren, a meng Virriedner hunn dat schonn zum Deel gesot, hu sécherlech net am Verlaf vun deene Prozeduren esou fonctionnéiert wéi dat hätt misse sinn, esouwuel tëschent dem Ministère du Travail, dem Ministère vun de Classes moyennes, dem Ministère des Transports wéi tëschent dem Ministère du Travail, dem Ministère des Transports an dem Parquet, wou vill Dokumenter hin an hier gaange sinn a gréisstendeels ouni Suite bliwwen sinn.

De Kollege Ripinger huet virdrun hei d'Roll vum Conseiller politique ugeschwat. Mir waren eis an der Kommissioun driwwer eens ginn, datt dat kann ënner Ëmstänn e Problem sinn, mä mir sinn eis net eens ginn iwwert d'Konkusiounen, déi een doraus zitt. Et ass fir eis kloer, datt e Minister e perséinleche Beroder brauch an sech och muss kennen uneegnen. E muss net aus senger Partei sinn, mä e kann och aus senger Partei sinn a ganz dacks ass dat jo och de Fall. De Risiko, deen dobäi besteet, datt ass wann deen héije Fonctionnaire politesche Beroder vum Minister ass a gläichzäiteg Chef vun der Administratioun, an domadder kennt dann déi politesch Verfillung, déi mer jo och deemools an der Affär vun der Santé konnte feststellen, wou am Fong de politesche Conseiller och de Chef vun der Verwaltung war an doduerch konnt, wéi mer deemools gesot hunn, déi sozialistesche Seilschaften duerch eng Struktur opbauen, fir eben zu deenen Dysfonctionnementen ze féieren, wouzou dat schlussendlech deemools gefouert huet.

Hei hu mer eng ähnlech Situatioun. Mir hunn e politesche Fonctionnaire, deen enger Partei net nëmmen nosteet, mä aktiv an där Partei ass an dee Chef vun der Administratioun ass an domadder déi Trennung net do ass. Mir sinn der Mee-

nung, datt ee misst higoen an de politesche Fonctionnaire un de Minister an u säi Mandat bannen, datt also deem säi Mandat, wann de Minister net méi a Funktioun ass, och muss ophalen. Wann dee Minister duerno e wëllt huelen, hält en e selbstverständlech. Wann dat net de Fall ass? Dat ass eng Problematik, wou mer gesot hunn: Wat maache mer da mat deene Leit? Wéi kréie mer déi an d'Fonction publique oder soss reklasséiert? Leit aus dem Privatsecteur komme sécherlech net séier da fir véier, fënnf Joer bei de Stat an hu spéiderhin dann de Risiko, datt se eventuell keng Aarbecht méi hätten.

Mä och do ass e System, deen am Ausland a ville Länner besteet an iwwerall si Léisunge fonnt ginn an et wäert och hei am Land eng Léisung fonnt ginn, fir deene Leit da kennen eng Platz ze verschafen, wann hire politesche Frënd a Minister net méi a Funktioun ass.

Eent vun de schwaarze Kapiteln awer an deem ganzen Dossier hei ass sécherlech d'Vitesse vun der juristescher Instruktioun. D'Affär ass am Fong op deem Niveau ugaangen den 1. September 1991, wéi d'Gendarmerie vu Beetebuerg Protokoller geschriwwen huet. Zwee Joer méi spéit, de 16. Juni 1993 huet de Parquet d'Instruktioun opgemaach an de 15. Oktober 1999, also sechs Joer méi spéit, ass den Dossier vum Juge d'instruction clôturéiert ginn.

Den 30. Mee 2000 huet d'Chambre de Conseil dunn en Non-lieu geschwat an am Juni 2000 huet de Procureur d'Etat en Appel géint deen Non-lieu geschwat. An den 21. Februar 2002 ass dunn an zweeter Instanz décidéiert ginn d'Affär trotzdeem op d'Gerichter ze ginn.

Wat ee muss wëssen, an den Här Ripinger huet et virdrun ugeschwat, datt an der Zwëschenzäit d'Kralowetz-Affär héichgespillt ginn ass an datt mir hei an der Chamber och an der Zwëschenzäit, déi eng iwwer eng Enquêtekommissioun, déi aner iwwer eng Commission Transports diskutéiert hunn, an datt déi zwou Ur-saachen, engersäits datt hei um politesche Plang iwwer eng Enquêtekommissioun geschwat ginn ass, op där anerer Säit, datt eben d'Kralowetz-Affär héich geflunn ass, eiser Meenung no méi wéi sécher dozou gefouert hunn, datt an zweeter Instanz décidéiert ginn ass d'Affär awer op d'Gerichter ze huelen. Wann dat net de Fall gewiescht wär, da si mer dovun iwwerzeegt, datt déi Affär leie bliwwen wier, datt se verjährt wier an datt se klasséiert gi wier.

D'Kommissioun huet an hirem Rapport och dofir festgehalen a si huet vun der Lenteur de l'instruction geschwat, dem Prinzip vun dem Délai raisonnable, deen net respektéiert ginn ass an datt et en Délai anormalement long gewiescht wier. An d'Commission juridique ass dann elo domat beoptraagt gi mam Procureur d'Etat driwwer ze diskutéieren, firwat datt déi Affär esou laang an der Instruktioun war.

Hei kann ee sech natierlech eng Rei vun Ursaache virstellen. Wann een éischstens emol higeet an et hält een d'Uerteel, wou awer méi Veruerteelunge komm sinn a véier Fäll, an an deenen anere Fäll net veruerteelt konnt ginn, well et prescivéiert war, da muss ee sech d'Fro stellen, firwat datt Leit do wollten déi Affär klasséieren, wou awer kloer Faiten am Dossier waren, déi herno och zu Veruerteelunge gefouert hunn.

Et ass net un eis fir elo hei Schuldzuweisungen ze maachen, weder un d'Justiz nach un de Parquet. Mä mir mussen feststellen, datt dat hei-

ten iwwer néng Joer quasi an der Instruktioun war. Ob elo net genuch Leit do sinn? Ob déi Leit net dat néidegt Material, Infrastrukturen hunn? Well wa mer d'Rappore kucken, déi de Ministère vun der Justiz all Joers eis gëtt a mir kucken do wat vun där Säit vun dem Parquet, vum Geriicht doranner geschriwwen gëtt, wéi si musse schaffen, datt se mussen op d'Prioritéite schaffen, datt wichteg Saachen einfach net kënne geholl ginn, well si net Leit genuch hunn, kann dat eng Ursaach sinn. Oder datt d'Leit sech natierlech och virstellen: Kënnen dat politesch Verfillunge sinn? Firwat gëtt bei engem héije Fonctionnaire net esou séier enquêteiert wéi dat bei anere Leit de Fall ass? Et muss een ëmmer wëssen, datt den Här Morby Member vun der LSAP ass, dat hien e gemengepolitescht Mandat huet an datt en zu deem Zäitpunkt och de Schwoer vun engem sozialistesche Minister war.

Ähnlech Affäre sinn hei zu Lëtzebuerg ni zu engem definitive Resultat gefouert ginn. Mir denken do un de Bommeleer, un d'Affär Bauerenzentral, déi am Schlusseffekt klasséiert ginn ass. Ech denken un e Polizeikommissär, deen eng Kéier an de Prisong gesat ginn ass, an duerno ganz séier avancéiert ass. Firwat dat alles esou war, dat froen ech mech.

Mir wëssen awer och, datt Saache séier gaange sinn. Ech denken do zum Beispill un d'Affär vum Här Wolter vis-à-vis vum Journal, wat am Fong eng Bagatell vis-à-vis vun dëse Saache war, déi awer ganz séier gaangen ass, wou Perquisitione gemaach gi sinn, wou Telefonen ofgelauschert gi sinn, mat all deene Konsequenzen.

Ech denken och zum Beispill drun, an do stelle vill Leit am Land sech d'Fro: Wéi ass et méiglech, datt esou eng Affär esou laang dauert, a wann en normale Bierger iergendwéi eng Kleng fléie léisst doruechter, da gëtt hie relativ séier condamnéiert? Wann een hautdës-dags e Patt hält, dann ass e bannent sechs Méint scho condamnéiert mat engem fäerdegem Uerteel.

Bei der Korruptioun gëtt jorelaang enquêteiert, bis näischt méi am Dossier ass oder bis et verjährt ass. Wann een e Patt gedronk huet, dann ass bannent sechs Méint d'Uerteel geschwat. Et kéint een am Fong geholl de Leit hei am Land d'Konkusioun ginn aus där doter Situatioun, andeem datt ee géif soen: „Sidd korrupt, awer drénkt net.“

(Hilarité)

Här President, datt ass wierklech e Problem, eng Fro, déi ganz vill Leit sech hei am Land stellen.

En anere Problem ass deen: Wat woussten d'Ministeren? Mir hunn dräi sozialistesche Ministeren, déi an där ganzer Zäit vun 1989 bis 1999 am Amt waren: den Här Schlechter, den Här Goebbels an d'Madame Delvaux. An engem Wuert kann een dat resüméieren, wat si dräi woussten: Näischt! Si sinn esou wéi déi dräi Afen. Deen een huet näischt gesinn, deen aneren huet näischt héieren an deen drëten huet näischt gesot.

A wann een dat dann am Rapport noliest vun der Enquêtekommissioun, wat hir Aussoe mat sech bruecht hunn, dann huet den Här Goebbels zum Beispill gesot: „Je me suis interdit de m'immiscer dans les procédures strictement administratives. Je ne suis pas intervenu pour l'attribution des autorisations de licences. Je n'ai pas eu de réclamations de la part des professionnels, ni de particuliers. Les rapports de la gendarmerie de 1990 et 1991 ne m'ont jamais été soumis. En connaissance de tous ces faits, je ne voyais aucune raison pour m'occuper personnellement du dossier. Comme le service fonctionnait bien et qu'il n'y avait pas de réclamations, je ne me suis

pas posé la question des critères de l'attribution des licences.“ Also, hie wousst vun näischt eppes, dat war alles an der Rei.

D'Madame Delvaux-Stehres huet geäntwert an der Kommissioun: «Je n'ai jamais vu le dossier. Pendant les cinq ans où j'étais Ministre des Transports, personne ne m'a jamais parlé de problèmes en relation avec l'attribution des autorisations.» Et war kee Sujet am Ministère. «De temps en temps», seet d'Madame Delvaux, «des rapports de gendarmerie nous parvenaient,...» - nous, ech huelen un, dass dat dann d'Madame Delvaux an den Här Morby waren - «...nous avions cependant décidé d'attendre les décisions judiciaires.». Wéi d'Madame Delvaux d'Fro an der Kommissioun gestallt krut, ob de Fait, datt eng Instruktioun weinst Korruptioun géint dee Fonctionnaire opgemaach ginn ass, si net incitéiert hätt de concernéierte Service emol nozéexaminiéieren, war d'Äntwert dorop «neen». Verstoppt ass sech ginn hannert enger Enquête administrative.

D'Madame Delvaux huet argumentéiert wéi haut: Hire Ministère huet formidabel fonctionnéiert. Et war keng Ursaach do. D'sozialistesche Ministeren woussten einfach vun näischt eppes, wat do geschitt ass. Dat obschonns zënter 1990 d'Zeitunge voll stoungen, wat do gelaf war. Obschonns zënter 1990 Gewerkschaften Communiquéen erausginn hunn an an hiren Zeitungen Artikel geschriwwen hunn. Dat obschonns eng Perquisition am Transportministère war. Dat obschonns eng Enquête pénale ugelaf ass géint deen héije Fonctionnaire an dat obschonns de Minister selwer eng Enquête administrative gefrot huet. Trotz all deem: Si woussten näischt. An och virdrun ass hei geschwat ginn, datt 1990 d'Clignotanté schonn iwwerall ugaange sinn. Mä wéi gesot, wéi déi dräi Afen hu si näischt gesinn, näischt héieren a gesot. Esou konnten se also och déi Clignotanté vun 1990 net erblécken. Si woussten näischt.

Den 19. Dezember 1985 schonns huet den deemolegen Transportminister Marcel Schlechter e Bréif kritt, wou dra stoung: «Sur le plan national, la demande artificielle suscitée par les entreprises prémentionnées», domadder waren déi däitsch an déi eisträichesche Transportentreprise gemengt «a d'ores et déjà mis des entreprises indigènes dans une situation difficile, alors que les autorisations sollicitées leur ont seulement été accordées au compte-gouttes. (...) Par ailleurs la fédération des industriels nous a signalé que le transporteur, chargé d'effectuer un transport pour le compte d'une entreprise industrielle luxembourgeoise, rencontrait de sérieuses difficultés pour obtenir une autorisation bilatérale autrichienne.»

Dee Bréif ass deemools geschriwwen gi vun der Confédération du Commerce an e war ënnerschriften vum deemolege Generalsekretär, dem Här Henri Grethen. Wéi gesot, dat war 1985.

Den 10. November 1993 huet den deemolegen Aarbechtsminister, den Här Jean-Claude Juncker, dem Här Kralowetz - am Bréif stoung zwar an der Entête „Kralowitz“ - en ageschriwwene Bréif geschriwwen, wou dra steet: „Wie Sie wissen ist die Lösung in zumindest drei Punkten unrechtmäßig. Wenn ich Ihnen dennoch für eine gewisse Frist dem im Oktober 1990 geschaffenen Provisorium zugestimmt habe, so nur um Ihnen zu ermöglichen die Lage Ihres Betriebes zu regularisieren“ - ech erënneren drun, dat war 1993 - „ohne deshalb Ihre Tätigkeit einstellen zu müssen. Ich habe hierbei dem Drängen des Transportministeriums nachgegeben, das durch das Ausstellen der Betriebsgenehmigung vollendete Tatsachen geschaffen hatte, ohne die arbeitsrechtlichen Belange und Schwierigkeiten zu sehen.“

Also, den Aarbechtsminister seet, hien hätt op Dränge vum Transportministère do dann eben déi Autorisatioun verlängert. Mä, wéi gesot, vun de sozialistesche Ministere weess keen eppes.

Den Här Goebbels, dee jo ganz kloer gesot huet hien hätt sech ni doranner gemëscht, huet am Quotidien, wéi d'Affär Kralowetz héichgespillt ginn ass, an hie gefrot ginn ass, ob hien eppes weisst vun der Affär Kralowetz, geäntwert: „...j'aurais entendu parler de ce nom là.“ Also hien huet am Joer 2002 nach ni deen Numm Kralowetz gehéiert. E stoung iwwer Joren an der Zeitung, hien huet a sengem Ministère d'Lizenzen ausgestallt, awer ni eppes dovou gehéiert.

D'Aarbechter sinn, duerch déi dote Situatiounen vun deene Betrëbsfirmen, iwwer Joren ausgebeut ginn. An dat ënnert der Responsabilitéit vu Leit am Transportministère, déi an hirem Parteinum den A, huelen ech emol un, fir Aarbechter stoen hunn, vu Leit vun der Lëtzeburger Sozialistescher Aarbechterpartei. Dat heescht, do hu Lëtzeburger gesch sozialistesche Akademiker Aarbechter ausgebeut iwwer Jorzéngten, andeem datt se näischt ënnerholl hu fir eben do Remedur ze schafen, obschonnns se et woussten. Well mir hunn hei Piëcen, wou scho vun 1990 u geschriwwé gëtt, si sollen sech conforme zu de Gesetzer setzen.

An och den Här Goebbels, dee jo näischt weess a sech och ni an d'Dossieren agemëscht huet, huet de 15. Mee hei an der Chamber gesot. „Mir hunn als Regierung ons Responsabilitéit geholl. Mir hunn dofir gesuergt, dass mer bei eis e proppert Haus gemaach hunn. Ech wëll just betounen, dass meng Beamten, esouwäit ech dat ka jugéieren, an ech hunn och keen Zweifel dorunner, dass ech voll informéiert sinn an där ganzer Affär do a korrekt gehandelt hunn.“

Also, voll informéiert huet hien hei schonn 1990 deklaréiert, an am Joer 2002/2003 weess hien iwwerhaupt näischt méi, wat an deene leschte 15 Joer de Fall war.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären: Firwat maachen ech dat hei? Mä fir einfach emol ënner Beweis ze stelle wéi hei verschidde Ministeren, déi an der Responsabilitéit stoungen an iwwer all déi Jore wousste wat do geschitt war, elo heihinner komme mam Tréinesäckelchen an esou maache wéi wann näischt geschitt wär. Hei stinn d'sozialistesche Ministere voll an der Responsabilitéit an den Här Rippinger huet mat Recht gesot, si sollen sech net méi, wa se éierlech sinn a wann dat wat d'Madame Delvaux virdrun hei ugeschwat huet vun Ethik an der Politik, zur Verfügung stellen, fir virun de Wierler ze trieden.

En anere Fall, dee mer hunn, ass dee mat där Enquête administrative, déi deemools vum Här Goebbels ugefrot gi war, nodeem datt den 19. September 1991 am Journal en Artikel stoung mam Titel „Ein Riesenskandal im Transportsektor“, an an deem Artikel ass den Här Morby relativ schaarf ugegraff ginn.

Den Här Goebbels huet doropshin den Här Statsminister Santer gefrot, oder proposéiert, fir eng Enquête administrative ze maachen, mat där den Här Santer dunn och den 23. September de Premier Conseiller du Gouvernement, den Här Jean Rodenbourg, beoptraagt huet, deen a véier bis fënnf Wochen des Enquête ofgeschloss hat.

Wann een dat gesäit, datt een esou eng Enquête kann a véier bis fënnf Wochen ofschléissen, a wa mer gesinn, datt de Juge d'instruction dann déi néng Joer gebraucht huet, a wann ee gesäit datt mir hei an der Chamber iwwer e Joer amgang waren, dann ass dat schonn eng Leeschtung gewiescht, fir banent e puer Woche kënnen esou e Rapport ze maachen, an dann och nach zu esou enger klorer Konklusioun ze kommen, nämlech: Et ass alles paletti an deem Ministère.

Do kann een zum Beispill liesen, wat d'Prozedur ubelaangt: «La procédure des demandes en obtention d'une autorisation et leur instruction excluent pratiquement une possibilité d'arbitraire.»

An an der Konklusioun steet: «L'enquête n'a apporté aucune preuve, ni présomption à l'appui des accusations de corruption formellement contestées par Monsieur Morby.

Il résulte de la présente enquête administrative qu'il ne peut être reproché à Monsieur Morby aucun manquement à ses devoirs de fonctionnaire. Il est apparu aussi que la direction du service des transports routiers s'acquitte de sa tâche complexe avec compétence et consciencieusement.

Enfin, le soussigné est d'avis» - dat ass de Premier Conseiller Jean Rodenbourg - «que l'institution de la présente enquête administrative a constitué le moyen propre à confirmer la dignité morale et professionnelle de Monsieur Morby.»

Dat schreift deen een héije Fonctionnaire iwwert deen aneren héije Fonctionnaire.

Iwwregens, am Kader vun deene fënnf Wochen, wou déi Enquête do gefouert ginn ass, huet den Här Morby dem Enquêteur, dem Här Rodenbourg, och e Brëif geschriwwen, wou den Här Morby dann dunn zum Här Rodenbourg seet: «Je suis d'avis que cette enquête devra bien au contraire confirmer sans la moindre ambiguïté que j'ai toujours exercé mes fonctions avec la compétence et l'intégrité que mes devoirs de fonctionnaire m'imposent.»

Dat heescht den Här Morby huet dem Här Rodenbourg am Fong virgeschriwwen, wat en als Konklusioun soll hunn. A wat hu mer bei de Konklusiounen erëm fonnt? Mä genau datselwecht wat den Här Morby proposéiert hat.

Et war e bestallte Rapport, et war en Alibirapport, deen dem Här Morby wierklech gutt gepasst huet, an deen awer de sozialistesche Minister gutt gepasst huet, well si hu sech duerno alleguerten hannert där Enquête an deem Rapport administratif do verstoppt.

Wann ee gefrot huet: Firwat maacht Der näischt? Mir kënnen näischt maachen, mir hunn e Rapport hei leien. Den Här Morby, dat ass e Mann wou alles an der Rei ass; et ass alles paletti, et ass näischt geschitt, besser kann et net sinn, mir dierfen net als Ministère eppes do maachen.

Datt den Här Morby awer a véier Fäll grad weinst den Attributiounen vun Transportautorisatione weinst Korruptioun mat néng Méint Prisong mam Sursis a mat 2.500 Euro gestrooft ginn ass, beweist jo, an dat ganz Uerteel an alles wat duerno komm ass, wéi seriö datt déi Enquête administrative do gemeet ginn ass, op déi dräi sozialistesche Ministeren, een hannert deem aneren, sech konnte stäipen.

Meng Konklusiounen, Här President, och wann d'Enquêtékommisioun am Laf vun deene ville Sëtzunge korrekt verlaf ass - de Lucien Weiler huet déi Sëtzunge korrekt presidéiert an de Kolleeg Gusty Graas huet och de Rapport, wat deen éischten Deel ubelaangt, ganz korrekt gemaach; den zweeten Deel ass ebe politesch net a senger Majoritéit gedroe ginn, mä d'Aarbechten an der Kommisioun...

(Interruption)

Wat gelift?

Se ass vun der Majoritéit gedroe ginn, mä net vun der Opposition.

An, Här President, wa mer eben an de Konklusiounen net eens ginn, ass dat eben aus verschiddene politesche Siichten, mä an der Schlussphas, wéi mer zu de Konklusiounen komm sinn, si mer awer wierklech enttäuscht ginn.

Konklusiounen si keng, menger Meenung no, wierklech gezu ginn, ausser e puer Recommandatiounen, déi net vill méi wäert si wéi dee Pabeier wou se drop stinn. Vu Sitzung zu Sitzung sinn d'Konklusiounen méi schwach ginn. De Minister an den Här Morby si quasi wäiss gewäsch ginn, weder e Bläme fir e Minister, nach fir den Här Morby sinn an de Konklusiounen zréckgehalen ginn, wat eiser Meenung no awer méi wéi iwwerfällig gewiescht wier.

Hei ass alles wäiss gewäsch ginn. Hei sinn de Weisser Riese, de Meister Proper, den Dash, den Ariel, de Spüli an de Kukident zesummen agesat ginn. Eng Kombinatioun vu „weisser geht's nimmer“.

A wa mer nach zwou Sitzungen, Här President, drugehaangen hätten, dann hätt haut jiddereen e Pak wäisse Pabeier als Rapport viru sech leien. Wann een de Mëtten hei e bëssen nogelauschtert huet, ass d'Kommissioun net an hirer Majoritéit zur Konklusioun komm, et misst een dem Grand-Duc recommandéieren, réckwierkend dem Här Morby an de sozialistesche Ministeren déi héchst méiglech Medaill zouzëerkenne fir déi exceptionnell Leeschtung, déi si an hirer Genossenschaft zesumme verbruecht hunn.

Et ass natierlech eng Fro firwat datt d'politesch Majoritéit hei am Haus domat averstane war, datt d'Sozialisten esou gutt an dësem Rapport ewech komm sinn. Esou gutt, datt se net mol hu misse géint de Rapport stëmmen; den Här Krecké konnt sech enthalen.

Et ass sécherlech e Kouhandel deen hei geschitt ass tëschent deene Parteien. Wou d'Demokratesch Partei allerdéngs, Här President, muss wëssen, wat fir eng Roll datt se do gespillt huet. Si war am Fong nëmmen tëschent deenen zwee wou se do stoung, si huet de Rapport gemaach, mä si huet dat Spillchen awer matgemaach. E Spillche wat eis sécherlech net déi besser Positioun als Politik hei am Land erabruecht huet.

Wa mer d'Konklusiounen insgesamt zéien, a wësse wat alles an deem Dossier do dran ass, a wësse wat herno zum Schluss eraus komm ass, Här President, da muss mer leider soen, datt mer no baussen d'Zeeche ginn hunn, datt mer als Lëtzeburger méi no bei enger Banannerepublik wéi bei engem Rechtsstat stinn.

Ech soen lech merci.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här François Bausch agedroen. Den Här Bausch huet d'Wuert.

M. François Bausch (*DÉI GRÉNG*).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, vläicht fir d'éischt eng Virbemierkung zu deem wat d'Madame Delvaux de Mëtten hei um Schluss vun hirer Ried gesot huet. Ech wëll hir soen, datt ech, an dat hunn ech scho méi wéi eng Kéier och an Artikelen an Tribüne geschriwwen, hir Aschtätzung deelen, datt et fir d'Politik méi wéi wichteg wär fir sech e Code de conduite ze ginn, wou gewëssen ethesch a moralesch Kritäre géinge respektéiert ginn. Ech deelen déi Aschtätzung.

Ech soen lech awer grad esou gutt a grad esou däitlech, datt Moral an Ethik och e gewëssenen Inhalt mussen hunn. An den Inhalt dovunner, deen dierf een net eréischt entdecken, an dat mengen ech net nëmme fir lech selwer, mä éischter fir Är Fraktioun oder Är Partei, wann een e bëssen op der Défensive steet, respektiv zweetens muss zu deem Inhalt vu Moral an Ethik awer

och gehéieren, datt een de Courage huet fir Mësstänn, wa se dann existéieren, opzedecken, virun allem wa se etheschen a moralesche Kritäre widdersprieche. An datt dat an deem heiten Dossier de Fall ass, dat wäert ech versichen an där nächster halwer Stonn ze beleen.

Et muss een éischstens scho wëssen, datt eigentlech, wa mer haut hei iwwert dee ganze Problem do schwätzen, dann ass dat an aller éischter Instanz, well mer vum Ausland hier dozou forcéiert gi sinn. Et ass zwar esou datt effektiv dës Regierung 1999 an hirer Regierungserklärung eng Rei Saachen drastoen hat iwwert dee Secteur an datt se do wëllte verschidde Saachen an der Gesetzgebung änneren, e bëssen Uerdnung schafen, mä Fakt ass, datt huet missen d'Staatsanwaltschaft vu München kommen, fir Lëtzebuerg hei ze avertéieren, ze alertéieren, fir datt definitiv dee Sumpf, dee sech do an Zwëschenzäit gebilt hat, endlech sollt dréche geluecht ginn.

An da kommen ech och zum Ufank vu menger Ried eigentlech, an ech wëll se ufänke mat engem Zitat aus der Revue vom 27. Februar 2002, wou ënnert engem groussen Titel en Artikel geschriwwen war iwwert d'Kralowetz-Affär, wou stoung: „Aus der Nische wurde ein Abgrund“.

Dir Dammen an Dir Hären, fir eis als Gréng ass den Haaptproblem bei dësem Dossier bei all deem wat mir hei diskutéieren, an ech kommen nach dorobber zréck, net esou séier, oder ech géing souguer soe guer net, dee strofrechtlechen Aspekt, deen de Mëtteg scho vill diskutéiert gouf, mä den Haaptproblem ass fir eis hei deen, dass e Secteur opgebaut ginn ass, eng ekonomesch Nisch opgebaut ginn ass, vun 1984 un, déi schlëmmst ausbeuteresch Konditiounen erlaabt huet vu Salariéen, déi Aarbechtskonditiounen zougelooss huet, déi extrem inhuman waren, déi eigentlech éischter an d'19. Jorhonnert gehéiert hätte wéi an d'20., scho guer net menger Meenung no an d'21. Jorhonnert. Da muss ee sech domadder beschäftegen un alleréischter Stell, wann een iwwert déi ganz Problematik hei schwätzt.

A wann dann hei gesot gëtt, dass dat jo keen hätt kënnen wëssen, well tëschent 1984 an 1989, wou menger Meenung no de Grondstee geluecht ginn ass fir dës Secteur hei, dee vum internationale Stroossegütertransport, a virun allem dee spezifeschen hei an Drëttlänner, em deen et hei gaangen ass bei der Kralowetz-Affär, also Länner, déi ausserhalb der EU sinn, da muss ech soe mécht ee sech d'Saach awer e bëssen einfach.

Mir hunn, wou dee Ministère oder dee Minister decidéiert huet, oder déi Partei oder déi Regierung, déi deemools am Amt war, decidéiert huet dee Secteur, déi Nisch do opzebauen, an ech ginn emol dovunner aus, dass déi Saachen och alleguerten déi Zäit am Conseil de Gouvernement diskutéiert gi sinn tëschent 1984 an 1989, do hu mer vergiess gehat ze kucken, ob eis Gesetzgebung insgesamt zu Lëtzebuerg, eis Kontrollmechanismen insgesamt zu Lëtzebuerg adaptéiert waren, fir eis op déi Aventure do anzeloossen. Ech schwätzen emol guer net vum Aspekt wat et eis finanziell sollt bruecht hunn oder net. Ech schwätzen elo nëmme vun deem dote Volet.

A wann dann hei gesot gëtt, dat hätt een net kënnen wëssen, an dat wär eng Nisch wéi iergendeng aner, an et hëlt ee souguer nach de Finanzsektor eraus, fir ze beweisen, dass och deen zu Lëtzebuerg am Ufank opgebaut gi wär op villen Inconnuen, an dass eigentlech dat eng permanent Evolutioun wär vun der Gesetzgebung, déi gemaach hätt, dass mer haut dee Finanzsektor hunn, dee mer hunn, da muss ech awer soen, dass dat fir dat Beispill hei schlecht gewielt ass.

Well d'Risiken an d'Geforen, déi sech am internationale Stroossegiddertransport verstoppt hunn, waren an den 80er Jore scho largement bekannt.

A besonnesch muss ech lech soen, an do ginn ech der Madame Delvaux Recht, dem Här Schlechter, ech kennen hie perséinlech jo och relativ gutt, kann ee sécherlech net vu vieren an antisoziaalt Verhalen ënnerstellen. Dofir, bei allem Respekt virun der Persoun vum Här Schlechter, muss ech awer soen: Fir mech ass et wierklech onverständlech, dass den Här Schlechter et zougelooss huet, dass sech esou aventuriéien an déi Nisch do avancéiert ginn ass, well et muss ee jo awer wëssen, dass de Marcel Schlechter aus deem dote Secteur kënnt, berufstätég, dass hie während laange Jore President war vun der ACAL, dat heescht vun der Gewerkschaft vun de private Camionschaufferen, dass hien op vill Kongresser gefuer ass an den 80er an an de 70er Jore vun der internationaler Transportfédératioun, wou déi Problemer do all largement thematiséiert gi sinn, wou déi Geforen alleguerte largement beschriwwen gi sinn.

An och dofir, wéi gesot, hätt hie sech besonnesch misse bewosst sinn, wéi hien tëschent 1984 an 1989 sech hei an déi Aventure avancéiert huet, dass hien hei mat mafiéisen an ausbeuteresch Struktur géif konfrontéiert ginn, an dass hien ier hie sech doranner lancéiert huet, fir d'éischt emol hätt misse kucken, ob wéi gesot all déi sozial Gesetzgebungen, d'Aarbechtsgesetzgebungen, d'Nidderloossungsrecht, d'Transportgesetzgebungen, ob déi wierklech stabil genuch wären, dat heescht de gesamte legislative Kader stabil genuch wär an och d'Kontrollmechanismen do wären, fir dass dee Secteur do, déi Nisch do kéint esou entwéckelt ginn, dass déi Dérapagen, déi sech herno entwéckelt hunn, net hätte kënnen entstoen.

D'Mechanisme ware vielfälteg, an ech wëll nëmmen déi grobsten hei opzielen, déi benotzt gi sinn. An do muss ech soen, bei deene meeschten dovunner geet et guer net ëm CEMT-Lizenzen oder wat och ëmmer, bei deene meeschte Mechanismen hei geet et ëm d'Hannergoe vu Gesetzer, déi existéiert hunn. Dat heescht do si permanent Vergehe geschitt par rapport zu Gesetzer, déi existéiert hunn.

Wann d'Chaufferen en permanenten op de Kilometer amplatz op d'Stonn bezuelt gi sinn zum Beispill, da war dat verbueden. An dat war bekannt, do sinn Honnerte Procès-verbalen opgestallt ginn, do sinn X Bréiwer geschriwwen gi vun deenen zoustännege Gewerkschaften, déi dorop higewisen hunn. Wann hei eng Schäinselbststännegkeet opgebaut ginn ass fir d'Chaufferen, da muss ech drop hiweisen, dass et en Uerteel gëtt vun den Assurances sociales aus den 90er Joren, dat genau dat dote gesot huet, dass dat net geet, dass dat verbueden ass. Dat heescht, dass jiddferen wousst, dass do eng ganz Rei Saache gemaach gi sinn, déi illegal waren, déi mat bestehende Gesetzer hätte misse bestrooft ginn.

Wann Tachometere gefälscht gi sinn an de Camionen, ewechgehait gi sinn oder am Camion keng dra waren, da kann een dat ofdoen ënnert dem Stréch als Bagatellen, mä et weess ee jo, firwat dass dat gemaach ginn ass, mat wat fir engen Hannergrënn dat gemaach ginn ass. Da sinn dat effektiv Vergehen, déi gesetzlech verbuede waren, déi do gemaach gi sinn, déi ni an deem Mooss gehndet gi sinn. Déi Firma hei, déi eigentlech den Ausléiser war, fir dass de Schwier, wann een et emol esou wëllt soen, zum Platze komm ass, déi war Champion an deem dote Vergehen.

Congésschäiner, déi fiktiv opgestallt gi sinn, also ech kéint d'Lëscht vu Vergehen hei wierklech ellelaang weiderféieren, eleng déi Vergehe par rapport zu bestehende Gesetzer, déi gemaach gi sinn, wou sech net ka verstoppt ginn hannert iergendeppes, esou dass een näischt hätt kënne maachen, déi eigentlech genuch beleëen ëm wat et hei geet. Dobäi hunn ech nach net vun deene ganz groben Tricken a Machenschaften geschwat, déi ëmmer hei probéiert gi sinn, déi mam Nidderloossungsrecht ze dinn hunn oder mat anere Gesetzer, fir esou maféi's Strukture wéi dat doten opzebauen.

Hei ass iwwer 15 Joer, an dat deet mer Leed, dat soen ze mussen, eng dreckeg Nisch, déi en long et en large bekannt war, opgebaut ginn, souguer gefördert ginn, an et ass effektiv zum Deel driwwer ewechgekuckt ginn. D'Politik huet relativ tatenlos nogekuckt an et geet net duer, dass een dofir hei seet, „mir konnten näischt maachen“, respektiv „mir haten net genuch Moyenen“. Scho guer net kann ech dat akzeptéieren, wat de fréieren Transportminister, den Här Goebbels gesot huet am Kontext vun der Kralowetz-Affär an och an der Kommissioun: „Ech hat Besseres déi Zäit ze dinn. Ech hu mech ëm d'Politik bekëmmert, an ech hu mech net ëm esou Klengegekeete wéi dat heite bekëmmert.“

Ech wëll heibanne soen, wann dat dote Klenggekeete sinn, wat sech do opgebaut huet an den 80er an an den 90er Joren, wann dat net Politik war au sens wierklech vum Terme, da froen ech mech wat d'Politik am soziale Beräich nach iwwerhaupt ass. An ech muss soen, ech sinn entsat driwwer, et deet mer Leed dat soen ze mussen, mä ech sinn entsat driwwer, wann ech esou Saachen aus dem Mond vun engem Politiker héieren, deem seng Partei ech awer nach ëmmer zu deene rechnen, déi de soziale Beräich eescht huelen, a wou ech och weess, dass genuch Vertrieeder an där Partei sinn, déi sech vill engagéiere fir de soziale Beräich.

Eigentlech ass am Joer 2002 d'Ausmooss vun der sozialer Katastroph ronderëm de Kralowetz jo an d'Offentlechkeet komm, an et konnt ee gesinn, wat fir en Aktivismus dass dunn op eemol vun de politeschen Instanzen un den Dag geluecht ginn ass, fir Gesetzer duerch d'Instanzen ze bréngen. Ech schwätzen nëmme vun deem Gesetz iwwert d'Verschäerfung vum Nidderloossungsrecht, e Gesetz wat während Joren an den Tiräng gedümpelt huet, an ech sinn net d'accord, wann hei gesot gëtt, dat wär nëmme gewiescht, well de Conseil d'Etat 2000 en Avis ofginn hätt, aus deene Grënn, déi den Här Weiler hei virdrun opgezielt huet.

Well et muss ee jo wëssen, dass effektiv éischters déi Direktiv schonn zwee Joer virdru verofschiet gi war, an dass zu Lëtzebuerg eis keen dru gehënnert hätt fir scho vill méi fréi eist Nidderloossungsrecht an deem Sënn ze verschäerfen, wéi mir et elo gemaach hunn, vu dass mer jo awer scho säit Ufank den 90er Jore wossten, wou d'Schwieeregkeete louchen. Dofir, Här Weiler, muss ech soen, an och dem Här Boden muss ech dat soen, dee jo laang genuch Minister vun de Classes moyennes ass, Äre Ministère dréit och eng Responsabilitéit drun, dass et zu deem Chaos komm ass, zu deem et schlussendlech komm ass.

An ech muss och soen, Här President, dass et effektiv fir mech net akzeptabel ass, wa fréier Transportministere, déi wéi gesot jo awer aus enger Partei kommen, déi eng sozial Oder huet, maache wéi wa si 15 Joer laang alles dat vergiess hätten oder déi dote Saachen net gewosst hätten.

An ech muss och soen, dass ech dat net akzeptéieren, wat de Pre-

mierminister gemaach huet um Héichpunkt vun der Kralowetz-Affär, wou hien an engem gewësenen energeschen Toun e Bréif, deen hien 1993 geschriwwen huet, deen den Här Gibéryen och hei virdrun zitéiert huet, als Beweismittel op den Dësch geluecht huet, fir ze soen, dass hie schonn 1993 genau gewosst hätt, wat am Secteur ebe gewiescht wär, an dass den Transportministère eigentlech hien dozou gedréngt hätt, fir awer nach verschidde Betriber esou funktionéieren ze loossen, wéi se dann nach schlussendlech ëmmerhin zéng Joer funktionnéiert hunn, oder bal zéng Joer.

Da muss ech soen, da geet dat mir awer och net duer, well fir vun 1993 bis 2002, dat heescht fir néng Joer ze waarden, ier een als Aarbechtsminister - bon 2002 war hien zwar net méi Aarbechtsminister - deen Duercherneen do zur Chefsache erkläert, dat ass mer och e bëssen dürfteg als Entschëllegungserklärung, déi da muss hierhale fir ze soen, firwat een net éischter dorober reagéiert huet.

Den Héichpunkt vun där Ausenarnersetzung hate mer jo 2002 am Sträit tëscht der LSAP an dem OGB-L-President. A wann ech gewollt hätt, dann hätt ech kënne meng ganz Ried opbauen op Stellungnahme vum OGB-L, respektiv vun hirem President, déi 2002 gemaach gi sinn. Dat heescht vun engem Mensch, dee bestëmmt an den A vun der LSAP steet fir sozial Gerechtegkeet, well dofir huele se e wahrscheinlech 2004 mat op hir Lëscht, huelen ech emol un. Mä wann ech lisen, wat deemools alles geschriwwen ginn ass, déi Reaktiounen och kucken, déi deemools komm si vun der LSAP a vun hirem Parteipresident, an dann erëm d'Reaktioun vum Här Castegnaro dorobber, do wëll ech nëmme eppes zitéiere fir dat ze ënnersträichen, wou den Här Castegnaro als President vum OGB-L seet: „Die Reaktion des LSAP-Präsidenten, die erste der LSAP zur Affäre Kralowetz und zur Problematik Strassengütertransport insgesamt, sieht eher danach aus, dass der Parteipräsident seinen Kongress und seine Person retten will. Hier drückt auch ein Profilproblem des alten und neuen Parteipräsidenten durch, der hofft, Spitzenkandidat seiner Partei bei den Parlamentswahlen zu werden. Das kann ich alles verstehen. Nur mag ich es nicht, wenn es auf meinem und des OGB-Ls Rücken geschieht.“

Ech zitéiere weider: „Ich klage jedoch an, dass wenige Zeit nachdem das alles begann,“ - also d'Kralowetz Affär - „alle Hinweise der ACAL, des Zolls und anderen Kontrollinstanzen missachtet wurden. Das hat es ermöglicht, dass Kralowetz in Luxemburg bequem ein unmenschliches System von Sozial- und Wirtschaftsdumping errichten konnte.“

Wéi gesot, ech hätt meng Ried, wann ech gewollt hätt, kënne vollspicke mat esou Zitater, déi iwwer Wochen an den Zeitunge stongen, mä dat wëll ech lech awer erspueren, well ech ginn dovun aus, dass Der se selwer alleguerte gelies hutt, wollt awer mindestens eent an Erënnung ruffen, fir dass mer och wësse vu wat mer de Mëtteg hei schwätzen.

An ech muss soen, mir hunn als Gréng relativ séier reagéiert an deem Kontext bei der Affär Kralowetz, hunn Entrevuë gehat mat alle Gewerkschaften an och versprach, dass mir fir eng schounungslos Oplklärung vun de Responsabilitéiten an deem Dossier wäeren a géifen derzou bäidroen, dass déi Nisch do géng berengegt ginn. Dat hu mer gemaach um nationalen Niveau, andeem mer versicht hunn am Parlament Drock ze maachen, fir dass et zu enger Commission spéciale kéim an duerno zu enger Commission d'enquête. Dat hu mer awer och gemaach op europäeschem Niveau. Eisen Europadeputéierte Claude Turmes huet direkt

eng Rei Initiative geholl um Niveau vum Europaparlament, fir dass och op europäeschem Niveau deen Dossier géng weidergedriwwen ginn.

An da kommen ech zu deem Punkt, deen eis schonn 2002 ëmmer ënnerstallt ginn ass, ënner anerem och vum Här Asselborn, a wou de Mëtteg erëm e bëssen der-vun duerchsickere gelooss ginn ass, wéi wann déi Gréng deen Dossier eréischt 2002 entdeckt hätte bei der Kralowetz-Affär. Een dee weess aus wat fir engem beruffleche Secteur ech kommen, hätt misse wëssen, dass dat net stëmmt. Et war fir mech kloer vun un dass et an deser Chamber gewosst war, mat wat fir engem Secteur mer eis do géinge beschäftegen an ëm wat et sech do géng dréien.

Ech hunn een Zitat als Bewäis erausgeholl aus enger Ried, déi ech hei an der Chamber gehalen hat de 17. Juli 1990, awer ech hätt där Zitater kënne méi bréngen. - Et ass wuel flott, wann een dat mol alles erëm kann noliesen. - Do ass et gaangen ëm de Pavillon maritime. Ech hu genau dee Lien gezunn an hunn 1990 an engem längeren Exkurs versicht drop hinzeweisen, dass mer géinge beim Pavillon maritime de Risiko lafen, déiselwecht Feeler ze maachen, déi mer gemaach hunn am Stroosse-giddertransport, nämlech eng Nisch opzebauen, wou massiv Strukture géingen existéieren a wou fir Lëtzebuerg esou gutt am soziale Beräich wéi och image-méisseg e gréissere Schued kënnt entstoën.

A wéi ech gelies hunn, wat ech deemools ugefouert hat fir dee Lien ze maachen, wëll ech lech dat haut net virenthalen. Fir d'éischt hunn ech déi Lienen opgezielt, déi ech elo virdru gesot hunn an drun erënnert, dass zum Beispill kierzlech - 1990 -, an net méi spéit wéi virun zwee Méint, Lëtzebuerg an ee ganz komescht Liicht geroden ass, wéi ee Camion bei Amsterdam gestoppt ginn ass, dee voller Droge gestoppt war a wou dann erausfonnt ginn ass, dass dee Camion an déi Firma hire regelrechte Sëtz zu Lëtzebuerg hätten, a wou awer herno erausfonnt ginn ass, dass dee Sëtz aus enger Bréifkëscht géng bestoen an de Verwaltungsapparat als solchen net géng zu Lëtzebuerg existéieren, dat awer Lëtzebuerg an e schlecht Liicht géng bréngen, an dass géng versicht ginn déi ganz Affär ënnert den Teppech ze kieren, an dass effektiv eis Strukturen zu Lëtzebuerg net adaptéiert wäeren fir dee Secteur do ze kontrolléieren.

Déi Firma, déi ech hei zitéiert hat, war Botrans, eng vun de Firmae weinst deenen den Här Morby herno weinst Corruption passive zu enger Geldstrof condemnéiert ginn ass. Dat heescht, 1990 sinn Interventiounen vun eis gemaach ginn, déi dorop higewisen hunn.

(Interruption)

Jo, dat do war den Artikel aus dem Télécran. Dat war nëmme ee Beispill, wat ech zitéiert hunn, mä meng Interventioun als solch ass drëm gaange fir ze weisen, dass d'Risiko beim Pavillon maritime ähnlech wäeren wéi beim internationale Stroossentransport.

Déi éischt Missioun vum parlamentaresche Spezialausschuss direkt no der Kralowetz-Affär war net fir erauszefanne wat an deem penale Volet par rapport zu engem héije Beamte géif geschéien, mä fir eis war déi éischt Missioun, wéi et esou wäit konnt kommen, dass dee Secteur sech esou entwéckelt huet. Wat war d'Funktionsweis am Ministère an deem Zesammenhang? Wéi hunn d'Prozeduren do funktionnéiert? Hat dee Ministère iwwerhaupt d'Moyene fir esou

aventuriéis an esou eng Nisch eranzesprangen? An dann d'Kontrollmechanismen. Huet et der ginn? Hu se funktionnéiert a wéi hu se funktionnéiert?

Firwat mer eigentlech eng Commission d'enquête gegrënnt hunn? Dat war net onbedéngt deemools am Spezialausschuss, wou mer och gewësse Saachen interféréiert hunn an dee strofrechtlechen Dossier, eise Problem am Ufank. Kommt, mir sinn dach emol éierlech. D'Commission d'enquête ass ageruff ginn, well mer ee Moment blockéiert waren, well mer d'Dossieren net kritt hunn, déi mer wollten hunn, a well mer gefaart hunn, dass verschidden Zeien, déi mer wëllte ruffen, einfach net bei d'Kommissioun kéimen, an dofir hu mer fonnt, dass ee misst eng Commission d'enquête grënnen, well d'Commission d'enquête einfach de Moyenen hätt fir een ze zwängen an déi Sëtzung ze kommen.

Dofir ass net de strofrechtlechen Aspekt dee wesentlechen, deen d'Gericht sollt tranchéieren, an deen huet d'Gericht och tranchéiert, mä deen eigentlechen Aspekt deen d'Parlament an d'Commission juridique sollten tranchéieren, war: Firwat hu mer déi dreckech Nisch do opgebaut? Et war awer relativ séier ersichtlech, dass et fir gewësse Politiker méi interessant wär, fir op en Nieweschauplatz ze déviéieren, virun allem vun der LSAP an och vun der CSV, well dat huet natierlech ermëglecht fir d'Versoe vun hirer eegener Politik ronderëm dee Secteur ze cachéieren. Effektiv huet dat dozou gefouert, dass mer du méi diskutéiert hunn iwwer eng Persoun an der Enquêtekommissioun wéi iwwert den eigentlechen Dossier a säin Inhalt, an dat zu mengem gréisste Bedauern. Ech hunn ëmmer versicht et op een aneren Terrain ze bréngen, mä dat war net méiglech.

An et ass och dofir kaum verwonnerlech, dass bei de Schlussfolgerungen vum Ofschlossbericht weëneg Interesse bestanen huet fir iwwer Kralowetz a Compagnie vill ze diskutéieren, an een Amendement, dee mir als Gréng erausginn haten, wou ëmmerhin emol de Versuch gestart gi wär, fir d'Responsabilitéiten an d'Problemer e bëssen ze schilderen, deen ass natierlech mat Karacho ofgelehnt ginn. Et ass wahrscheinlech well iwwert déi ganz Kralowetz-Affär Gras gewuess ass an déi 500 Leit, déi betrafft waren, no gudder Lëtzebuerger Manéier iwwert d'Grenz geschéckt si ginn. Dat heescht, mir hunn eise Problem iwwert d'Grenz verlagert, ausserhalb vun der Europäescher Unioun, gutt wäit ewech. Mir si jo entre-temps Spezialisten doran. Ech stelle mer just d'Fro: Wann et sech hei ëm ee Betrib gehandelt hätt, wou méi Bierger a Biergerinnen dra geschafft hätten, déi och zu Lëtzebuerg gewunnt hätten an hei hir Stelere bezuelt hätten, ob dann déi Logik „aus den Augen, aus dem Sinn“ och esou einfach hätt kënne funktionnéieren? Ech hunn op alle Fall meng Zweifelen do drun.

Mir stellen eis dofir als Gréng haut nach ëmmer déiselwecht Froen. Mir stellen eis d'Fro: Wéi steet et haut mat deem Secteur, och no der Verschäerfung vum Nidderloossungsrecht? Ech wëll drop hiweisen, dass zimlech markant Spréch vun der Politik gesot gi sinn, Signaler no bause gi gi sinn driwwer, wéivill Dosende Betriber no deem verschäerften Nidderloossungsrecht sech missten an Uerdnung bréngen, ansonste se missten dicht gemaach ginn. Dat sinn Zitater, déi Der kënnt noliesen.

Wéi steet et haut mat der Aarbechts- a Sozialgesetzgebung, mat de Kritäre fir CEMT, an esou weider an esou fort? Ech mengen, dat si Froen, déi och haut eng Antwort müssen hunn, an net nëmme haut, och an deenen nächste Joren. Zumindest do sinn ech mat der Madame Delvaux d'accord. Dee Problem, dee schafe mer net an dräi Deeg aus der Welt.

Eis als Gréng interesséiert awer, dass ee Suivi haaptsächlech kënnt un inhaltlechen Dossier an dofir hu mer och eng Motioun verfaasst, wou e bëssen d'Problematik geschildert gëtt a wou mer verlaangen, dass déi interministeriell Kollaboratioun, déi jo mat Sécherheet, an dat konnt een och feststellen op verschiddenen Niveauen an der Enquêtekommissioun, net ëmmer zum Allerbeschte funktionnéiert huet, dass déi misst besser funktionnéieren. An der Tëschenzäit ass dat elo anscheinend de Fall.

Mä virun allem verlaange mer, dass een Observatoire national des transports routiers geschafe gëtt, an dass eemol am Joer den Transportminister ee Rapport soll verfaassen, wou en der Chamber ka matdeelen, wéi de Secteur évoluéiert huet, wéi d'Gesetzgebung évoluéiert huet, sougutt um nationale Plang wéi och um europäesche Plang, dass mer deen da kënne an deenen zoustännegen Kommissiounen oder vläicht souguer och hei am Plenum diskutéieren. Ech géng déi Motioun heimmadder déposéieren.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- *considérant les graves lacunes constatées au niveau des conditions de travail, des critères d'octroi des licences et autorisations d'établissement ainsi qu'au niveau des contrôles dans le secteur des transports routiers internationaux;*

- *considérant que l'instruction pénale de l'affaire «Kralowetz» a dévoilé de façon claire et précise les suites désastreuses d'un tel dysfonctionnement pour des centaines de travailleurs de ce secteur quant à leurs conditions de travail et de rémunération;*

- *considérant que l'affaire «Kralowetz» a également détecté les nombreuses infractions à la législation européenne en matière de transports routiers internationaux;*

- *considérant que suite à un manque de collaboration et de coordination interministérielles le secteur routier international a échappé durant de longues années à tout contrôle efficace;*

invite le Gouvernement

- *à garantir une collaboration interministérielle optimale en matière des transports routiers internationaux;*

- *à instaurer un observatoire national des transports routiers, regroupant les différentes administrations concernées et des représentants des employeurs et employés de ce secteur;*

- *à publier, sous la responsabilité de cet observatoire national, un rapport annuel qui sera soumis à la Chambre des Députés.*

(s.) *François Bausch, Robert Garcia, Camille Gira, Jean Huss, Renée Wagener.*

Här President, ech kommen dann zum zweete Volet, wou ee jo net derlaanscht kënnt en awer unzschwätzen, dass ass den Duerchenaner am Ministère. Deen huet baséiert op enger Rei Punkten. Dat éischt ass: keng kloer Regele wat d'Kompetenzopdeelung ubelaangt. Dat konnt een eleng feststellen u deene widderspréchelechen Aussoe vun den Zeien, déi an der Commission d'enquête défiléiert sinn. Et konnt een et feststellen u verschiddenen Aussoen an och un Aussoe vun engem Beamte selwer, dass hei ze vill Muecht an d'Hand vun engem Beamte geluecht ginn ass. Et hânt awer och eiser Meinung drun, dass deen héije Beamten och nach e politesche Parteigänger war, an ech sinn der fester Iwwerzeugung, dass duerch deen Duercherneen, deen tëschent '84 an '89 do entstanen ass, hei d'Statsraison mat der Privatraison, an ech wëll net souguer soe mat der Partearaison, deelweis duerchernee gehäit ginn ass.

A wann ech kucke wat am Uerteel festgehalen ginn ass géint dee Fonctionnaire, néng Méint Prisong an 2.500 Euro Geldstrof weinst Corruption passive: Wat bedeit dat? Ma jo, dee Mann huet eng Rei Spenden entgéint geholl. Dovu sinn een Deel a Veräiner gefloss, déi an der Gemeng Mamer usäseg sinn. Mir wëssen, datt den nämlechte Beamten an der Gemeng Mamer och politesch aktiv war, souguer eng Zäit Schaffen do war. An da muss ee jo och wëssen, wann een do vu Corruption passive schwätzt a vu Spenden déi iwwert hien transitéieren a Veräiner an der Gemeng Mamer, dann hunn déi och e politeschen Zweck. Déi hu jo net nëmmen als Zweck, datt een es deene Veräiner einfach gutt wëllt.

An da kommen ech op ee Punkt ze schwätzen, dee menger Meinung no eigentlech an der Zwëschenzäit an deem Land vergiess ginn ass, mä deen awer enk mat där hei Geschicht zesummen hänkt an déi vill ze dinn huet mat de Begrëffer Ethik a Moral, vun där d'Madame Delvaux virdrun zu Recht geschwat huet. Ech sinn der Iwwerzeegung, datt déi geféierlech Mentalitéit vun deem dote Beamten tëschtent '84 an '89 an deem Ministère zimlech staark geherrscht huet an och souguer gefördert ginn ass.

Als Beweis dofir wëll ech erënnere un dat wat mer 1989 hu missen erliewen, dat heescht mir hunn et zwar méi spéit erlieft, mä dat wat 1989 an deem Ministère geschitt ass, nämlech d'Affär Jurado, wou dee Minister do, deen hei d'Responsabilitéit hat am Ministère - Dir kennt lech jo erënnere -, eng Spend entgéint geholl huet vu 50.000 Lëtzebuerger Frang, an déi Spend vu 50.000 Lëtzebuerger Frang huet en an d'Parteikeess ginn. Do ass näischt Verbuedenes dorunner, ganz sécherlech net, mä ech wëll lech just awer emol eng Keier rappeléieren, wat fir eng Mentalitéit datt vun deem Minister '84-'89 un den Dag geluecht ginn ass.

Fir dann awer zrëck ze komme fir wat ech mengen, datt dat schonn eppes ze dinn huet mat Ethik a Moral, och wéi ee sech verhält an engem Ministère, zitéieren ech aus engem Interview, wat den 22.11.1991 vun deem fréiere Minister gesot ginn ass: „Oui, j'ai touché un don de 50.000 Luf de la part de Monsieur Jurado, lors d'un déjeuner que nous avons pris ensemble, lui accompagné d'une amie et moi d'une de mes employées et d'un de mes fonctionnaires.“

Dat ass de spréngende Punkt, well ech fannen et scho verwerflech genuch, wann ee Minister a senger Funktioun selwer, et ass net verbueden, et ass och net strofrechtlech zu Lëtzebuerg verbueden, ech kommen nach drop zrëck wat een do misst maachen, mä am Moment ass et net verbueden, och haut nach net, mä wann ech awer hei scho liesen, datt net nëmmen de Minister eleng, mä ee vu senger Fonctionnaire mat op en lesse gaangen ass, fir déi 50.000 Frang an Empfang ze huelen, a wann ech dann am Schluss liesen, datt „Cet argent je l'ai évidemment versé au fonds électoral de mon parti. Je ne me rappelle plus qui de moi ou de mon fonctionnaire a endossé le chèque.“

Dat war 1989, dat war déi nämlechte Zäit, Dir Dammen an Dir Hären, wollt ech lech soen. Da muss ech soen, dann erstaune mech awer verschidde Verhalensweisen net méi esou an deem Ausmooss, an da muss ech och soen, wann een iwwer Ethik a Moral schwätzt, da geet et awer mat Sécherheet bei deem dote Punkt un. An dann ass et fir mech awer ethesch a moralesch méi wéi verwerflech, net nëmme wann een iwwerhaapt esou eppes mécht, mä wann een dann och nach higeet an et hält ee Fonctionnaire selwer mat op esou een lessen, an de Fonctionnaire selwer, dee jo dann hei, huelen ech un, e Parteigänger war, deen encaisséiert och nach de Scheck.

Do huet een definitiv de Kompass verluer, menger Meinung no, wou d'Statsraison ufänkt an d'Parteraison ophält, respektiv wou d'Grenzen ze zéie sinn. A fir mech ass dat ee Mëssstand, do gehéiert et zum etheschen a moraleschen Verständnis vun engem Parlament, wann een dat thematiséiert. An ech hoffen datt mer et fäerdeg bréngen, an deenen nächste Méint a Joren, endlech déi néideg Léieren aus all deene Geschichten do ze zéien. Well och deemools ass gesot ginn, vun alle Parteien, wéi dat doten diskutéiert ginn ass, datt et héich Zäit géif ginn, e Parteifinanzierungsgesetz ze schafen. Datt mer mol géingen effektiv e Code de conduite an dat Parteifinanzierungsgesetz do dra setzen. Datt verschidde Kritären mol géinge festgeluecht ginn, zum Beispill wou d'Partei ufänkt a wou se ophält.

Dat war 1991; 1989 ass dat dote passéiert. Entre-temps duerno, am Kader vun der Santé hu mer dat nämlecht nach eng Keier diskutéiert. Elo si mer 2003, mir hunn nach ëmmer kee Parteifinanzierungsgesetz. Mir hunn erëm en Ulaaf geholl gehat kierzlecherweis, mir sinn awer net dozou komm. Ech hoffen datt mer et fäerdeg bréngen, 2004 endlech e Parteifinanzierungsgesetz ze kréien, well ech mengen datt an dat Parteifinanzierungsgesetz, oder dat Parteigesetz, géif ech et léiwer nennen, net nëmmen d'Fro vun der Finanzéierung dra gehéiert, mä och wéi eng Partei a wéi hir Membere sech ethesch a moralesch ze verhalen hunn, an an deem Punkt rejoinéieren ech dann dat wat d'Madame Delvaux am Ufank hei gesot huet.

A wann een iwwert d'Reform vun der Verwaltung diskutéiert, da muss ee jo soen, hei hu mer jo och erëm e klassesche Fall, datt d'Kompetenzen oder d'Responsabilitéiten net kloer genuch definiéiert sinn. Och hei wësse mer erëm net, wou d'Responsabilitéit vun engem Minister ufänkt a wou se ophält, respektiv wou dem héije Beamte seng ufänkt a wou se ophält. An och dat hu mer 1999 an der Santé en long et en large diskutéiert, an de Premierminister huet eis 1999 an der Ofschlossried hei gesot, hie géing a kierzester Zäit e Ministergesetz op den Instanzewee bréngen. Ee Ministergesetz, wou déi dote Saachen endlech mol géinge kloer gestallt ginn. Bis haut ass dat Ministergesetz nach ëmmer net do. Ech sinn awer der Meinung datt dat e wichtige Punkt ass, fir esou Geschichte wéi déi hei besser kënnen ze behandelen an der Zukunft.

Een zweete Punkt ass deen - an och dee gehéiert hei derzou, och wann en hei nëmmen indirekt derzou gehéiert - vun dem berühmte Cumul vun de Mandats, dee mir op villen Niveauen de Moment amgaange sinn ze diskutéieren. Och deen hätt een hei kënnen am Detail nach eng Keier ënnert d'Lupp huelen an och deen, mengen ech, musse mer eng Keier en toute sérénité ënnert d'Lupp huelen, an do geet et net dréms fir eenzel Beamten haut ze beschëllegen, mä do geet et awer dréms fir Strukturen ze schafen, déi déi ongesond Situatioun, déi mer awer haut vurfannen, ze behiewen.

Een drëtten Punkt ass deen, datt mer endlech mussen eng Trennung kréie vu Politik an Administratioun. Fir mech ass et dat Normalst vun der Welt, datt ëmmer erëm esou Saache wéi dat heite virkommen, wann déi Trennung vun der politescher Berodung par rapport zur Administratioun net endlech virgeholl gëtt. An d'Form wéi een dat herno mécht, do gëtt et der vill. Mir hunn eis och nach ni festgeluecht op iergendeng, mä et ass awer richteg wat den Här Gibéryen hei virdru gesot huet, et gëtt immens vill Länner op der Welt déi versicht hu Regelungen ze fannen, déi och zum Deel Regelunge fonnt hunn. Si si sécher och net perfekt, mä si sinn awer mat Sécherheet besser

wéi deen Zoustand, dee mir am Moment zu Lëtzebuerg fonnt hunn.

An dofir hunn ech an der Commission d'enquête och hei erëm insistéiert, genau wéi mer et och scho gemaach hunn 1998 bei der Santé, a genau esou wéi mer et och schonn an aneren Dossiere gemaach hunn, déi e bëssen ähnlech gelagert waren, andeem mer verlaangt hunn datt déi Trennung vu Politik an Administratioun kënnt.

Deen deen do den Direkter ass oder den Administrateur général, oder wat och ëmmer, deen ass just dofir do fir derfir ze suergen, datt de Stat seng neutral Funktioun kann erfëllen, datt d'Administratioun neutral funktionéiert, datt se dat ëmsetzt natierlech wat de Pouvoir politique décidéiert, a fir de Rescht par rapport zu den Administréierten an enger neutraler an uerdentlecher Aart a Weis derfir suergt, datt d'Administréierten uerdentlech behandelt ginn.

An dat verdréit sech schlecht mat politesche Funktiounen, well effektiv natierlech d'Partei sécherlech am Intérêt vum Stat, ech hoffen et zumindest, insgesamt handelen, mä Parteien nun ebe mol Partei sinn an awer parteispezifesch Intérëten hunn, an dofir mengen ech datt déi Trennung do endlech muss kommen.

Dee véierte Punkt ass sécherlech net d'Fro ob hei en Organigramm do war oder net, mä eent muss een awer kënnen feststellen, dat ass datt, wéi hei d'Kompetenzen opgedeelt waren, dat alles aneschers war wéi et hätt misse sinn, well eleng déi widerspréchlech Témoignagen, déi mir hate vun eenzelne Beamten am Ministère, hunn dat bewisen, an och eleng de Fait datt den aktuellen Transportminister '99, wéi en an d'Amt komm ass, en Audit an deem Ministère an Opdrag ginn huet, beleet eigentlech, datt d'Kompetenzen oder zumindest d'Opdeelungen net esou optimal ware wéi se dat hätte misse sinn.

Iwwert den Dépassement vun den Delaien an der Enquête pénale wëll ech net méi agoen, well dat vun anere Kolleegen hei schonn en long et en large skizzéiert ginn ass. Deem wëll ech mech just nëmmen uschlëssen.

Iwwert den Aspekt Reform vun der Enquête parlementaire sinn ech och averstane mat deem wat am Rapport steet, an et ass effektiv esou datt fir meng Begrëffer een eng Enquête parlementaire sécherlech net brauch fir Riichter ze spillen. Dat ass net de Sënn an den Zweck; dofir si mir net do. Mä et brauch een eng Enquête parlementaire, och mat besonesche Befugnisser, fir kënnen a politeschen Dossierien ze enquêteieren. Och do gëtt et Modeller, et gëtt de Modell an Däitschland am Moment, et gëtt de Modell an der Belsch an a Frankräich. Et soll ee sech dat ukucken, den Här Bodry huet jo entre-temps eng Proposition de loi gemaach, wat do am beschten an eise Kader erapasst, an dann déi Reform do virhuelen.

Et ass en Deputéierte ginn, deen huet elo kierzlech - Dir Dammen an Dir Hären, elo kommen ech zu menger Konklusioun - gesot, an engem anere Kontext mat engem anere Gesetz: „Der Berg gebar eine Maus.“ A fir mech ass awer kloer, wat d'politesch Konklusiounen ubelaangt an d'Recommandatiounen, déi hei an deem Rapport drastinn - ech schwätzen net vum éischten Deel vum Rapport -, do ass et esou gewiescht, datt der Berg eine Maus gebar. An dat ass kee Reproche un den Här Graas, dee sécherlech seng Aarbecht als Rapporteur uerdentlech gemaach huet, mä dat ass awer e Reproche un eenzel politesch Parteien, déi herno net méi de Mumm haten,

menger Meinung no, fir eng Rei Saache méi onmëssverständlech a méi kloer an deen Text hei dranzetzen.

An als Virkonklusioun wëll ech nach eng Keier de John Castegnaro zitéieren, dee relativ fréi gesot huet, den 8.2.2002, um Hannergrond vum Dossier Kralowetz, an ech zitéieren: „Il n'y a pas la volonté politique de faire la vérité... je crois que c'est parce qu'il y a trop de gens mêlés à ce dossier.“

An ech mengen datt dat hei sécherlech zoutrëfft. Et war herno ganz kloer, an daitlech ass erausgaangen an den Ofschlossdiskussionen, virun allem bei de politesche Recommandatiounen, datt hei verschidde Parteien net frou gewiescht wären, wann ze vill am Detail iwwer Saachen diskutéiert gi wär. An ech fannen dat schued, well ech fannen och, wann een e Feeler gemaach huet, a keen ass onfeelbar, da fält kengem en Zack aus der Kroun, wann een herno och bereet ass a politesche Konklusiounen a Recommandatiounen dee Feeler anzegestoen. Well et ass jo zu kengem Moment emol an der Kommissioun eppes verlaangt ginn, wat engem sollt een Hoer krëmmen. Wann elo, ech weess net, Gott weess wat verlaangt gi wär, par rapport zu eenzelne politesche Responsabelen, hätt ech déi Ofwierhaltung nach verstanen. Hei ass et jo reng emol doréms gaangen, awer zumindest de Courage ze hunn ze soe „was Sache war“ an deene leschte 15 Joer, an dann eng Rei Pisten opzezeechen, wéi et an Zukunft net méi sollt goen.

Dat ass net gemaach ginn. Hei si mer dovun ausgaangen, datt iwwert d'Kralowetz-Affär scho genuch Gras gewuess ass, an do ass eng Vernebelungstaktik ugewannt gi vun deenen eenzelnen, déi hei eng Responsabilitéit hunn, an dofir si mir der Meinung als Gréng, datt déi 14 Méint zum Deel gutt Aarbecht, déi geleescht ginn ass vun deene Kommissiounen, eigentlech am Endeffekt leider net vill erausbruecht huet. Mir wäerten awer um Ball bleiwen, mat eise bescheiden Mëttelen, fir ze versichen, an deem däregegen Dossier hei, ëmmer erëm zrëckzekommen op déi Froen, déi hei ze stelle sinn.

Här President, ech wëll just nach ofschléissend eng aner Motioun déposéieren. Dat ass eng Motioun, déi hat ech och an der Kommissioun...

Här President, ech gesinn, den Här Weiler ass am Zwiegespräch mam Här Di Bartolomeo an dem Här Bodry. Ech hat mech zwar elo just un hien adresséiert.

Ech wollt soen, Här Weiler, dass ech an der Kommissioun nach eng Motioun déposéiert hat, an déi ech alle Fraktiounen och zoukomme gelooss hat, wou ech frou gewiescht wär de Feedback ze kréien, ob se se wëilten ënnerschreien oder net. Do geet et nämlech ëm déi Fro vun der Trennung vum politesche Beroder par rapport zur administrative Mënsch an der ieweschter Carrière beim Stat.

Ech hu kee Feedback vun lech kritt. Dee Silence administratif, deen ech vun lech do kritt hunn, wäert sécher bedeiten, datt Der se net wäert ënnerschreien. Dofir hunn ech och elo scho fënnf Ennerschrëfte vun eiser Fraktioun hei drënner. Ech wëll se dann awer hei och déposéieren, Här President.

Motion 2

La Chambre des Députés,

- *considérant que la politisation de l'administration est un phénomène inacceptable dans un Etat de droit;*

- *considérant que l'une des obligations premières de l'administration publique doit être d'assurer le traitement égal, neutre et impartial de toutes les personnes administrées, alors même qu'elle doit transposer des directives à caractère politique et général;*

- *considérant que le respect de ces principes s'avère pratiquement impossible, surtout au plus haut niveau de l'administration;*

- *considérant que pour ce faire, il convient de séparer, au plus haut niveau de l'administration, les missions à caractère politique de celles à caractère purement administratif;*

- *considérant que les membres du Gouvernement doivent pouvoir bénéficier d'un cabinet en charge des missions à caractère politique;*

- *considérant que cela implique la recherche de solutions nouvelles au Grand-Duché;*

invite le Gouvernement

- *à oeuvrer dans le sens de la création d'un cadre légal permettant aux membres du Gouvernement de disposer d'un cabinet ministériel composé de personnes ayant des missions à caractère politique;*

- *à prévoir que la durée de l'engagement de ces personnes se limite à la durée de la fonction exercée par leur ministre;*

- *à ne pas conférer aux membres des cabinets ministériels des pouvoirs décisionnels à caractère administratif.*

(s.) François Bausch, Robert Garcia, Camille Gira, Jean Huss, Renée Wagener.

Et ass iwwregens och net fir d'éischt datt mer déi déposéieren, an ech fäerte ganz, wann ech de politesche Courage gesinn dee mer hei hate bei de Recommandatiounen um Schluss, datt et och nach net fir d'Lescht wäert si wou ech se wäert déposéieren.

Ech soen lech merci.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- D'Wuert huet elo den Här Jeannot Krecké.

M. Jeannot Krecké (LSAP).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëlt e puer Remarken zu deem bäidroe wat d'Madame Delvaux gesot huet, aus der Siicht vun engem deen an der Kommissioun dra war, wou si awer de Bléck geworf huet vun engem vu baussen an deen och dat Ganzt mat erlieft huet virdrun.

Ech wëll hei dem Rapporteur fir seng korrekt Duerstellung merci soen an och haaptsächlech dem President merci soe fir déi korrekt Aart a Weis wéi en déi Kommissioun gefouert huet. E schéngt e gewëssent Geschéck ze hunn, dat e manifestement a senger Fraizäitaktivitéiten oder zumindest am Gaart net huet, soss hätt en net dat Zeechen op sengem Bak.

(Hilarité)

Mä, blague à part, mir waren hei befaasst mat enger Affär déi, wéi vill Leit, eng Commission d'enquête benoutwendegt huet. Eis Fraktioun huet au départ gesot, dass mir hei wäerten derfir stëmmen, mä et ass net eis Meinung, dass dat dat richtegt Instrument wier, weder um Niveau wou et ugesiedelt ass, nach als praktescht Instrument fir an deser Affär virzegoen.

Mir hu gesot mir géinge keng Obstruktoun maachen an där doter Saach, mä mir hu vun Ufank u gesot dass mer net favorabel wieren. An ech muss lech éierlech soen, wann een d'Resultat kuckt wat dobäi erauskomm ass, an ech fuerdere jiddferee vun eise Kolleegen a Kolleeginnen heibannen op, ze kucke wéi dee Rapport zustane komm ass, da froen ech mech, ob dofir eng Commission d'enquête als Instrument dat Richtegt war. Ech stellen déi Fro an ech iwwerloos jiddferengem déi Aschätzung.

A wann een och d'Debaten hei héieren huet, da gesäit ee wéi schwierig dass et ass, an enger Matière wéi där do, och op eng Eenegung hinzugeen. Ech muss soen, d'Meenunge sinn hei wäit ausenaner gaangen an ech kann

op eenzelne Punkten och Verständnis bréngen, dass ee mol eng aner Aschätzung huet.

Dir kënt lech virstellen, dass ech awer recht weéneg Verständnis hunn, wann hei elo nach reng humoristesch Einlagen op der Tribün kommen, an enger Fro wou mir eng Commission d'enquête gemaach hunn. Ech muss soen, vill Leit hunn heibanne gelaacht, vill anerer schéngen dat och lëschtég ze fannen. Ech muss soen, an enger Commission d'enquête, a bei dee-ne Resultater déi hei diskutéiert gi sinn, fannen ech, dass et net d'Plaz ass fir Cabaretsoptrëter, an ech iwwerloossen och do jiddferengem seng Aart a Weis virzegoen.

Ech muss just soen, dass dat net just de Seriö vun den Aarbechte vun eenzelne Leit ënnerträch, wa se op déi Aart a Weis virginn.

Eng vun eisen Approchen, firwat dass mer mat der Commission d'enquête net frou waren, war, well zu gläicher Zäit eng Affär um Geriicht unhängeg war. A well, iwwert deen administrativen Deel ewech, mer gesot hunn: Dir wäert gesinn, mir si permanent just op der Messersschneide, dass mer erëm am penalen Dossier sinn an dann erëm am verwaltungstechneschen Dossier. Dat war permanent de Fall an dat huet een och hei gesinn. An ech muss lech soen, eis Partei huet vun Ufank u sech verwiert an deenen Diskussiounen matzemaachen a war och strikt dergéint, dass herno an de Rapporten eenzel Elementer dovunner sollten ënnerstrach ginn.

Wann ech dem Här Gibéryen hei nolauschten, huet hien eng ganz Rei Saachen aus dem Geriicht - Plumitifen zum Deel - hei op der Tribün erzielt. Aus Respekt vum éischte Pouvoir vis-à-vis vun drëtte Pouvoir muss mir einfach soen: All déi Saachen, déi do opgezielt gi sinn, huet d'Geriicht jugéiert mat engem ganzen Apparat vu Police judiciaire, mat engem Parquet an a laange Wochen, net nëmmen Insturctioun, mä och a laangen Audienzen. A si sinn zur Konklosioun komm, an ech gesinn net a firwat dass mir als éischte Pouvoir eis hei dauernd deem drëtte Pouvoir substituieren, fir deem nozeweisen, dass en a senge Konklosiounen, laut den Aussoe vun enger Rei vun Deputéierten, net richteg louch.

Ech fannen dass mir eis dat net kënnen umoossen. Mir wäerten dat net maachen. An ech fannen dass et eng ganz geféierlech Gratwanderung war, déi eenzel Kolleegen hei probéiert hunn.

Besonesch muss ech och soen, wann een op d'Affär Ferro zréckkënn, wou mir wierklech der Meinung waren, nodeem dass den Här Graas schonn eng ganz Rei Elementer opgrond vun Diskussiounen an der Kommissioun agebaut huet, a wou mer gesot hunn: Et ass dach onméiglech, dass mir, d'Commission d'enquête, déi hei e Rapport solle maachen iwwert dat wat mir gesinn an héieren hunn, a wat eis Konklosiounen doraus wieren, elo op eemol ganz Zitater aus Berichter beim Untersuchungsrichter - och nëmmen deelweis - géingen huelen an déi do erabréngen, während mir mam Här Ferro net eng eenzeg Minut geschwat hunn. Ech wäert iwwert déi Affär Ferro kee Wuert soen elo, als Beuerteelung, well ech der Meinung sinn, dass mer eis hätte sollen un dat hale wat d'Geriicht gemaach huet. Ech si frou dass herno am Rapport dat alles gestrach ginn ass, mä eenzel Leit hu gemengt, si missten sech dem drëtte Pouvoir an där dote Fro substituieren.

Ech muss och soen, dass ech d'Appréciatioun vum Här Rippinger net weider vill muss kommenléieren. Ech sinn allerdéngs einfach erstaunt iwwer eenzel peinglech Aussoen, eenzel absolut Contradictiounen, déi hien als Jurist awer trotzdem hei ervirbruecht huet, wou e vun der Présomption d'innocence op där enger Säit ge-

schwat huet, an dann op där anerer Säit awer gemaach huet, wéi wann een alles hätt kënnen bewierke fir do gréisser Emännerungen erbäizeféieren. Dat kann ech schlecht novollzéien an dat ass fir mech och schlecht verständlech.

Wa mer higinn a mir befannen eis an engem Rechtsstat a mir sinn der Meinung dass dee gewësse Regeln huet, jo da muss mer déi och anhalen, och wa se eis net passen. An déi Aart a Weis wéi eenzel Leit, an notament och hien, d'Aschätzung hei vun enger Enquête administrative vun engem Beamte mécht, deen näscht mat engem Ministère ze dinn huet, wann dee seng Aarbecht gemaach huet, a fir hei iwwert deen hierzefallen, wéi dat haut de Fall war, dat fannen ech einfach net an der Rei. Entweder schafe mer dat Instrument of, oder mir soen, wa mer esou eppes maachen, da mussen déi politesch Verantwortlech dat zur Kenntnis huelen. A wann deen zu deene Konklosiounen kënn, da kann ee vläicht dat nach ënnerlech bedauern, mä wann een dat awer hei uprangert, an dass doropshin d'Ministeren hätte missten anesches virgoen, well dat keng seriö Konklosiounen waren, da verstinn ech näscht méi vun der Aart a Weis wéi mir awer probéiert hunn dee Stat hei opzebauen, wou en neutrale Beamten, e Beamten, deen näscht domat ze dinn huet, eppes soll aussoen.

An wann dat, wat deen dann ausseet, iwwerhaapt net méi fir eescht ka geholl ginn, majo, wou si mer dann, wéi wäit si mer dann, a wat kënnen mer da muer nach ënnerhuelen? Da si mer jo awer am Arbitraire, wa mer nun awer wierklech net méi kënnen dorobber goen.

Déi vill Clignotanten, déi ugeschwat gi sinn, et ass jo awer net esou dass keng Kenntnis dovunner geholl ginn ass, mä ech muss lech soen, wann awer elo permanent missten d'Ministere just op Grond vun Zeitungsartikelen, och nach aus der Oppositionspress, gréisser Émwälzungen a Ministère virhuelen, da géing et awer Freed ginn, och fir déi Regierung, déi haut do ass.

An ech muss soen, wann Enquêtes administratives sinn, wa Perquisitiounen sinn, dann ass dat eng eescht Saach, domat sinn ech d'accord. Mä et ass jo awer hei net esou gewiescht, dass doropshi guer näscht geschitt ass. Mä et ass einfach esou, dass de Minister gefrot huet, fir Kenntnis ze kréien, wat dann do derhannert ass. An d'Antwort, déi dee Minister deemols krut huet, ass déi, dass de Secret de l'instruction eis emol net erlaabt ze soe wat mer enquêtieren, firwat mer enquêtieren, a wat derhannert ass. Dat ass d'Antwort, déi hie krut huet, an da verstinn ech einfach net, wéisou dass deemselwechte Minister dann op eemol muss virgeworf ginn, dass deen net agéiert huet.

Dat just fir ze weisen, dass et sou einfach awer nu wierklech net ass. Mir hunn dat an engem Rapport festgehalten, a wann dee Rapport an Zukunft iwwerhaapt näscht méi wäert ass, da solle mer dat soen, da kënnen nämlech Leit wéi den Här Graas sech dat spueren.

Här Rippinger, mat Ären Aussoen hei sidd Der a flagranter Kontradictioun mat deem wat Der gestëmmt hutt am Rapport. Ech zitieren lech aus dem Rapport: „En pratique aucun ministre ne saurait suivre et surveiller l'ensemble des procédures administratives dont il porte en dernier ressort la responsabilité. Il a besoin de pouvoir faire confiance dans ses plus hauts fonctionnaires s'il veut assumer correctement la direction politique de son département“. Dat hunn eis Leit gemaach, an Dir werft hinnen dat vir, awer zu gläicher Zäit gitt Der hin a sot am Rapport zu deenen dote Punkten: „S'il est vrai qu'un ministre peut définir des procédures administratives, il ne doit cependant pas intervenir dans les

actes administratifs individuels au risque de soulever des suspicions de favoritisme politique. C'est ce qu'ils ont fait“. An elo heihinner ze kommen a just de Contraire ze erziele vun deem wat een am Rapport awer matgestëmmt huet, dat ass, muss ech soen, net grad eng flott a propper Aart a Weis virzegoen.

Ech muss soen, dass et hei permanent zu Vereinfachunge komm ass an der Duerstellung. Wann dat jo alles esou einfach gewiescht wier, wéi mir eis dat virstellen, da froen ech mech, firwat dass et elo haut nach Bréifwiesseler gëtt tëscht de Classes moyennes an dem Transport. Mir hunn haut nach eng Kopie krut doriwwer, wou ech mer absolut bewosst sinn, dass esou bal vill Ministère betraff sinn an hirer Kompetenz, dass et net evident ass, an dass e Comité interministériel net muer all déi Solutiounen ka fannen. Mir hunn d'Kopie krut vum Bréif vum Classes-moyennes-Minister, deen en un de President geschéckt huet, mat engem Bréifwiessel, dee weist, dass eng Solutioun gesicht gëtt. Och virdrun ass se gesicht ginn. Et kann een dach net behaapten, dat wier net de Fall gewiescht, mä et weist awer och d'Komplexitéit an der Aart a Weis fir zu enger Solutioun ze kommen, esou bal d'Kompetenzen opgedeelt sinn, an ech wëll einfach drops hiweisen, dass et hei Vereinfachungstheorie gi sinn.

Et ass beispillsweis menger Meinung no eng Vereinfachungstheorie ze schwätzen hei vun deene ville Procès-verbaux, déi vun der Gendarmerie festgestallt gi sinn, an déi och festgehale gi sinn. Elo ass et jo awer esou, an dat hunn och um Internetsite vun der Regierung déi Leit, déi déi Pressekonferenz, a mat Recht hu se dat gemaach, geschriwwen: „Il incombe de préciser que le Ministère des Transports ne peut décider du retrait ou du refus du renouvellement pour manque d'honorabilité professionnelle de la licence communautaire, et/ou des copies conformes de celle-ci, qu'en cas d'irrégularités graves et répétées dûment constatées par qui? Non pas par la gendarmerie, mais par décision de justice“. Dat seet d'Regierung selwer op hirem Internetsite. Et ass par Décision de justice wou's de kanns ufänken ze agéieren.

Or, där ass et keng ginn zu deem Zäitpunkt. Dat kann ee bedauern, mä dat war esou, an dat brauch ech jo awer de Juristen heibannen net ze soen, dass den Officier de police judiciaire deen ass, dee esou eppes ka feststellen, an deen huet d'Obligatioun dat doten un de Parquet ze ginn. An de Parquet jugéiert an deem Moment d'Opportunité des suites à donner à ce dossier. A wann e Complément muss kommen, dann ass et esouguer den Untersuchungsrichter, deen et muss maachen, mä et ass net den Transportministère an et sinn net d'Classes moyennes an et ass kee vun deenen, deen dat ka maachen.

D'Regierung selwer kënn zu där Konklosioun. Net mir hei an der Commission d'enquête, net mir als Partei kommen dorobber. Da kann een dach net am selwechten Otemzuch wierklech an engem Vereinfachungsoptrëtt hei maachen, wéi wann dat deemools alles hätt kënnen vum Minister gemaach ginn. Hei ass et ganz kloer, dass déi Leit, déi dat constatéiert hunn, hätte kënnen Kopie schécken un de Ministère des Transports; dat ass richteg. „Mais qui doit agir en premier lieu?“ Dat ass d'Justiz, an et ass sur Décision de justice - dat hunn net ech gesot, dat seet d'Regierung -, wou ee ka jugéieren.

Et sinn e puer esou Saachen, déi mech franchement gestéiert hunn, well ech mengen, dass hei awer

trotzdeem Saache verdréit gi sinn, a fir dann ze schwätze vun engem Augiasstall, dat fannen ech einfach e Manque de sérieux, e Manque de sérieux total. Ech weess net, ob den Här Grethen wierklech d'Impressioun huet, dass en en Augiasstall virfonnt hat. E muss dat da mat der Madame Delvaux ausmaachen, mä ech ka mer dat schlecht virstellen.

Ech mengen, déi eenzel Ministeren hu probéiert, a mir kënnen apprécieren, ob se dat genuch, ze weéneg oder wéi se et gemaach hunn, mä awer hei ze behaapten, an engem Ministère, wou esou vill Fonctionnaire schaffen, déi awer nun, huelen ech un, an dat hu mir jo awer héieren, probéieren hiirt Beschd do ze ginn, dass mer do vun engem Augiasstall schwätzen, dat fannen ech einfach am leschte Grad onseriö, an dat passt einfach net an déi Diskussioun hei.

Och e Wuert zum Organigramme, mat deem mer eis esou laang ausenanergesat hunn.

Eischtens stellen ech fest: Et sinn der ginn. Zweetens stellen ech fest, dass och en Organigramm net alles ass. Mir hunn eng Délégation de compétence a mir hunn eng Délégation de signature Et ass evident gewiescht, wien a leschter Instanz d'Responsabilitéit fir déi Décisiounen geholl huet, déi an deem Service ze huele waren. Et war iwwerhaapt keen Zweifel, an en Organigramm war dofir guer net noutwendeg fir ze wësse wien a leschter Instanz do déi Autorisation ausgestallt huet. Wien d'Décisioun dofir geholl huet war evident, dat war deen héije Fonctionnaire, dee responsabel vun deem Service war. Also gesinn ech net an, firwat dass mer eis hei op esou eppes versteiwen. Ech gesinn et nach vill manner an, wann ech dat kucke wat herno wierklech festgehale ginn ass, d'Corruption passive vun deem Beamten, ob en Organigramm, ob eng „Job description“, ob iergendeppes an där Präislag dat doten évitéiert hätt. Dat hätt dat Null Komma Null évitéiert.

Da muss ech och nach e Wuert soen - leider - zum Här Rippinger. Här Rippinger, Dir hutt d'Méiglechkeet gehat an der Kommissioun quasi retroaktiv d'Démissioun vun deene Ministeren ze froen, déi Der inkriminéiert hutt. Dir hutt gesot: Si sinn net méi do, soss hätt ee se kënnen froen.

(Interruption)

Entweder hutt Der de Courage, an da bréngt Der dat era wat Der ze soen hutt, mä da gitt net hin, an Dir wëllt lech substituieren hei engem Wieler, deen herno a leschter Instanz decidéiert, wat fir eng Partei an eng Regierung kënn, an och duerch sai Vote ausdréckt wiem hien d'Vetraue schenkt. Ech fannen et eng Umoossung sans pareil, wann hei een ënnert de Kolleegen, esouguer heibannen, ufänt Exklusiven auszuschwätze géint een, deen net méi dierf eng gewësse Funktioun ausüben. Wann ech där Meinung sinn, da soll ech dat hei erabréngen, an da soll ech dat an där Form ausdrécken. Wann net, da soll ech mech engem daraartege Kommentar enthalen.

Dann e Wuert zu de politesche Beamten. Hei ass jo dauernd gemaach ginn, wéi wann de Jean Morby dann elo de Conseiller politique vum Minister gewiescht wär. Dat ass jo absolut net wouer, dat war en iwwerhaapt net.

(Interruptions diverses)

M. François Bausch (*DÉI GRÉNG*).- Wann den Här Schlechter den Här Morby net hei aus der Chamber mat erausgeholl hätt...

M. Jeannot Krecké (*LSAP*).- Här Bausch, wann ech fäerdeg sinn dierft Der Äre Kommentar ginn. Ech hätt gären, dass ech meng Ausféierung ka weiderféieren, da mierkt Der et. Politische Beamte war de Jean Morby héchstens e puer Méint wou de

Marcel Schlechter e mat an de Ministère geholl huet. Duerno huet de Marcel Schlechter en net méi considéiert als solchen an hie war responsabel fir den Transport international routier. Hie war u sech e Conseiller wéi déi aner Leit och.

M. Gast Gibéryen (*ADR*).- Wann een an där richteger Partei ass.

M. Jeannot Krecké (*LSAP*).- Et huet guer näscht domadder ze dinn. Dat do ass jo peinglech. Lauschtert! Et gëtt Leit, déi sinn aktiv an enger Partei. Et gëtt Leit, déi hunn...

(Interruption)

M. le Président.- Loosst dach de Riedner schwätzen! Dir kënn jo herno Stellung huelen. Här Krecké, fuert weider.

M. Jeannot Krecké (*LSAP*).- Merci, Här President.

Ech muss soen, et ass dach peinglech hei esou driwwer ze schwätzen, wa Leit, déi an der Fonction publique schaffen, och nach an héije Funktiounen gegebenfalls sinn, ouni dass se dofir politesche Beroder mussen sinn, eventuell e politescht Mandat hunn, sief et an enger Partei, sief et e politescht Mandat an enger Gemeng.

Wësst Dir wéivill Leit ech lech kéint opzielen, déi e politescht Mandat hunn an och beim Stat très haut placé sinn? Mä ech werfen deenen awer garantéiert net vir, si géingen dat iergendwou mëssbrauchen. An ech muss soen, ech fannen, dass mer jiddferengem de Bénéfice du doute mussen zoukomme loosse. Hien huet e Mandat an enger Gemeng gehat, a wann dat elo duergeet, fir als Conseiller politique dohinner gestallt ze ginn, da muss ech lech soen, da sinn der nach vill, déi deen Titel misste kréien. Dat wär ongerecht, an ech fannen, dass mer en Amalgam hei maache vun engem Problem, deen awer reell ass.

Dee Problem, dee reell ass, ass deen, ob Leit, déi a Conseillers-funktiounen sinn, op éiweg Zäit musse do bleiwen, an ob déi vun deem nächste Minister noutgedrongen - ech schwätze vun de Conseillere - mussen an der Funktioun als Conseiller iwwerholl ginn, ob et net d'Recht kéint si vun engem Minister dass en déi Rei Conseillere, déi a Fro komme fir hien, kéint selwer nennen aus der Administratioun eraus, déi da Conseiller du Ministre sinn esou laang wéi hien, a wann hien net méi do ass oder hie se net méi wëllt oder den nächste se net méi wëllt, ils réintègrent leur rang.

Iwwer esou eppes kënnen mer roueg schwätzen, dat géing ech ganz normal fannen, an ech géing och soen, dat géing vill Kritiken, déi am Moment kommen, a vill Schwiereregkeeten, déi opgetaucht sinn, net nëmmen an dësem Fall, mä déi mir schonn oft begéint hunn, évitéieren, well wat mir gemierkt hunn, a mir soten dat jo, wann d'Vertrauen ee Moment eventuell net méi do ass - ech schwätzen emol net vun dëser Saach, mä vun aneren Affären och -, da muss dee Minister jo och d'Recht hunn sech eventuell en anere Conseiller ze huelen. Domat schwätzen ech net vun den Administratiounen, ech schwätzen net vun der Fonction publique als solch, ech soen, dass et Conseillere vum Minister sinn, déi een awer wierklech anescht kéint behandeln.

E lescht Wuert, Här President. Ech hunn aganks gesot, dass ech fannen, dass deen Outil, dee mir hunn als Commission d'enquête, net appropriéiert war fir dat, wat mer behandelt hunn, an d'Resultat weist, dass dat en Hummer ass mat deem mir op eemol operéiert hu fir trotzdem klenger Saachen. Entweder gi mer hin a mir reforméieren zum Deel den Droit d'enquête, dee mir hunn, a mir kéinten eis do

virstellen, dass ee beispillsweis an de Commissions spéciales géing aféieren, dass déi Leit, déi dohinner kommen, ënner Eed aussoen, fir sécher ze stellen, dass se éischstens emol kommen, an zweetens dass se och zu deem, wat se aussoen, musse stoen a wëssen, dass hannendrun och Sanctioun sinn, wa se dat net maachen. Mä dass mir eis wëllen umoossen, an enger ganzer Rei Affäre quasi virzegoe wéi e Juge d'instruction, do fillen ech mech total iwwerfuert als Politiker, fillen ech mech net a mengem Rôle, fillen ech mech net à l'aise, an ech muss soen, déi ganz Démarche, déi mer an der Commission d'enquête haten, huet mech au plus haut point gestéiert, well mer net d'Reflexer hunn, net d'Erfahrung hu vun deene Leit, déi esou Instruktiounen maachen, also vun engem Juge d'instruction, mä domat iwwerfuert sinn an eis solle beschränken op reng administrativ a politesch Froen, an net wéi an dësem Fall, wou mer permanent, an dat huet den Débat jo gewisen, ëmmer erëm am penalen Dossier waren, ëmmer erëm op de Plate-band vum der Justiz, dass mer dat solle si loossen. Also: D'Commission d'enquête erop-schrauwen a se nëmme fir grouss Saachen huelen, an d'Commission spéciale eventuell mat der Méiglechkeet, dass d'Leit musse kommen an ënner Eed mussen aussoen.

Dat sinn déi puer Remarken, déi ech aus menger Siicht an aus der Erfahrung vun deem, wat ech an där Commission d'enquête mat erlieft hunn, wollt un lech bréngen, mä fir de Rescht huet d'Madame Delvaux eis Stellungnahm zu deem méi spezifesch Fall hei gesot. Ech soen lech merci.

M. le Président.- D'Wuert huet elo den Här Transportminister Henri Grethen.

M. Henri Grethen, Ministre des Transports.- Här President, Dir Dammen an Dir Härren, d'Regierung huet de Rapport vun der Commission d'enquête zur Kenntnis geholl mat senge Konklusiounen, deene majoritäre an deene minoritaire Konklusiounen. Mir wäerten doraus eis Konklusiounen zéien, falls et noutwendeg ass der doraus ze zéien.

Ech wollt der Chamber soen, dass ech ausdrécklech wéilt dee Fonctionnaire, deen 1990 déi Enquête administrative huet misse maachen, hei a Schutz huelen. Deen héije Fonctionnaire konnt näischt anescht maachen - well e keng aner Pouvoiren hat -, wéi dat wat erauskomm ass. A wann dat Resultat deemools esou war, da war et och, well dee Beamte keng aner Pouvoiren hat, fir seng Enquête ze maachen. An et koom jo duerno eng Enquête vun der Justiz, déi zu deene Konklusiounen gefouert huet, déi virun e puer Méint d'Gericht an dëser Affär geholl huet, Enquête, déi wierklech weder fir de Lëtzeburger Stat nach fir d'Lëtzeburger Fonction publique eng Stärstonn ass, well dat, wat do geschitt ass, hätt net dierfte virkommen.

Här President, ech wollt ganz kuerz Stellung huelen zu deenen zwou Motiounen. Déi éischt Motioun, déi eng optimal Collaboration interministérielle vun der Regierung verlaangt, do wéll ech soen, dass an dëser Regierung, déi zënter dem 7. August 1999 am Amt ass, d'Collaboration interministérielle excellent funktionéiert. D'Resultat vun där Zesummenaarbecht huet jo och dës Chamber kritt an huet sech, wat dësen Dossier ugeet, an enger ganzer Rei vu Gesetzter artikuliert. Ech wéll nodrécklech soen, dass d'Kollaboratioun, souwuel mat mengem Kolleeg dem Aarbechtsminister wéi och mat mengem Kolleeg Fernand Boden, zoustänneg Minister vun de Classes moyennes, excellent ass, an dass mer zesumme versicht hunn an dësem schwierigen Dossier Neel mat Käpp ze maachen.

Ech si mer bewosst, dass een ëmmer erëm muss deen Dossier nokucken, dass een ëmmer erëm eenzel Situatiounen muss nokucken, dass Entreprises, déi haut an der Rei sinn, muer vläicht net méi an der Rei sinn, an dass een also muss e permanente Suivi maachen, a mir maachen deen och.

Ech ka mech awer net där Proposition ralliéieren, fir en Observatoire national des transports routiers ze instituieren. Mir hunn net esou vill Beamten, fir dat alles ze maachen. Ech wéll awer d'Chamber drop opmierksam maachen, dass mer all Joer e Rapport d'activités ofginn, an dass an deem Rapport d'activités och iwwert den Dossier vun de Lizenze bericht gëtt, och vun de CEMT-Lizenzen. An do kann een et nach méi komplizéiert maachen, well et gëtt och nach CEMT-A-Lizenze fir Éisträich. Selbstverständlech stinn den Transportminister a seng Beamten der Chamber an där zoustänneger Kommission zur Verfügung, fir eng Analyse détaillée vun deem ze maachen, wat an deem leschte Joer gemaach ginn ass. Dofir géif ech d'Chamber bieten d'Motioun 1 ofzelehnen.

Wat d'Motioun 2 ugeet, Här President, esou wéll ech aus menger Erfahrung vu knapp véier Joer an der Regierung soen, dass d'Institution vu „politische Beamten“ vis-à-vis vun administrative Beamten eis Problemer net léisst, dass ee just wéi et an anere Länner, zum Beispill an der Belsch de Fall ass, en Elefantekierfecht herno huet, wou een net méi weess, wou een déi eenzel Leit, déi vläicht just dee Moment net an der Gnod si vun deem Minister, net d'Vertrauen hu vun engem Minister, soll hiparken, oder wat ee mat deene soll maachen. Mir hunn hei zu Lëtzebuerg Fonctionnaires, déi no beschtem Wëssen a Gewëssen a mat ganz vill Asaz hir Aarbecht maachen an deene verschiddene Ministèreen. Mir sollen deene Vertraue schenken. Wa sech ee Problem stellt, da si mer jo och Maans genuch, fir deen ze léisen.

Mir hunn d'Institution vum Conseiller de Gouvernement. Deen ass net an engem Ministère, dee ka vum Premier an een anere Ministère oder an eng Verwaltung, wann et muss sinn, transferéiert ginn. Ech mengen also och, dass mer déi politesch Beamten net brauchen, well do droe mer nëmmen zu enger zousätzlecher Politiséierung vun eiser Verwaltung bäi. Wann ee wéllt an esou eng Richtung goen, muss ee sech iwwerleeën, ob een net eng Regierung e bësse méi grouss mécht, mat Statssekretären, fir sech d'Aarbecht ze erlichteren. Ganz besonnesch denken ech do un déi Aarbecht, déi op eis an deenen nächste Joren nach verstäerkt um europäesche Plang zoukënn, wou et wichteg wär, dass een zu méi als Regierungsmembere Lëtzebuerg am Ausland kéint verrieden.

Mä ech mengen net, dass dës Proposition eis Problemer géif léisen, dofir géif ech och der Chamber suggérieren, déi zweet Motioun ofzelehnen.

M. le Président.- Den Här Bausch freet nach d'Wuert.

Motions

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Här President, ech wollt just kuerz Stellung huelen zu deenen zwou Motiounen.

Wat déi éischt ugeet, sinn ech awer der Meenung, dass een déi muss oprechterhalen, well ech einfach och weess, wéi et an der Politik funktionéiert, datt wann een net eppes wéi dat heite gewëssermoossen institutionaliséiert, nodeem, wat jo awer hei geschitt ass, et ass jo net eppes Klenges hei passéiert, da riskéiere mer iergendwann awer erëm dat Ganz aus den Aen ze verléieren. Mir wësse jo awer, dass an deenen nächste Joren nach vill muss geän-

nert ginn op deenen eenzelnen Niveauen vun der Gesetzgebung an och vun de Kontrollmechanismen. Dofir géing ech et wichteg fannen, dass awer esou eppes installéiert gëtt.

Ech mengen elo net, dass deen Observatoire e groussen Apparat soll ginn. Dat ass sécherlech net noutwendeg. Ech mengen, dass dat misst méiglech sinn ze maache mat deene Leit, déi haut an de Ministère sinn.

Zu der zweeter Motioun wéll ech just dem Här Grethen soen, dass et ebe just grad net dozou kënn, dass de Ministère nach méi verpolitiséiert gëtt, wa mer dat heite géinge maachen, well nämlech am leschten Tiert genau dat steet, wat ech meng wat awer zum Deel haut de Problem ass a wat ee misst évitéieren, nämlech dass déi, déi Conseillere si vum Minister, dass déi och Uweisungsbefugnisser an der Administratioun hunn. A genau déi Trennung, fannen ech, misst ee kréien. Dofir steet och am leschten Tiert «à ne pas conférer aux membres des cabinets ministériels des pouvoirs décisionnels à caractère administratif».

An zum Elefantekierfecht wéll ech dem Här Grethen soen: En ass vläicht haut e bësse méi opgedeelt, en ass an alle Ministèreen e bësse verdeelt, mä dee gëtt et och haut. Ech mengen net, dass mer esou eng wesentlech aner Situation hunn. Dat eenzeg wat ass, et ass manner kloer. Ech fannen, wann een esou e Kadergesetz wéi dat heite géing maachen, wou ee méi eng kloer Opdeelung géing kréien, da géing den Elefantekierfecht net méi grouss gi wéi en haut ass, mä mir hätten awer méi kloer Verhältnisser.

M. le Président.- Den Här Jeannot Krecké huet d'Wuert.

M. Jeannot Krecké (LSAP).- Här President, ech soen och nach gären eppes zu de Motiounen.

Bei der éischter Motioun muss ech soen, dass mir mam Dispositif kéinten d'accord sinn, also mat deem, wouzou d'Regierung opgefuerdert gëtt. Ech muss allerdéngs soen, dass mir eng ganz aner Aschätzung hunn, net nëmmen an den Nuancen, wéi dat déi gréng Kolleegen hunn, vun deem wat se virdu festgestallt hunn. Dir verstitt, dass wa mer eis och mam Dispositif kënnen d'accord erklären, mer eis net kënnen d'accord erklären mat deene Konklusiounen, déi Dir fir lech zitt an déi Dir hei an eng Motioun eraschreift. Dofir, bei der éischter, do wäerte mer eis enthalen, well mir mam Dispositif d'accord sinn, mä ech soen lech direkt: Mat Ärér éischter Analys si mer net d'accord!

Wat déi zweet Motioun ubelaangt, hunn ech, mengen ech, kloer gesot a wat fir eng Richtung mir bereet si matzegoen, sou dass mer dat heiten och net wäerte stëmmen. Firwat? Well Dir ëmmer erëm den Akzent leet op e Cabinet ministériel an op de Fait, dass do eng politesch Aarbecht soll geleescht ginn.

Ech si guer net där Meenung. Ech nennen dat net noutgedrongen eng politesch Aarbecht. Ech soe just einfach, dass et eng Rei Conseillere gëtt, a mir haten elo viru kuerzem nach de Fall mam Fonds du Kirchberg, wou ee gesot huet: Kuck, hei wär et dach méi einfach gewiescht, dass wou d'Ministeren eppes virgeluecht krute fir ze ënnerschreien, dass se déi Froe gestallt hätten, déi mir gestallt hunn, ier se d'Ennerschrëft drënner gemaach hunn. Si hätten dann dee Conseiller, dee just niewent hinne stung an dee sot: „Ennerschreift dat doten!“, kënnen froen: „Hues du dat doten alles gekuckt? Stoung dat doten an de Procès-verbalen?”

Ass do eng normal Prozedur gewiescht?“ An dann hätt dee Fonctionnaire gesot: „Dat ass an der Rei, dat kënnen mer esou maachen“.

Et ass dee Genre vu Conseiller, deen ech mir virstellen, wou ee muss Vertrauen hunn, mä deen awer net muer den Administratioun soll Saache soen an dee fir mech net noutgedronge muss e politesch Beamte sinn. Dat kënnen masseg Beamte sinn, déi sief et an der Administratioun als solch oder Conseiller de Gouvernement haut scho sinn, déi et och muer kéinte sinn an déi iwwerhaapt keng politesch Parteikaart fir mech mussen hunn. Déi musse just mäi Vertraue genéissen, an dofir wéll ech net déi Iddi vum Cabinet ministériel dra stoen hunn.

Mir hunn un engem Beispill kloer gewisen, wéi mir gesinn, dass deen et misst maachen, deen déi Aarbecht huet. Ech mengen, mir enthalen eis dobäi. Ech hunn explizéiert, dass mer de Conseiller du Ministre op Zäit, esou laang de Minister do ass, präconiséieren, mä net dee vum politesch Beamten. Dee wëlle mer an där Form net. Dat muss kee politesch Beamte sinn, absolut net, an d'Iddi vum Cabinet ministériel vis-à-vis vum Rescht vum Ministère fannen ech och net gutt, wann dat eng Institution gëtt, bal eng Administratioun an der Administratioun, mä et soll de Conseiller vum Minister sinn.

M. le Président.- Den Här Bausch kritt nach eng Kéier d'Wuert an dann den Här Jean-Paul Rippinger.

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Här President, ech wéll just dem Här Krecké soen, dass fir mech oder fir eis e politesch Beamten net heescht, dass deen eng Parteikaart muss hunn, oder dass dat ee muss sinn, deen aus där Partei muss kommen. Also mir leien do net esou wäit auserneen an deem wat mir gären hätten. Dat kann duerhaus ee sinn, deen de betreffende Minister sech aus dem Privatsecteur eriwuerhëlt fir déi Zäit oder wat och ëmmer. Also et geet net drëms fir hei elo politesch Beamten am Sënn anzeféieren, dass déi mussen där Partei ugehéieren. Wou géinge mer dann do hkommen, wa mir nach esou eppes géingen aféieren?

M. le Président.- D'Wuert huet den Här Jean-Paul Rippinger.

M. Jean-Paul Rippinger (DP).- Här President, mir deelen d'Meenung vum Här Grethen an dofir brauche mir eis net esou opzereege wéi den Här Krecké, fir do géint ze stëmmen.

M. le Président.- D'Diskusioun iwwert de Rapport vun der Enquêtékommisioun ass elo ofgeschloss a mir kommen zur Ofstëmmung iwwert déi vun deene Gréngen agereechten zwou Motiounen. Fir d'éischt Motioun 1.

De Vote électronique ass verlaangt.

Vote

Déi dofir si stëmme mat Jo, déi dogéint si mat Neen oder si enthale sech.

D'Motioun ass ofgelehnt mat 33 Neen-, 12 Jo-Stëmmen an 13 Abstentionen.

Ont voté oui: MM. Jean Colombara, Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M. Aly Jaerling), Jacques-Yves Henckes (par M. Robert Mehlen), Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepf et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Robert Garcia, Camille Gira, Jean Huss et Mme Renée Wagener.

Ont voté non: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mme Marie-Josée Frank, MM. Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Haupt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick

Santer, Marcel Sauber (par M. Marco Schank), Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein (par M. Jean-Marie Halsdorf), MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen, Lucien Weiler et Claude Wiseler (par Mme Nancy Arendt);

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger (par M. Gusty Graas), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. John Schummer), Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Se sont abstenus: MM. Jean Asselborn, Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein (par M. Ben Fayot), Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch (par M. Marc Zanussi), MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart (par M. Jeannot Krecké) et Marc Zanussi.

Da komme mer zur Motioun 2 vun deene Gréngen.

Mir stëmmen och iwwert d'Motioun 2 of.

Vote

Déi dofir si stëmme mat Jo, déi dogéint si mat Neen oder si enthale sech.

D'Motioun 2 ass verworf mat 34 Neen-, 12 Jo-Stëmmen an 13 Abstentionen.

Ont voté oui: MM. Jean Colombara, Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M. Robert Mehlen), Jacques-Yves Henckes (par M. Aly Jaerling), Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepf et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Robert Garcia, Camille Gira, Jean Huss et Mme Renée Wagener.

Ont voté non: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mme Marie-Josée Frank, MM. Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Haupt, Nico Loes (par M. Lucien Clement), Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer, Marcel Sauber (par Mme Ferny Nicklaus-Faber), Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein (par M. Jean-Marie Halsdorf), MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen, Lucien Weiler et Claude Wiseler (par M. Paul-Henri Meyers);

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger (par M. Gusty Graas), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par Mme Simone Beissel), Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Se sont abstenus: MM. Jean Asselborn, Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein (par M. Ben Fayot), Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch (par M. Mars Di Bartolomeo), MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart (par M. Jeannot Krecké) et Marc Zanussi.

Domadder wär dee Punkt ofgeschloss a mir kéimen elo zur Diskussioun vum Projet de loi 4827 iwwert déi handicapéiert Leit. D'Riedezäit ass nom Modell 2 festgeloucht. Et si schonn agedroen: d'Madame Frank, den Här Lux, d'Madame Nagel, den Här Jaerling an d'Madame Wagener. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, déi honorabel Madame Marie-Josée Frank.

6. 4827 - Projet de loi relatif aux personnes handicapées et portant modification

1. de la loi modifiée du 26 mai 1954 réglant les pensions des fonctionnaires de l'Etat,